رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

bosanski | بوسني | حِرَاسَةُ التَّوحِيدِ

Guarding Tawheed

Autor Uvaženi šejh
Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

ⓒ جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٨هـ

بن باز ، عبدالعزيز
حراسة التوحيد - بوسني. / عبدالعزيز بن باز - ط١. .- الرياض ، ١٤٤٨هـ
٢٠١ ص ؛ ..سم

رقم الإيداع: ١٤٤٨/٧٩٦٤
ردمك: ٤-٦٤٨-٥١٧-٦٠٣-٩٧٨

حِرَاسَةُ التَّوحِيدِ

Guarding Tawheed

لِسَمَاحَةِ الشَّيْخِ العَلَّامَةِ
عَبْدِ العَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللهِ بْنِ بَازٍ
رَحِمَهُ اللهُ

Autor Uvaženi šejh
Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Prva poslanica:
Vjerovanje – između ispravnog i pogrešnog

Sva hvala pripada Allahu Jedinom, a salavat i selam neka su na posljednjeg Vjerovjesnika, njegovu porodicu i ashabe.

Imajući u vidu da je ispravno vjerovanje osnova i temelj vjere islama, smatrao sam da je važno govoriti o ovoj temi, te pisati i sastavljati djela s ciljem njenog pojašnjenja i objašnjenja.

Poznato je na temelju šerijatskih dokaza iz Kur'ana i sunneta da će govor i djela biti primljeni kod Allaha samo ako proizlaze iz ispravnog ubjeđenja i vjerovanja. Ako je vjerovanje neispravno, tada su neispravni i govor i djela koja iz njega proizilaze. Uzvišeni Allah je, govoreći o tome, kazao:

﴿...وَمَن يَكۡفُرۡ بِٱلۡإِيمَٰنِ فَقَدۡ حَبِطَ عَمَلُهُۥ وَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ﴾

"A onaj ko niječe propise vjere – uzalud će mu biti djela njegova, i on će, na onome svijetu među gubitnicima biti." (El-Maida, 5)

Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَلَقَدۡ أُوحِيَ إِلَيۡكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكَ لَئِنۡ أَشۡرَكۡتَ لَيَحۡبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٦٥﴾

"A tebi, i onima prije tebe objavljeno je: 'Ako budeš druge Allahu ravnim smatrao, tvoja djela će sigurno propasti, a ti ćeš izgubljen biti.'"

(Ez-Zumer, 65)

Mnogo je ajeta koji govore o tome. Kur'an i sunnet ukazuju da se ispravno vjerovanje sastoji od šest temelja, a to su: vjerovanje u Allaha, Njegove meleke, Njegove knjige, Njegove poslanike, Sudnji dan te vjerovanje da su i dobro i zlo Allahova odredba (kader). Ovih šest temelja čine osnovu ispravnog vjerovanja koje je Allah objavio u Kur'anu, a s kojim je poslao Svoga poslanika Muhameda, sallallahu alejhi ve sellem.

Mnogobrojni su dokazi za ovih šest osnova vjerovanja u Kur'anu i vjerodostojnom sunnetu, od kojih izdvajamo sljedeće:

Prvi: Dokazi iz Kur'ana, među kojima su riječi Uzvišenog Allaha:

﴿لَّيۡسَ ٱلۡبِرَّ أَن تُوَلُّواْ وُجُوهَكُمۡ قِبَلَ ٱلۡمَشۡرِقِ وَٱلۡمَغۡرِبِ وَلَٰكِنَّ ٱلۡبِرَّ مَنۡ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلۡكِتَٰبِ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ...﴾

"Nije dobročinstvo u tome da okrećete lica svoja prema istoku i zapadu, nego je pravo dobročinstvo – dobročinstvo onih koji vjeruju u

Allaha, u onaj svijet, i u meleke, i u knjige, i u vjerovjesnike..." (El-Bekara, 177)

I riječi Allaha, Slavljenog i Uzvišenog:

﴿ءَامَنَ ٱلرَّسُولُ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِ مِن رَّبِّهِۦ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَۚ كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ لَا نُفَرِّقُ بَيۡنَ أَحَدٖ مِّن رُّسُلِهِۦ...﴾

"Poslanik vjeruje u ono što mu se objavljuje od Gospodara njegova, a i vjernici, svaki od njih vjeruje u Allaha, i meleke Njegove, i Knjige Njegove, i poslanike Njegove: 'Mi među poslanicima Njegovim ne pravimo razliku!'..."

(El-Bekare, 285)

I riječi Uzvišenog:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ ءَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ مِن قَبۡلُۚ وَمَن يَكۡفُرۡ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ فَقَدۡ ضَلَّ ضَلَٰلَۢا بَعِيدًا ١٣٦﴾

"O vi koji vjerujete, vjerujte u Allaha i Poslanika Njegova, i u Knjigu koju On Svome Poslaniku objavljuje i u knjige koje je objavio prije. A onaj koji ne bude vjerovao u Allaha, i u meleke Njegove, i u knjige Njegove, i u poslanike Njegove, i u Posljednji dan – daleko je zalutao." (En-Nisa', 136)

I riječi Uzvišenog:

﴿أَلَمۡ تَعۡلَمۡ أَنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِۗ إِنَّ ذَٰلِكَ فِي كِتَٰبٍۗ

إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾

"Zar ne znaš da je Allahu poznato sve što je na nebesima i na Zemlji? To je sve u Knjizi. To je, uistinu, Allahu lahko!" (El-Hadždž, 70)

Drugi: Dokazi iz sunneta. Jedan od njih je poznati hadis koji bilježi imam Muslim, a koji prenosi vođa pravovjernih, Omer ibn el-Hattab, radijallahu anhu. U njemu stoji da je Džibril, alejhis-selam, došao i upitao Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, o imanu, pa mu je on odgovorio:

«الإِيمَانُ أَنْ تُؤْمِنَ بِاللهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ، وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الآخِرِ، وَتُؤْمِنَ بِالقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ».

"Iman je da vjeruješ u Allaha, u Njegove meleke, knjige, poslanike, u Sudnji dan i da je dobro i zlo određeno."[1] Hadis. Bilježe ga Buhari i Muslim, uz neznatne razlike u predaji, od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu.

Iz ovih šest osnova vjerovanja grana se sve ono u šta je musliman obavezan vjerovati u pogledu Allaha, dželle še'nuhu, onoga svijeta i drugih pitanja vezanih za gajb (nevidljivi svijet), o čemu su nas obavijestili Allah, dželle še'nuhu, i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.

[1] Hadis bilježi Muslim, br. 8.

Pojašnjenje ovih šest osnova vjerovanja je sljedeće:

Prvi temelj: Vjerovanje u Uzvišenog Allaha

To obuhvata nekoliko stvari, a neke od njih su sljedeće: Vjerovanje da je On jedini istinski bog, dostojan da Mu se čini ibadet mimo svega ostalog, temelji se na činjenici da je On Stvoritelj robova, da im čini dobro, da se brine o njihovoj opskrbi, da poznaje sve njihove javne i tajne postupke te da je u stanju nagraditi poslušne i kazniti neposlušne.

Allah je stvorio ljude i džine zbog ovog ibadeta i naredio im da ga čine, kao što je rekao Uzvišeni:

﴿وَمَا خَلَقْتُ ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ مَآ أُرِيدُ مِنْهُم مِّن رِّزْقٍ وَمَآ أُرِيدُ أَن يُطْعِمُونِ ﴿٥٧﴾ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلرَّزَّاقُ ذُو ٱلْقُوَّةِ ٱلْمَتِينُ ﴿٥٨﴾﴾

"Džine i ljude sam stvorio samo zato da Meni u ibadetu budu.

Ja ne tražim od njih opskrbu niti želim da me hrane,

Opskrbitelj je jedino Allah, Snažni i Silni!"

(Ez-Zarijat, 56–58)

Također, Uzvišeni je rekao:

﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱعْبُدُواْ رَبَّكُمُ ٱلَّذِى خَلَقَكُمْ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ فِرَٰشًا وَٱلسَّمَآءَ بِنَآءً وَأَنزَلَ

مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخۡرَجَ بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزۡقٗا لَّكُمۡۖ فَلَا تَجۡعَلُواْ لِلَّهِ أَندَادٗا وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ٢٢﴾

"O ljudi, ibadet činite Gospodaru svome, Koji je stvorio vas i one prije vas, da biste bogobojazni bili;

Koji vam je Zemlju posteljom, a nebo zdanjem učinio; Koji s neba spušta vodu i s njom izvodi plodove, opskrbu vašu. Zato ne pripisujte Allahu ortake, a vi znate." (El-Bekare, 21–22)

Uzvišeni Allah poslao je poslanike i objavio knjige s ciljem da se ljudima pojasni ova istina, da se pozovu k njoj i da se upozore na opasnost njene suprotnosti. Uzvišeni Allah kaže:

﴿وَلَقَدۡ بَعَثۡنَا فِي كُلِّ أُمَّةٖ رَّسُولًا أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَٱجۡتَنِبُواْ ٱلطَّٰغُوتَ...﴾

"Mi smo svakom narodu poslanika poslali: 'Allahu ibadet činite, a kumira – taguta se klonite!'..." (En-Nahl, 36).

Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَمَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِيٓ إِلَيۡهِ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعۡبُدُونِ ٢٥﴾

"Prije tebe nijednog poslanika nismo poslali, a da mu nismo objavili: 'Nema istinskog Boga osim

Mene, zato Meni ibadet činite!'" (El-Enbija', 25)

I rekao je:

﴿الر كِتَابٌ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ۝١ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنَّنِي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ۝٢﴾

"Elif-lām-Ra. Ovo je Knjiga čiji su ajeti usavršeni, a potom razjašnjeni, od Mudrog i Onog Koji sve u potpunosti zna,

da samo Allahu ibadet činite – ja sam vam od Njega upozoritelj i donositelj radosnih vijesti." (Hud, 1–2)

Suština ovog ibadeta jeste da se samo Uzvišeni Allah obožava svim propisanim djelima, poput: upućivanja dove, straha, nade, namaza, posta, klanja kurbana, zavjetovanja i drugih vrsta ibadeta, i to na način da taj ibadet bude popraćen skrušenošću, nadom u Njegovu nagradu i strahom od Njegove kazne, uz potpunu ljubav prema Njemu i poniznost pred Njegovim veličanstvom.

Onaj ko promišlja o plemenitom Kur'anu uvidjet će da je veći dio njegove objave posvećen ovom veličanstvenom temelju, kao što Uzvišeni kaže:

﴿إِنَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ فَٱعْبُدِ ٱللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ ٱلدِّينَ ۝٢ أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلْخَالِصُ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلْفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِى مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ

﴿ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ ٣﴾

"Mi ti, doista, objavljujemo Knjigu, pravu istinu, zato obožavaj samo Allaha, iskreno Mu ispovijedajući vjeru!

Iskreno ispovijedanje vjere dug je prema Allahu! A oni koji pored Njega uzimaju zaštitnike govoreći: 'Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili', Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće uputiti na Pravi put onoga ko je lažljivac i nevjernik." (Ez-Zumer, 2–3)

I riječi Slavljenog i Uzvišenog:

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعۡبُدُوٓاْ إِلَّآ إِيَّاهُ...﴾

"Gospodar tvoj zapovijeda da se samo Njemu klanjate..." (El-Isra', 23)

Allah je također rekao:

﴿فَٱدۡعُواْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ وَلَوۡ كَرِهَ ٱلۡكَٰفِرُونَ ١٤﴾

"Molite se zato Allahu, iskreno Mu ispovijedajući vjeru – pa makar to nevjernicima bilo mrsko!" (Gafir, 14)

Isto tako, onaj ko razmisli o Poslanikovom sunnetu uvidjet će da se i u njemu posvećuje pažnja ovom velikom temelju. Primjer tome je hadis koji je zabilježen u dva "Sahiha" koji prenosi Mu'az, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve

sellem, rekao:

«حَقُّ اللهِ عَلَى العِبَادِ أَن يَعْبُدُوهُ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا».

"Allahovo pravo kod robova jeste da Ga obožavaju i da Mu širk ne čine."[1]

U sastavni dio vjerovanja u Allaha također spada i vjerovanje u sve ono što je Allah propisao i naredio Svojim robovima, a u to ulazi i pet islamskih temelja.

To su: svjedočenje da nema boga osim Allaha i da je Muhammed Njegov poslanik, obavljanje namaza, davanje zekata, post ramazana i obavljanje hadždža posjetom Bejtu-l-haramu, onome ko je u mogućnosti, kao i ostali farzovi sa kojima je došao čisti šerijat.

Najvažniji i najveći od ovih ruknova jeste svjedočenje da nema drugog istinskog boga osim Allaha i da je Muhammed Njegov poslanik. Ovo svjedočenje podrazumijeva iskreno i čisto upućivanje ibadeta samo Allahu, bez ikakvih primjesa širka, i to je značenje riječi: 'la ilahe illallah'. Dakle, njihovo značenje, kao što su rekli učenjaci, Allah im se smilovao, jeste da nema istinskog boga dostojnog obožavanja osim Allaha. Na osnovu toga, sve ono čemu ljudi upućuju ibadet i što obožavaju mimo Allaha – poput ljudi, meleka,

[1] Hadis bilježi Buhari, br. 2856 i Muslim, br. 30.

džina i tako dalje – jesu lažna božanstva koja nisu dostojna da budu obožavana. Allah je jedini istinski Bog dostojan da Mu se ibadet čini, Koji nema sudruga, kao što je rekao Uzvišeni:

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦ هُوَ ٱلۡبَٰطِلُ...﴾

"To je zato što je Allah – Istina, a oni koje oni, pored Allaha, mole – laž..." (El-Hadždž, 62)

Već je objašnjeno da je Uzvišeni Allah stvorio ljude i džine zbog ovog najznačajnijeg temelja i da im je naredio njegovo sprovođenje u praksu, te da je s tim ciljem slao poslanike i objavljivao knjige. Stoga, rob o tome treba dobro razmisliti kako bi mu postalo još jasnije stanje u koje se došla većina muslimana zbog velikog nepoznavanja ovog temelja. Upravo zbog neznanja o njemu, oni su počeli uz Allaha obožavati druge, te ono što je isključivo Njegovo pravo usmjeravati drugima mimo Njega. Neka nam je Allah na pomoći!

Vjerovanje u Uzvišenog Allaha obuhvata i vjerovanje da je On Stvoritelj svega, Upravitelj svega i da On time raspolaže kako želi, shodno Svom neizmjernom znanju, mudrosti i moći. Također, u to spada i vjerovanje da je On Vladar i na ovom i na budućem svijetu, da je On Gospodar svih svjetova, te da nema drugog stvoritelja i gospodara mimo Njega. Isto tako, u to spada i vjerovanje da je On poslao poslanike i objavio knjige kako bi

popravio stanje Svojih robova i pozvao ih ka onome u čemu je njihov spas i dobro, na ovom i na budućem svijetu. Zatim, vjerovanje da On u svemu tome nema sudruga niti Sebi ravnog, kao što Uzvišeni kaže:

﴿ٱللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَيۡءٖۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ وَكِيلٞ ٦٢﴾

"Allah je Stvoritelj svega i On upravlja svim." (Ez-Zumer, 62)

Također, Uzvišeni je rekao:

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۖ يُغۡشِي ٱلَّيۡلَ ٱلنَّهَارَ يَطۡلُبُهُۥ حَثِيثٗا وَٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَ وَٱلنُّجُومَ مُسَخَّرَٰتِۭ بِأَمۡرِهِۦٓۗ أَلَا لَهُ ٱلۡخَلۡقُ وَٱلۡأَمۡرُۗ تَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٥٤﴾

"Zaista je Gospodar vaš Allah, Koji je nebesa i Zemlju u šest dana stvorio, a zatim se nad Aršom uzvisio. On tamom noći dan prekriva i ona ga u stopu prati, a Sunce i Mjesec i zvijezde pokoravaju se Njegovoj naredbi. Samo On raspolaže stvaranjem i odlučivanjem! Uzvišen neka je Allah, Gospodar svjetova!" (El-A'raf, 54)

U vjerovanje u Uzvišenog Allaha ubraja se i vjerovanje u Njegova lijepa imena i uzvišena svojstva, koja su prenesena u Kur'anu Časnom i sunnetu Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve

sellem, bez njihovog iskrivljavanja, negiranja, bez ulaženja u kakvoću i poređenja sa stvorenjima.

﴿...لَيۡسَ كَمِثۡلِهِۦ شَيۡءٞۖ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡبَصِيرُ﴾

"...Ništa nije kao On! On je Svečujući i Svevideći." (Eš-Šura', 11)

Obaveza je vjerovati u njih onako kako su spomenuta, bez ulaženja u kakvoću, te prihvatiti njihova jasna i direktna značenja koja su, ustvari, Allahova, dželle še'nuhu, svojstva. Također je obaveza opisivati Ga njima onako kako Njemu dolikuje, bez poređenja sa svojstvima stvorenja. Uzvišeni je kazao: /

﴿فَلَا تَضۡرِبُواْ لِلَّهِ ٱلۡأَمۡثَالَۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ وَأَنتُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ٧٤﴾

"Zato ne navodite Allahu slične! Allah doista zna, a vi ne znate." (En-Nahl, 74)

Ovo je vjerovanje sljedbenika glavnog toka islama, ehli sunneta vel džemata, u koje se prije svih ubrajaju ashabi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i oni koji ih slijede u dobru, u pogledu Allahovih imena i svojstava. To je vjerovanje koje je prenio imam Ebul Hasen el-Eš'ari, rahimehullah, u svojoj knjizi "El-Mekalat" od sljedbenika hadisa i ehli sunneta. Također, ovo vjerovanje prenosi se i od drugih učenjaka.

El-Evza'i, rahimehullah, rekao je: "Upitani su ez-Zuhri i Mekhul o ajetima u kojima su spomenuta

Allahova svojstva, pa su rekli: 'Prihvatite ih onako kako su navedena.'"[1]

El-Evza'i je također kazao: "Govorili smo dok su mnogi tabi'ini još bili među nama: 'Allah Uzvišeni je iznad Arša i vjerujemo u Njegova svojstva koja su spomenuta u Sunnetu.'"[2]

Velid ibn Muslim, Allah mu se smilovao, rekao je: "Upitani su Malik, El-Evza'i, El-Lejs ibn Sa'd i Sufjan Es-Sevri, rahimehumullah, o ajetima i hadisima u kojima su spomenuta Allahova svojstva, pa su svi odgovorili: 'Prihvatite ih onako kako su navedena, bez ulaženja u kakvoću.'"[3]

Kada je upitan Rebi'a ibn Abdurrahman, učitelj imama Malika, Allah im se smilovao, o istivau (uzvisivanju i uzdizanju Allaha Uzvišenog), odgovorio je: "Uzvisivanje je poznato, njegova kakvoća nije dokučiva razumu, Allah je tako objavio, na Poslaniku je bilo da jasno dostavi, a na

---

[1] Bilježe ga el-Lalikai u "Šerh usulil-i'tikad", br. 735, i Ibn Abdul-Berr u "Džami'u bejanil-ilmi ve fadlihi", br. 1801, ali sa izrazom "hadisi" umjesto "ajeti o sifatima", a njegov tekst glasi: "Prenosite ove hadise onako kako su došli i ne raspravljajte o njima."

[2] Bilježi ga Bejheki u "El-Esma' ves-sifat", br. 865, a Ibn Tejmijje je njegov lanac prenosilaca ocijenio ispravnim u djelu "El-Hamevijje", str. 269. Zehebi je u djelu "El-Ard", (2/223), rekao: "Njegovi prenosioci su pouzdani imami."

[3] Hadis bilježi el-Lalikai u "Šerh usulil-i'tikad", br. 930, i Bejheki u "El-Esmau ves-sifat", br. 955.

nama je da u to vjerujemo."[1] Kada je o tome upitan imam Malik, neka mu se Allah smiluje, rekao je: "Uzvisivanje je poznato, njegova kakvoća je nepoznata (kada je riječ o Uzvišenom Allahu), vjerovanje u to je obaveza, a pitanje o tome je novotarija." Zatim je rekao čovjeku koji ga je to pitao: "Ti si loš čovjek", te je naredio da ga udalje sa sijela.[2] Ovo značenje je također preneseno od majke vjernika Ummu Seleme, radijallahu anha.[3]

Imam Ebu Abdurrahman ibn el-Mubarek, Allah mu se smilovao, rekao je: "Znamo da je naš Gospodar iznad nebesa, iznad Svog Arša, odvojen od Svojih stvorenja."[4]

Mnogo je izreka islamskih učenjaka koje se prenose na ovu temu i nemoguće ih je sve spomenuti u ovom predavanju. Onaj ko se želi detaljnije upoznati s ovom tematikom, neka uzme knjige islamskih učenjaka kao što su:

1. "Es-Sunneh" od Abdullaha ibn Ahmeda,
2. "Et-Tevhid" od imama Ibn Huzejme,
3. "Es-Sunneh" od imama el-Lalikaija,

---

[1] Hadis bilježe el-Lalikai u "Šerh usulil-i'tikad", br. 665, i Bejheki u "El-Esma' ves-sifat", br. 868.

[2] Bilježi el-Lalikai, "Šerh usulil-i'tikad", br. 664, Ebu Nu'ajm, "Hiljetul-evlija", 6/325, i Bejheki, "El-Esma' ves-sifat", br. 867.

[3] Hadis bilježe Muzekki u "El-Muzekkijatu", br. 29, Ibn Betta u "El-Ibani", br. 120, i el-Lalikai u "Šerh usulil-i'tikad", br. 663.

[4] Hadis bilježe ed-Darimi u "Er-Redd 'alel-Džehmijje", br. 67, i Bejheki u "El-Esma' ves-sifat", br. 903.

4. "Es-Sunneh" od imama Ebu Bekra b. Ebi Asima,

5. "El-Hamevija", odgovor Ibn Tejmije koji sadrži velike koristi, u kojem je pojasnio vjerovanje ehli sunneta, te prenio mnoge izreke i vjersko-racionalne dokaze koji ukazuju na ispravnost vjerovanja ehli sunneta i neispravnost vjerovanja suprotstavljenih strana.

Također, tu je i njegovo djelo "et-Tedmurija", u kojem je još opširnije pisao o ovoj temi i detaljno pojasnio vjerovanje sljedbenika sunneta, navodeći vjersko-racionalne dokaze. Putem ove knjige odgovorio je suprotstavljenoj strani, čime istina postaje jasnija, a neistina opovrgnuta za svakoga ko traga za znanjem, ima iskrenu namjeru i želju da istinu prihvati. Ukratko: Vjerovanje ehli-sunneta po pitanju imena i svojstava jeste da oni potvrđuju Uzvišenom Allahu sve ono što je On za Sebe u Svojoj Knjizi potvrdio i što je za Njega potvrdio Njegov poslanik Muhamed, sallallahu alejhi ve sellem, u svome sunnetu, potvrđujući navedeno bez poređenja Uzvišenog Allaha sa stvorenjima, bez negiranja niti jednog Allahovo imena ili svojstva. Takvim pristupom sačuvali su se od kontradiktornosti. Tako su, uz Allahovu pomoć, postupili u skladu sa svim dokazima. Allahova je zakonitost da pomogne i učvrsti sve one koji se čvrsto pridržavaju puta istine kojim su hodili

poslanici i koji se iskreno, u Njegovo ime, trude da istinu pronađu. Uzvišeni je kazao:

﴿بَلۡ نَقۡذِفُ بِٱلۡحَقِّ عَلَى ٱلۡبَٰطِلِ فَيَدۡمَغُهُۥ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٞ...﴾

"Međutim, istinom suzbijamo laž, istina je uguši i laži nestane..." (El-Enbija', 18)

Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَلَا يَأۡتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئۡنَٰكَ بِٱلۡحَقِّ وَأَحۡسَنَ تَفۡسِيرًا ٣٣﴾

"Oni ti neće nijedan prigovor postaviti, a da ti Mi nećemo odgovor i najljepše objašnjenje navesti." (El-Furkan, 33)

Što se tiče onih koji se suprotstavljaju ehli sunnetu u pogledu Allahovih imena i svojstava, oni se neminovno suprotstavljaju vjersko-racionalnim dokazima, uz jasnu kontradikciju između onoga što potvrđuju i onoga što negiraju. Ibn Kesir, Allah mu se smilovao, u svom poznatom tefsiru spomenuo je lijepe riječi o ovoj temi, i to tumačeći riječi Uzvišenog:

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِ...﴾

"Gospodar vaš je Allah, Koji je nebesa i Zemlju za šest dana stvorio, a onda se nad Aršom uzvisio..." (El-A'raf, 54)

Lijepo je to ovdje prenijeti zbog velike koristi, pa

je, Allah mu se smilovao, kazao sljedeće:

"O njima postoji veoma mnogo stavova, a ovo nije mjesto gdje bi se oni mogli detaljno obrazložiti. Mi u tom pogledu slijedimo stav naših dobrih prethodnika: Malika, el-Evza'ija, es-Sevrija, el-Lejsa b. Sa'da, eš-Šafije, Ahmeda b. Hanbela, Ishaka b. Rahavejha i ostalih islamskih učenjaka, bilo klasičnih ili savremenih. Taj stav podrazumijeva prihvatanje tih riječi onakvih kakve jesu, bez zalaženja u kakvoću, bez poistovjećivanja i bez negiranja. Ono što zamišljaju oni koji Allahova svojstva poistovjećuju sa svojstvima stvorenja ne dolazi u obzir kada je riječ o Allahu, jer Uzvišenom Allahu ništa od Njegovih stvorenja ne sliči.

﴿...لَيۡسَ كَمِثۡلِهِۦ شَيۡءٞۖ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡبَصِيرُ﴾

"Ništa nije kao On! On je Svečujući i Svevideći." (Eš-Šura, 11) Naprotiv, stvar je onakva kako su kazali imami, među kojima je Nu'ajm ibn Hammad el-Huzai, učitelj imama Buharije, koji je rekao: "Ko Allaha uporedi sa Njegovim stvorenjima, uznevjerovao je, a ko zanegira nešto od onoga čime je Allah Sebe opisao, doista je uznevjerovao."[1] Ni u Allahovim ni u Poslanikovim riječima kojima se

[1] Bilježi ga Zehebi u "El-Uluvvu", br. 464, a Albani je rekao u "Muhtesarul-uluvvu", str. 184: "Ovaj lanac prenosilaca je vjerodostojan, njegovi prenosioci su pouzdani i poznati."

opisuje Allah nema poistovjećivanja sa stvorenjima. Zato je na pravom putu onaj ko priznaje Uzvišenom Allahu ono što je o Njemu jasno došlo u ajetima i vjerodostojnim hadisima, na način koji dolikuje Njegovoj veličini, i ko Mu ne pripisuje nikakvu nesavršenost."[1] Ovim se završavaju riječi Ibn Kesira, Allah mu se smilovao.

U sastavni dio vjerovanja u Allaha također spada i to da iman (vjerovanje) obuhvata govor i djela, da se povećava pokornošću, a smanjuje nepokornošću, te da nije dozvoljeno proglasiti muslimana nevjernikom zbog grijeha koji je manji od širka i kufra, poput: bluda, krađe, uzimanja kamate, konzumiranja opojnih sredstava, neposlušnosti roditeljima i drugih velikih grijeha, ukoliko ih ne ohalali. O tome je Uzvišeni rekao:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ وَيَغۡفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُ...﴾

"Allah, doista, neće oprostiti da se Njemu išta u obožavanju pridružuje, a oprostit će sve mimo toga, kome On hoće..." (En-Nisa', 48) Kao što je u mutevatir-hadisima vjerodostojno preneseno od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, među kojima su i njegove riječi:

«إِنَّ اللهَ يُخْرِجُ مِنَ النَّارِ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ مِنْ

[1] Ibn Kesir, "Tefsir", (3/426-427).

إِيْمَانٍ».

"Doista će Allah izvesti iz Vatre onoga ko u srcu bude imao imana koliko je zrno gorušice."[1]

Drugi temelj: Vjerovanje u meleke

Ono sadrži dvije stvari: Prva: Sažeto vjerovanje u meleke; a to znači da vjerujemo da Allah ima meleke koje je stvorio samo da Mu budu u pokornosti, koje je opisao kao:

﴿وَقَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحۡمَٰنُ وَلَدٗاۗ سُبۡحَٰنَهُۥۚ بَلۡ عِبَادٞ مُّكۡرَمُونَ ٢٦ لَا يَسۡبِقُونَهُۥ بِٱلۡقَوۡلِ وَهُم بِأَمۡرِهِۦ يَعۡمَلُونَ ٢٧ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡ وَلَا يَشۡفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرۡتَضَىٰ وَهُم مِّنۡ خَشۡيَتِهِۦ مُشۡفِقُونَ ٢٨﴾

"Oni govore: 'Milostivi ima dijete!' Uzvišen neka je On! A meleki su samo robovi poštovani.

Oni ne govore dok On ne odobri i postupaju onako kako On naredi.

On zna šta su radili i šta će uraditi, i oni će se samo za onog kojim On bude zadovoljan zauzimati, a oni su i sami, iz strahopoštovanja prema Njemu, brižni." (El-Enbija', 26-28)

Meleka ima mnogo vrsta, neki od njih su zaduženi da nose Arš, neki su čuvari Vatre, neki čuvari Dženneta, a neki zapisuju djela ljudi i džina.

---

[1] Hadis bilježi Buhari, br. 22, od Ebu Seida el-Hudrija, radijallahu anhu.

Druga: Vjerovanje u meleke pojedinačno; a to podrazumijeva da vjerujemo u one među njima koje su Allah i Njegov Poslanik imenovali, poput Džibrila koji je zadužen za objavu, Mikaila koji je zadužen za kišu, Malika, čuvara Vatre, te Israfila koji je zadužen za puhanje u Rog. Kao što se spominju u vjerodostojnim hadisima, među kojima je i ono što se bilježi u "Sahihu" od Aiše, radijallahu anha, da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kazao:

«خُلِقَتِ الـمَلَائِكَةُ مِن نُورٍ، وَخُلِقَ الجَانُّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ، وَخُلِقَ آدَمُ مِمَّا وُصِفَ لَكُم».

„Meleki su stvoreni od svjetlosti, džini od plamena vatre, a Adem je stvoren od onoga što vam je opisano.“[1] Ovaj hadis bilježi Muslim u svom "Sahihu".

Treći temelj: Vjerovanje u Knjige, a ono obuhvata dvije stvari:

Prva: Sažeto vjerovanje u Knjige; a to znači vjerovati da je Allah objavio Knjige Svojim vjerovjesnicima i poslanicima kako bi pojasnili Uputu i u nju pozivali, kao što Uzvišeni kaže:

﴿لَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا رُسُلَنَا بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَأَنزَلۡنَا مَعَهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡمِيزَانَ لِيَقُومَ

[1] Hadis bilježi Muslim, br. 2996, a hadis prenosi Aiša, radijellahu anha.

ٱلنَّاسُ بِٱلۡقِسۡطِ...﴾

"Mi smo izaslanike Naše s jasnim dokazima slali i po njima Knjige i Mjerilo – pravdu slali da bi ljudi pravedno postupali..." (El-Hadid, 25) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿كَانَ ٱلنَّاسُ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ فَبَعَثَ ٱللَّهُ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ لِيَحۡكُمَ بَيۡنَ ٱلنَّاسِ فِيمَا ٱخۡتَلَفُواْ فِيهِ...﴾

"Svi ljudi su sačinjavali jednu zajednicu, pa je Allah slao vjerovjesnike da donose radosne vijesti i opomenu, i po njima je slao Knjigu sa Istinom, da po njoj sudi ljudima u onome u čemu se oni razilaziše..." (El-Bekara, 213)

Druga: Detaljno vjerovanje u Knjige; a to podrazumijeva da vjerujemo u svaku knjigu pojedinačno koju je Allah imenovao, poput Tevrata, Indžila, Zebura i Kur'ana, te da vjerujemo da je Kur'an najbolja knjiga i pečat svih knjiga, da je nadređen ostalim knjigama i da ih potvrđuje. Također vjerujemo da je Kur'an knjiga koju je cijeli ummet obavezan slijediti i po kojoj je dužan suditi, zajedno sa onim što je preneseno u vjerodostojnom sunnetu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Allah, subhanehu ve te'ala, poslao je Svoga poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, ljudima i džinima, i objavio mu je ovaj Kur'an kako

bi po njemu sudio među njima. Učinio ga je lijekom za srca, objašnjenjem za sve, uputom i milošću vjernicima, kao što je Uzvišeni rekao:

﴿وَهَٰذَا كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ مُبَارَكٌ فَٱتَّبِعُوهُ وَٱتَّقُواْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ١٥٥﴾

"A ova je Knjiga koju objavljujemo blagoslovljena, zato je slijedite i Allaha se bojte, da bi vam milost ukazana bila." (El-En'am, 155) Uzvišeni je rekao:

﴿...وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ تِبْيَٰنًا لِّكُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ﴾

"Mi tebi objavljujemo Knjigu kao objašnjenje za sve i kao uputu i milost i radosnu vijest za muslimane." (En-Nahl, 89) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنِّى رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۖ فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ٱلنَّبِىِّ ٱلْأُمِّىِّ ٱلَّذِى يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَكَلِمَٰتِهِۦ وَٱتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ١٥٨﴾

"Reci: 'O ljudi, ja sam, zaista, svima vama Allahov Poslanik, Njegova vlast je i na nebesima i na Zemlji; nema drugog boga osim Njega, On život i smrt daje, i zato vjerujte u Allaha i Poslanika Njegova, Vjerovjesnika, koji ne zna čitati i pisati, koji vjeruje u Allaha i riječi Njegove; njega slijedite

– da biste bili upućeni!'" (El-A'raf, 158) Mnogo je ajeta u ovom značenju.

Četvrti temelj: Vjerovanje u poslanike

To također obuhvata dvije stvari: Prva: Vjerovanje u poslanike u sažetom smislu; a to podrazumijeva da vjerujemo da je Allah Uzvišeni poslao Svojim robovima poslanike kako bi obradovali poslušne i upozorili neposlušne, te ih pozvali slijeđenju Istine. Onaj ko im se odazove postići će sreću, a onaj ko odbije njihov poziv snaći će ga propast i očajanje. Također, vjerujemo da je najbolji od svih poslanika i pečat vjerovjesnika naš vjerovjesnik Muhammed ibn Abdullah, sallallahu alejhi ve sellem, kao što je Uzvišeni rekao:

﴿وَلَقَدۡ بَعَثۡنَا فِي كُلِّ أُمَّةٖ رَّسُولًا أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَٱجۡتَنِبُواْ ٱلطَّٰغُوتَ...﴾

"Mi smo svakom narodu poslanika poslali: 'Allahu ibadet činite, a kumira – taguta se klonite!'" (En-Nahl, 36) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿رُّسُلٗا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى ٱللَّهِ حُجَّةُۢ بَعۡدَ ٱلرُّسُلِۚ...﴾

"Poslali smo poslanike koji su radosne vijesti i opomene donosili, da ljudi poslije poslanika ne bi nikakvog opravdanja pred Allahom imali..." (En-

Nisa', 165) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَآ أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ...﴾

"Muhammed nije roditelj nijednom od vaših ljudi, nego je Allahov poslanik i posljednji vjerovjesnik..." (El-Ahzab, 40)

Druga: Posebno vjerovanje u poslanike; a to podrazumijeva da posebno i poimenično vjerujemo u one koje je Allah imenovao ili čija su imena potvrđena od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, poput Nuha, Huda, Saliha, Ibrahima i drugih, neka su Allahov salavat i selam na njih, njihove porodice i njihove sljedbenike.

Peti temelj: Vjerovanje u Sudnji dan

To obuhvata:

Vjerovanje u sve ono o čemu su nas obavijestili Uzvišeni Allah i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, a što će se dešavati nakon smrti, poput kaburskog iskušenja, kazne i nagrade u njemu, zatim svega što će se dešavati na Sudnjem danu, njegovih užasa i tegoba, Sirata (mosta iznad Džehennema), Mizana (vage za djela), obračuna, nagrade i kazne, te knjiga djela koje će se dijeliti ljudima. Neki će ih primiti desnom rukom, neki lijevom, a nekima će biti date iza leđa.

U to se ubraja i vjerovanje u Poslanikovo,

sallallahu alejhi ve sellem, vrelo (Havd), vjerovanje u Džennet i Džehennem, viđenje Uzvišenog Allaha i Njegovo obraćanje robovima, kao i sve ostalo što je spomenuto u Kur'anu Časnom i vjerodostojnom sunnetu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Obaveza je robu da u sve to vjeruje i da to potvrđuje onako kako su to pojasnili Allah i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.

Šesti temelj: Vjerovanje u kader (Allahovu odredbu)

Ono obuhvata četiri stvari:

Prva: Vjerovanje da Uzvišeni Allah zna šta je bilo i šta će biti, zna stanja Svojih robova, njihovu opskrbu, smrt, njihova djela i sve drugo što se njih tiče. Ništa Mu od toga nije skriveno i Njemu pripada veličina i uzvišenost. Uzvišeni je kazao:

﴿...وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ﴾

"...i znajte da Allah sve zna!" (El-Bekara, 231) I rekao je:

﴿...لِتَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ وَأَنَّ ٱللَّهَ قَدۡ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عِلۡمَۢا﴾

"...da biste vi znali da Allah nad svime ima moć i da Allah znanjem Svojim sve obuhvata!" (Et-Talak, 12)

Druga: Vjerovanje da je Allah zapisao sve što je odredio, kao što je rekao Uzvišeni:

﴿قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنقُصُ ٱلْأَرْضُ مِنْهُمْ ۖ وَعِندَنَا كِتَٰبٌ حَفِيظٌۢ ۝٤﴾

"Mi znamo šta će od njih zemlja oduzeti, u Nas je Knjiga u kojoj se sve čuva." (Kaf, 4) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿...وَكُلَّ شَىْءٍ أَحْصَيْنَٰهُ فِىٓ إِمَامٍ مُّبِينٍ﴾

"...sve smo Mi to u Knjizi jasnoj pobrojali." (Ja-Sin, 12) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۗ إِنَّ ذَٰلِكَ فِى كِتَٰبٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ۝٧٠﴾

"Zar ne znaš da je Allahu poznato sve što je na nebesima i na Zemlji? To je sve u Knjizi. To je, uistinu, Allahu lahko!" (El-Hadždž, 70)

Treća: Vjerovanje u Allahovu apsolutnu volju, pa ono što On želi biva, a ono što ne želi ne biva. Kao što Uzvišeni kaže:

﴿...إِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ﴾

"...Allah, zaista, radi što hoće." (El-Hadždž, 18) I rekao je:

﴿إِنَّمَآ أَمْرُهُۥٓ إِذَآ أَرَادَ شَيْـًٔا أَن يَقُولَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ۝٨٢﴾

"Kad nešto hoće, On samo za to rekne: 'Budi!',

i ono bude." (Ja-Sin, 82) Uzvišeni je rekao:

﴿وَمَا تَشَآءُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلۡعَٰلَمِينَ٢٩﴾

"a vi ne možete ništa htjeti ako to Allah, Gospodar svjetova, neće!" (Et-Tekvir, 29)

Četvrta: Vjerovanje da je Allah stvorio sve što postoji; nema stvoritelja osim Njega, niti gospodara osim Njega, kao što je On kazao:

﴿ٱللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَيۡءٖۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ وَكِيلٞ٦٢﴾

"Allah je Stvoritelj svega i On upravlja svim." (Ez-Zumer, 62) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡۚ هَلۡ مِنۡ خَٰلِقٍ غَيۡرُ ٱللَّهِ يَرۡزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ فَأَنَّىٰ تُؤۡفَكُونَ٣﴾

"O ljudi, sjetite se blagodati kojom vas Allah obasipa. Postoji li, osim Allaha, ikakav drugi stvoritelj koji vas s neba i iz zemlje opskrbljuje? Osim Njega nema drugog boga, pa kuda se onda odmećete?" (Fatir, 3)

Dakle, vjerovanje u Allahovu odredbu obuhvata sva ova četiri temelja, što je vjerovanje ehli sunneta vel-džemata, za razliku od novotara koji su zanegirali neke od tih temelja.

U važne elemente ispravnog vjerovanja koje zastupa ehli-sunnet spadaju: ljubav u ime Allaha i mržnja u ime Allaha, prisnost radi Allaha i

neprijateljstvo radi Allaha. To je akida el-vela vel-bera (privrženost i odricanje), koja spada u vjerovanje u Uzvišenog Allaha.

Prema tome, vjernik voli vjernike, prisan je s njima i lojalan im je, a mrzi nevjernike i nije prisan s njima. Prvaci vjernika u ovom ummetu (koje je obaveza najviše voljeti) su ashabi, radijallahu anhum – kao što je utvrđeno kod pripadnika ehli sunneta. Zato ih oni vole, lojalni su im i uvjereni su da su oni najbolji ljudi poslije Allahovih vjerovjesnika. Vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, u tom kontekstu je rekao:

«خَيْرُ القُرُونِ قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُم».

"Najbolja generacija jeste moja generacija, potom generacija poslije njih, a potom generacija poslije njih."[1] Muttefekun alejhi.

I ubijeđeni su da je najbolji ashab Ebu Bekr es-Siddik, potom Omer el-Faruk, potom Osman Zun-Nurejn, potom Alija, radijallahu anhum, zatim dolaze preostali od desetorice kojima je obećan Džennet, a potom ostali ashabi, radijallahu anhum. Sljedbenici sunneta suzdržavaju se od govora o nesuglasicama koje su se desile među ashabima i vjeruju da su oni uložili krajnji napor da bi došli do

[1] Hadis bilježi Buhari, br. 3651, i Muslim, br. 2533, od Abdullaha ibn Mes'uda, radijallahu anhu.

istine. Onaj među njima koji je bio u pravu ima dvije nagrade, a onaj koji je pogriješio ima jednu nagradu.

Vole porodicu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, one među njima koji su bili vjernici, i lojalni su im, kao i suprugama Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, majkama vjernika, te mole Allaha da svima njima bude zadovoljan. Odriču se puta rafidija, koji mrze ashabe Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i vrijeđaju ih, te pretjeruju u "ljubavi" prema ehli-bejtu, uzdižući ih na mjesto koje im Uzvišeni Allah nije dao, kao i puta nasibija, koji uznemiravaju pripadnike ehli-bejta riječima ili djelima.

Sve ovo spomenuto smatra se ispravnim vjerovanjem sa kojim je Allah poslao Svoga poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. To je, ustvari, vjerovanje u koje smo obavezni vjerovati, držati ga se, biti postojani na njemu i čuvati se svega onoga što je u koliziji s njim. To predstavlja vjerovanje spašene skupine (ehli sunneta) za koju je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

«لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الحَقِّ، لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَذَلَهُمْ، حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرُ اللهِ وَهُمْ كَذَلِكَ».

"Skupina iz moga ummeta će neprestano biti jasna na istini, neće joj naškoditi onaj ko je napusti,

sve dok ne dođe Allahova odredba, a oni u takvom stanju."[1] U rivajetu kod Muslima navodi se i:

«لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي عَلَى الحَقِّ مَنْصُورَةٌ».

"Skupina iz moga ummeta će neprestano biti na istini, potpomognuta."[2] Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je također kazao:

«افْتَرَقَتِ اليَهُودُ عَلَى إِحْدَى وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، وَافْتَرَقَتِ النَّصَارَى عَلَى اثْنَتَيْنِ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، وَسَتَفْتَرِقُ هَذِهِ الأُمَّةُ عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً كُلُّهَا فِي النَّارِ إِلَّا وَاحِدَةً فَقَالَ الصَّحَابَةُ: مَنْ هِيَ يَا رَسُولَ اللهِ؟ قَالَ: مَنْ كَانَ عَلَى مِثْلِ مَا أَنَا عَلَيْهِ وَأَصْحَابِي».

"Jevreji su se podijelili na sedamdeset i jednu skupinu, kršćani na sedamdeset i dvije skupine, a ovaj ummet će se podijeliti na sedamdeset i tri skupine. Sve će ući u Džehennem, osim jedne." Ashabi su upitali: "A koja je to, Allahov Poslaniče?" "Oni koji budu na onome na čemu sam ja i moji ashabi", odgovori je on.[3]

---

[1] Muslim, br. 1920, od Sevbana.

[2] Hadis bilježi Ibn Madže, br. 3952, iz hadisa Sevbana, radijallahu anhu, a Ibn Hibban, br. 6714, i el-Hakim, br. 8653, ocijenili su ga ispravnim.

[3] Tirmizi, br. 2641, iz hadisa Abdullaha b. Amra, radijallahu anhu. El-Munavi je u djelu "Fejdul-kadir" (5/347), rekao: "U njemu je Abdurrahman b. Zijad el-Ifriki, a ez-Zehebi je rekao: 'Ocijenili su ga

Vjerovanja koja su suprotna ispravnom vjerovanju

Mnogo je onih koji su skrenuli sa puta ispravnog vjerovanja i koji slijede drugačije vjerovanje. Među njima su oni koji obožavaju kumire, kipove, meleke, evlije, džinne, drveće, kamenje i slično. Takvi se nisu odazvali pozivu poslanika, već im se prkosno suprotstavili, kao što su uradili Kurejšije i drugi Arapi sa našim Vjerovjesnikom Muhammedom, sallallahu alejhi ve sellem. Oni su od kipova tražili da im ispune potrebe, da izliječe bolesne i da ih pomognu protiv neprijatelja, prinosili su im kurbane i zavjetovali im se. Kada im je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ukazao na neispravnost toga i naredio da ibadet upućuju samo Uzvišenom Allahu, oni su to odbili i u čuđenju su govorili:

﴿أَجَعَلَ ٱلۡأٓلِهَةَ إِلَٰهٗا وَٰحِدًاۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَيۡءٌ عُجَابٞ ۝٥﴾

"Zar on da svede bogove na nekakvog Boga jednog? To je, zaista, nešto veoma čudno!"

(Sad, 5)

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije prestajao da ih poziva ka Allahu i upozorava na širk, nastojeći da im pojasni suštinu svoga poziva, sve dok Allah nije uputio neke od njih. Potom su počeli

slabim'", dok ga je Albani ocijenio ispravnim u Sahih el-Džami', br. 5343.

ulaziti u Allahovu vjeru u skupinama, sve dok islam nije postao najjača vjera, nakon ustrajnog pozivanja i dugotrajne borbe koju su vodili Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, njegovi ashabi, radijallahu anhum, i oni koji su ih slijedili u dobru. Potom su se stvari počele mijenjati nagore, zavladalo je neznanje kod velikog broja ljudi, pa se većina vratila džahilijetskim (predislamskim) vjerovanjima, te su počeli pretjerivati u pogledu vjerovjesnika i umrlih dobrih ljudi (evlija), tako što su im upućivali dove, tražili pomoć od njih i činili druge vrste širka. Oni nisu spoznali značenje riječi "La ilahe illallah", kao što su ga razumjeli Arapi nevjernici, a od Allaha se pomoć traži.

Ovakvi vidovi širka neprestano su se širili među masama ljudi sve do našeg vremena, a glavni razlog tome je veliko neznanje i udaljenost od vremena poslanstva.

Šubha kod potonjih generacija ista je kao i šubha kod ranijih, a to je:

﴿...هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا عِندَ ٱللَّهِ...﴾

"...Ovo su naši zagovornici kod Allaha..." (Junus, 18) I njihove riječi:

﴿...مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ...﴾

"Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili." (Ez-Zumer, 3) Allah je opovrgnuo

ovu sumnju i pojasnio da onaj ko obožava nekoga mimo Njega, ma ko to bio, pripisuje Mu sudruga i postaje nevjernik, kao što Uzvišeni Allah veli:

﴿وَيَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمۡ وَلَا يَنفَعُهُمۡ وَيَقُولُونَ هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا عِندَ ٱللَّهِ...﴾

"Oni, pored Allaha, obožavaju nešto što im ne može ni nauditi niti im može kakvu korist pribaviti, i govore: 'Ovo su naši zagovornici kod Allaha'..." (Junus, 18) Odgovarajući na prethodno spomenuto, Uzvišeni Allah je objavio:

﴿قُلۡ أَتُنَبِّـُٔونَ ٱللَّهَ بِمَا لَا يَعۡلَمُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ١٨﴾

"Reci: 'Zar da Allaha obavještavate da na nebesima i na Zemlji postoji nešto što On ne zna da postoji?!' Uzvišen je On i vrlo visoko u odnosu na ono što Njemu u obožavanju pridružuju." (Junus, 18)

U ovom ajetu Uzvišeni Allah je pojasnio da obožavanje nekoga pored Njega, bilo da je riječ o vjerovjesnicima, evlijama i drugima, predstavlja djelo velikog širka, pa makar ga njegovi počinioci nazivali drugim imenom. On, Uzvišeni, je rekao:

﴿...وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ

﴿...زُلۡفَىٰٓ﴾

"...A oni koji pored Njega uzimaju zaštitnike govoreći: 'Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili'..." (Ez-Zumer, 3) Zatim, u odgovoru na njihovu tvrdnju, Uzvišeni Allah je kazao:

﴿...إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ﴾

"...Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće uputiti na Pravi put onoga ko je lažljivac i nevjernik."

(Ez-Zumer, 3)

Ovim je Uzvišeni Allah pojasnio da obožavanje nekoga mimo Njega putem dove, strahopoštovanja, nade i drugih vrsta ibadeta, predstavlja nevjerstvo. Na taj način ukazao je na neistinitost tvrdnji mnogobožaca da ih njihova božanstva približavaju Njemu.

U neispravna nevjernička ubjeđenja, koja se suprotstavljaju ispravnom vjerovanju i koja su u koliziji sa poslaničkom misijom, ubraja se i ono što zastupaju ateisti ovoga vremena, sljedbenici ideologije Marksa, Lenjina i drugih pozivača u ateizam i nevjerstvo, bilo da to nazivaju socijalizmom, komunizmom ili nekim drugim

imenom. Osnova njihove ideologije jeste da nema Boga i da je život samo materijalan.

Među njihove glavne temelje ubraja se poricanje onoga svijeta, negiranje Dženneta i Džehennema te negiranje svih vjera. Ko god zaviri u njihove knjige i prouči ideje kojima su privrženi, sigurno će uvidjeti da je to vjerovanje protivno svim nebeskim vjerozakonima i da njegove pristalice odvodi u propast i na ovome i na onome svijetu.

U ta neispravna vjerovanja spadaju i pogrešna uvjerenja kod sufija koji vjeruju da evlije, uz Allaha, upravljaju kosmičkim i prirodnim procesima. Njima su dali posebne nazive u zavisnosti od položaja koje smatraju da uživaju, kao što su: aktab, evtad, egvas i tako dalje, a koji zapravo predstavljaju njihova lažna božanstva. Ovo je širk u pogledu rububijjeta i jedna je od najtežih vrsta širka Uzvišenom Allahu.

A onaj ko razmisli o širku kojeg su činili prethodnici iz doba džahilijjeta i uporedi ga sa širkom koji je rasprostranjen među potonjima, uvidjet će da je širk potonjih veći i opasniji, a pojašnjenje toga je kako slijedi: Arapski nevjernici u periodu džahilijeta (predislamskog doba) odlikovali su se dvjema stvarima: Prva: Oni nisu pripisivali sudruga u rububijjetu, već je njihov širk bio u ibadetu, jer su rububijjet smatrali isključivim pravom jedinog Allaha, azze ve dželle. O tome je

Uzvišeni kazao:

﴿وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ...﴾

"A ako ih zapitaš ko ih je stvorio, sigurno će reći: 'Allah!'" (Ez-Zuhruf, 87) I kaže Uzvišeni Allah:

﴿قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَمَن يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَمَن يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ ۚ فَسَيَقُولُونَ ٱللَّهُ ۚ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾﴾

"Upitaj: 'Ko vas opskrbljuje s neba i iz zemlje?', ili: 'Ko vlada sluhom i vidom, ko izvodi živo iz neživog i iz živog neživo, i ko upravlja svim?' 'Allah!', reći će oni. A ti reci: 'Pa zar Ga se ne bojite?!'" (Junus, 31) Mnogo je ajeta koji govore o ovome.

Druga: Njihov širk u ibadetu nije bio stalan, nego se dešavao u blagostanju, dok su u teškoćama iskreno zazivali Allaha i Njemu se obraćali, kao što Uzvišeni Allah kaže:

﴿فَإِذَا رَكِبُوا۟ فِى ٱلْفُلْكِ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾﴾

"Kad se u lađe ukrcaju, iskreno se mole Allahu. A kad ih On do kopna dovede, odjednom druge Njemu ravnim smatraju." (El-Ankebut, 65)

Potonji mušrici su prevazišli svoje prethodnike u

dva aspekta: 1. širk nekih od njih u rububijjetu, 2. činili su širk i u blagostanju i u teškoći. Ovo je poznato svakome ko je provodio vrijeme među njima, posmatrajući ono što rade kod mezara Husejna, Bedevija i drugih u Egiptu, kod mezara Ajdarosa u Adenu, mezara Hadija u Jemenu, Ibn Arebija u Šamu, mezara Abdul-Kadira Džejlanija u Iraku, kao i kod mezara mnogih drugih poznatih ličnosti gdje se okupljaju ljudi čineći širk. S druge strane, malo je onih koji se trude da tim ljudima pojasne tevhid sa kojim je Uzvišeni Allah poslao Svoga vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i da ih odvrate od činjenja širka. Neka nam je Allah na pomoći.

Od uvjerenja koja se suprotstavljaju ispravnom vjerovanju u Allahova lijepa imena i uzvišena svojstva, spadaju i uvjerenja mnogih novotara, poput džehmija, mu'tezila i svih drugih koji slijede njihov put u negiranju Allahovih svojstava i odbacivanju savršenih osobina kojima je opisan Uzvišeni Allah. Oni Mu pripisuju svojstva nepostojećega, neživih stvari i nemogućeg. Uzvišeni Allah je visoko iznad onoga čime Ga opisuju.

Tu se ubrajaju i oni koji negiraju neka svojstva, dok druga potvrđuju, kao što je vjerovanje eš'arija. Međutim, ono što proizlazi iz svojstava koja su zanegirali, proizlazi iz svojstava koja su potvrdili i zbog čega su ajete i hadise tumačili metaforički. Oni

su postupili suprotno dokazima Objave i razuma, te su zbog toga upali u očite kontradiktornosti.

A što se tiče ehli sunneta, oni su Uzvišenom Allahu potvrdili sva imena i svojstva koja je On Sebi potvrdio i koja Mu je potvrdio Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, onako kako Njemu Uzvišenom dolikuje i priliči. Pritom su negirali bilo kakvu mogućnost poređenja Allaha sa stvorenjima, a istovremeno nisu negirali ništa od Njegovih svojstava niti ih krivo tumačili. Na taj način su prihvatili sve dokaze i sačuvali se kontradikcija kojima su drugi iskušani, kao što je već spomenuto.

Ovo je put uspjeha i sreće na oba svijeta, a to je Pravi put kojim su hodili dobri pripadnici prvih generacija ovog ummeta i njegovi imami. Stanje kasnijih generacija neće se popraviti osim onim čime se popravilo stanje prvih generacija ummeta. Način tog popravljanja jeste slijeđenje Kur'ana i sunneta, te ostavljanje svega što im je suprotno. Uzvišenog Allaha molimo da ummetu vrati razboritost, da u njemu poveća broj onih koji pozivaju ka uputi i istini, da nadahne njegove vođe i ulemu da se bore protiv širka sve dok se on u potpunosti ne iskorijeni, te da upozoravaju na sve što vodi ka njemu. On je Svečujući i Onaj Koji je blizu. Allah je Zaštitnik, Onaj Koji daje uspjeh. On nam je dovoljan i divan je On oslonac, i nema moći niti snage osim uz Njega. Neka su salavat i selam na

Muhammeda, Allahovog roba i poslanika, našeg vjerovjesnika, njegovu porodicu i ashabe.

Uspostavljanje dokaza o propisu onoga ko zatraži pomoć od nekog mimo Allaha

Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

Knjiga koja je pred vama obrađuje propis traženja pomoći od nekoga drugog mimo Allaha i potvrđuje da dova i traženje pomoći moraju biti upućeni samo Allahu, ukazujući na to da se upućivanje ibadeta ili dove nekome drugom mimo Allaha smatra širkom. Također, pojašnjava određene situacije u kojima neki mogu pomisliti da traže pomoć od Allahovih evlija ili Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem; međutim, ovaj postupak je u suprotnosti sa tevhidom, koji je osnova vjere.

***

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Druga poslanica:

O propisu traženja pomoći od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem

Hvala pripada Allahu, i neka su salavat i selam na Allahovog Poslanika, njegovu porodicu, ashabe i sve one koji slijede njegovu uputu.

A zatim: Kuvajtski list "El-Mudžtema'" je u svom 15. broju, izdatom 19.4.1390. h. g., objavio stihove pod naslovom: "Sjećanje na rođenje plemenitog Vjerovjesnika". Ovi stihovi sadrže traženje pomoći od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i traženje pobjede od njega, kako bi pritekao u pomoć ummetu, pomogao mu i izbavio ga od podjela i razilaženja u koja je zapao. Potpisala ih je osoba koja je sebe nazvala Amina, a ovo je tekst spomenutih stihova:

"O Allahov Poslaniče, spasi svijet... koji raspiruje rat i gori u njegovom plamenu

O Allahov Poslaniče, pomozi ummetu... čije se lutanje u tami sumnje odužilo

O Allahov Poslaniče, spasi ummet... u bespućima tuge izgubili su se njegovi vidici",

sve dok nije rekla:

"Ubrzaj pobjedu kao što si je ubrzao... na dan Bedra, kada si dozivao Allaha

Tako se slabost pretvorila u veličanstvenu pomoć... zaista Allah ima vojske koje ne vidiš."

Ovako ova autorica upućuje svoj poziv i traženje pomoći Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, tražeći od njega da spasi ummet ubrzavanjem pobjede, zaboravljajući – ili ne znajući – da je pobjeda samo u Allahovoj ruci, a ne u ruci Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, niti bilo kojeg drugog stvorenja, kao što je Uzvišeni Allah rekao u Svojoj jasnoj Knjizi:

﴿...وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾

"A pomoći nema osim od Allaha, Silnog i Mudrog." (Alu Imran, 126) Uzvišeni je rekao:

﴿إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ...﴾

"Ako vas Allah pomogne, niko vas pobijediti neće; a ako vas napusti, pa ko je taj koji vam, osim Njega, može pomoći?!" (Alu Imran, 160)

Ovo djelo dove, traženja pomoći i utočišta predstavlja upućivanje jedne vrste ibadeta nekome drugom mimo Allaha. Poznato je, na osnovu šerijatskih tekstova i konsenzusa (idžma'a) da to nije dozvoljeno te da je Uzvišeni Allah stvorio stvorenja da Ga obožavaju, poslao poslanike i objavio Knjige kako bi pojasnio taj ibadet i pozvao

njemu, kao što je rekao Uzvišeni:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴿٥٦﴾﴾

"Džine i ljude sam stvorio samo zato da Meni u ibadetu budu." (Ez-Zarijat, 56) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

"Mi smo svakom narodu poslanika poslali: 'Allahu ibadet činite, a kumira – taguta se klonite!'" (En-Nahl, 36) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾﴾

"Prije tebe nijednog poslanika nismo poslali, a da mu nismo objavili: 'Nema istinskog Boga osim Mene, zato Meni ibadet činite!'" (El-Enbija', 25) Uzvišeni je rekao:

﴿الر كِتَابٌ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ﴿١﴾ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنَّنِي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ﴿٢﴾﴾

"Elif-lām-Ra. Ovo je Knjiga čiji su ajeti usavršeni, a potom razjašnjeni, od mudrog i Onog Koji sve u potpunosti zna,

da samo Allahu ibadet činite – ja sam vam od

Njega upozoritelj i donositelj radosnih vijesti." (Hud, 1–2)

Tako je Uzvišeni u ovim savršenim ajetima pojasnio da je stvorio ljude i džine samo da ibadet čine Njemu Jedinom, Koji nema sudruga. Pojasnio je i da je slao poslanike, neka su na njih salavati i selami, da naređuju ovaj ibadet i odvraćaju od onoga što mu je suprotno. Uzvišeni nas obavještava i da je ajete Svoje Knjige učinio savršenim i detaljno ih pojasnio kako se ne bi obožavao niko drugi mimo Njega Uzvišenog.

Poznato je da ibadet znači iskazivanje Allahove jednoće i pokornost Njemu, izvršavanjem Njegovih naredbi i ostavljanjem Njegovih zabrana. Allah je to naredio i o tome obavijestio u mnogim ajetima, od kojih su i riječi Uzvišenog:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ...﴾

"a naređeno im je da samo Allahu ibadet čine, da Mu iskreno, kao pravovjerni, vjeru ispovijedaju..." (El-Bejjine, 5) Allah je također rekao:

﴿وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ...﴾

"Gospodar tvoj zapovijeda da se samo Njemu klanjate..." (El-Isra', 23) I riječi Uzvišenog:

﴿إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ۝٢ أَلَا

لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ ﴿٣﴾

"Mi ti, doista, objavljujemo Knjigu, pravu istinu, zato obožavaj samo Allaha, iskreno Mu ispovijedajući vjeru!

Iskreno ispovijedanje vjere dug je prema Allahu! A oni koji pored Njega uzimaju zaštitnike govoreći: 'Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili', Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće uputiti na Pravi put onoga ko je lažljivac i nevjernik." (Ez-Zumer, 2–3)

Mnogi su ajeti koji tretiraju ovu tematiku i svi ukazuju na obaveznost upućivanja ibadeta samo Allahu Jedinom te ostavljanje obožavanja bilo koga mimo Njega, bilo da su to vjerovjesnici ili drugi.

Nema sumnje da je dova jedna od najvažnijih i najsveobuhvatnijih vrsta ibadeta, zato je obaveza upućivati je isključivo Allahu Jedinom, kao što je Uzvišeni Allah rekao:

﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٤﴾﴾

"Molite se zato Allahu, iskreno Mu ispovijedajući vjeru – pa makar to nevjernicima bilo mrsko!" (Gafir, 14) I rekao je:

﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴿١٨﴾﴾

"Mesdžidi jesu Allaha radi, i ne molite, pored Allaha, nikoga!" (El-Džinn, 18) Ova uputa o upućivanju dove samo Allahu odnosi se na sva stvorenja, vjerovjesnike i druge; a Njegove riječi:

﴿وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِّنَ ٱلظَّٰلِمِينَ﴿١٠٦﴾﴾

"i, pored Allaha, ne moli se onome ko ti ne može ni koristiti ni nauditi, jer ako bi to uradio, uistinu bi nepravedan bio." (Junus, 106), upućene su Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, a poznato je da ga je Uzvišeni Allah sačuvao od širka. Time se želi upozoriti druge, a potom je Uzvišeni rekao:

﴿وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ﴿١٠٦﴾﴾

"i, pored Allaha, ne moli se onome ko ti ne može ni koristiti ni nauditi, jer ako bi to uradio, uistinu bi nepravedan bio." (Junus, 106) Ovo je obraćanje Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, a cilj je upozorenje drugima, jer je poznato da je Allah, subhanehu ve te'ala, sačuvao Svoga Poslanika od širka. Zatim je Uzvišeni Allah uputio strogu zabranu i upozorenje, pa je rekao:

﴿...فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾

"...jer ako bi to uradio, uistinu bi nepravedan bio." A nepravda, kada se općenito spomene, pod njom se misli na veliki širk, kao što je kazao Uzvišeni:

﴿...وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾

"...A nevjernici su pravi zulumćari!" (El-Bekara, 254) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿...إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾

"...mnogoboštvo je, zaista, velika nepravda." (Lukman, 13) Pa kada bi prvak Ademovih potomaka, alejhis-salatu ves-selam, ukoliko bi uputio dovu nekome drugom mimo Allaha, bio među nepravednicima, šta tek reći za nekog drugog?!

Iz ovih i drugih ajeta jasno je da je upućivanje dove nekome drugom mimo Allaha – mrtvima, drveću, kipovima i sličnom – širk Uzvišenom Allahu, te da je u suprotnosti s tevhidom Allaha u ibadetu, koji je i svrha zbog koje je Allah stvorio ljude i džine, poslao poslanike i objavio Knjige. Također, to je u suprotnosti sa značenjem riječi 'La ilahe illallah', koje negiraju upućivanje ibadeta ikome drugom mimo Allaha, a potvrđuju ga samo Njemu, kao što je Uzvišeni Allah rekao:

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦ هُوَ ٱلۡبَٰطِلُ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡكَبِيرُ ٦٢﴾

"To je zato što je Allah – Istina, a oni koje oni, pored Allaha, mole – laž, i zato što je Allah Svevišnji i Veliki." (El-Hadždž, 62)

Ovo je osnova i temelj vjere, a ibadeti su ispravni samo ako je ova osnova ispravna. Uzvišeni je u tom kontekstu kazao:

﴿وَلَقَدۡ أُوحِيَ إِلَيۡكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكَ لَئِنۡ أَشۡرَكۡتَ لَيَحۡبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٦٥﴾

"A tebi, i onima prije tebe objavljeno je: 'Ako budeš druge Allahu ravnim smatrao, tvoja djela će sigurno propasti, a ti ćeš izgubljen biti.'" (Ez-Zumer, 65) Allah, Slavljeni i Uzvišeni, rekao je:

﴿...وَلَوۡ أَشۡرَكُواْ لَحَبِطَ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ﴾

"A da su oni Allahu ikoga u obožavanju pridruživali, sigurno bi propalo ono što su radili." (El-En'am, 88)

Iz prethodno navedenog jasno se vidi da vjera islam i šehadet (la ilahe illallah - nema istinskog boga osim Allaha) imaju dvije velike osnove:

Prvo: Da se ibadet upućuje isključivo Allahu, Koji nema sudruga. Stoga, onaj ko bude molio mrtve (vjerovjesnike i druge), ili bude molio kipove,

drveće, kamenje ili druga stvorenja; ili ih prizivao u pomoć, ili im se približavao prinošenjem žrtvi i zavjetima, ili im klanjao, ili im činio sedždu – takav ih je uzeo za gospodare mimo Allaha i učinio ih suparnicima Njemu Uzvišenom, te je prekršio i negirao značenje riječi: "La ilahe illallah".

Drugo: Da se Uzvišeni Allah ne obožava osim prema šerijatu Njegovog Vjerovjesnika i Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Onaj ko u vjeri izmisli nešto novo što Allah nije dozvolio, nije ostvario značenje šehadeta: "Muhammed je Allahov poslanik". Njegovo djelo mu neće koristiti niti će mu biti prihvaćeno. Allah, dželle dželaluhu, kaže:

﴿وَقَدِمْنَا إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا ﴿٢٣﴾﴾

"I Mi ćemo pristupiti djelima njihovim koja su učinili i u prah i pepeo ih pretvoriti." (El-Furkan, 23) Pod djelima spomenutim u ajetu misli se na djela onoga ko umre čineći Allahu, azze ve dželle, širk.

U to spadaju i novotarska djela koja Allah nije dozvolio, a koja će na Sudnjem danu biti pretvorena u razasuti prah, jer nisu u skladu sa odredbama Njegovog čistog šerijata, kao što je rekao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

«مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ».

"Ko nešto novo uvede u ovu vjeru što nije od nje, to se odbija." Muttefekun alejhi.

Ukratko rečeno: Ova spisateljica je uputila svoju dovu i traženje pomoći Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, a okrenula se od Gospodara svjetova, u Čijoj je ruci pobjeda, šteta i korist, i niko mimo Njega ne posjeduje ništa od toga.

Nema sumnje da je to velika i teška nepravda. Uzvišeni Allah je naredio da Mu se dove upućuju i obećao je da će se odazvati onome ko Mu dovu upućuje, a onome ko se oholi da to čini zaprijetio je ulaskom u Džehennem, kao što je rekao Uzvišeni:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾﴾

"Gospodar je vaš rekao: 'Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati! Oni koji iz oholosti neće da Me obožavaju – ući će, sigurno, u Džehennem poniženi.'" (Gafir, 60) To jest: poniženi i pokorni. Ovaj plemeniti ajet ukazuje na to da je dova ibadet, te da je Džehennem boravište onoga koji se oholi da je upućuje. Pa ako je ovakvo stanje onoga koji se oholi da Allahu upućuje dovu, kakvo je tek stanje onoga koji je upućuje nekome drugom i okreće se od Njega? On, Uzvišeni, blizu je, sve posjeduje i nad svime ima moć, kao što je rekao:

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾﴾

"A kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam, sigurno, blizu: odazivam se molbi molitelja kada Me zamoli. Zato, neka se i oni Meni odazovu i neka vjeruju u Mene, kako bi ispravnim putem krenuli." (El-Bekare, 186) Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u vjerodostojnom hadisu obavijestio je da je dova ibadet, te je svom amidžiću Abdullahu b. Abbasu, radijallahu anhuma, rekao:

«احْفَظِ اللهَ يَحْفَظْكَ، احْفَظِ اللهَ تَجِدْهُ تُجَاهَكَ، إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللهَ، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللهِ».

"Pazi na Allaha, i On će na tebe paziti. Pazi na Allaha, naći ćeš Ga uvijek u svojoj blizini. Kada budeš od nekoga nešto tražio, traži samo od Allaha, a kada tražiš pomoć, traži je samo od Allaha." Bilježe Tirmizi i drugi.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kazao je:

«مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو لِلهِ نِدًّا؛ دَخَلَ النَّارَ».

"Ko umre upućujući dovu nekome drugom mimo Allaha – ući će u Vatru." Bilježi ga Buhari. U dva "Sahiha" se prenosi od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je upitan: "Koji je najveći grijeh?" Rekao je:

«أَنْ تَجْعَلَ لِلهِ نِدًّا وَهُوَ خَلَقَكَ».

"Da Allahu pripišeš druga, a On te je stvorio."

Nidd (suparnik) je onaj ko je jednak i takmac. Stoga, svako ko moli nekoga mimo Allaha, ili od njega zatraži pomoć, ili mu se zavjetuje, ili mu prinese žrtvu, ili mu učini nešto od ibadeta mimo prethodno navedenog – uzeo ga je za suparnika, bez obzira na to da li se radi o vjerovjesniku, evliji, meleku, džinu, kipu ili nekom drugom stvorenju.

Ovdje bi neko mogao upitati: "Kakav je propis tražiti od čovjeka koji je živ i prisutan ono što on može učiniti, te tražiti pomoć od njega u konkretnim stvarima koje on može učiniti?" Odgovor glasi: To ne spada u širk, već u uobičajene i dozvoljene stvari među muslimanima, kao što Allah kaže u kazivanju o Musau:

﴿...فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِى مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِى مِنْ عَدُوِّهِ...﴾

"...pa ga zovnu u pomoć onaj iz njegova naroda protiv onog iz neprijateljskog naroda..." (El-Kasas, 15) O tome Uzvišeni Allah, također, kaže u kazivanju o Musau:

﴿فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ...﴾

"I Musa izađe iz grada, ustrašen, iščekujući šta će se desiti..." (El-Kasas, 21) Kao što čovjek traži pomoć i izbavljenje od svojih drugova u ratu ili u drugim stvarima koje zadese ljude, a u kojima imaju potrebu jedni za drugima.

Allah je naredio Svome Poslaniku, sallallahu

alejhi ve sellem, da obavijesti svoj ummet da on ne može nikome pribaviti korist niti otkloniti štetu, pa je Uzvišeni rekao:

﴿قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ۝٢٠ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ۝٢١﴾

"Reci: 'Ja se samo Gospodaru svome molim i nikoga Njemu u obožavanju ne pridružujem.'

Reci: 'Ja nisam u stanju od vas kakvu štetu otkloniti niti nekom od vas neku korist pribaviti.'" (El-Džinn, 21–22) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝١٨٨﴾

"Reci: 'Ja ne mogu ni samom sebi neku korist pribaviti, ni od sebe kakvu štetu otkloniti; biva onako kako Allah hoće. A da znadoh nedokučivo, stekao bih mnoga dobra, a zlo bi bilo daleko od mene; ja samo donosim opomene i radosne vijesti ljudima koji vjeruju.'" (El-A'raf, 188)

Mnogo je ajeta u kojima se o ovome govori.

Poznato je da se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, dovom obraćao samo svome Gospodaru, kao što je vjerodostojno preneseno da je na dan Bedra tražio spas od Allaha i Njegovu pomoć za

pobjedu nad svojim neprijateljem. Ustrajno Ga je molio govoreći: "Gospodaru moj! Ispuni mi ono što si mi obećao." Sve dok mu najveći pravednik, Ebu Bekr, radijallahu anhu, nije rekao: "Dovoljno ti je, Allahov Poslaniče, Allah će ti doista ispuniti ono što ti je obećao." Tim povodom je Allah, subhanehu ve te'ala, objavio Svoje riječi:

﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَٱسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُم بِأَلْفٍ مِّنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ مُرْدِفِينَ ٩﴾

"I kada ste od Gospodara svoga spas zatražili, On vam se odazvao: 'Poslat ću vam u pomoć hiljadu meleka koji će jedni za drugima dolaziti.'" (El-Enfal, 9) Uzvišeni ih je u ovim ajetima podsjetio na njihovo traženje pomoći i obavijestio ih da im se odazvao, pa ih je pomogao slanjem meleka kao radosnu vijest o pobjedi i kako bi im se srca smirila. Uzvišeni je pojasnio da pobjeda ne dolazi od meleka, već da pobjeda dolazi od Njega, pa kaže:

﴿وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ...﴾

"A pomoći nema osim od Allaha..." (Alu Imran, 126) Uzvišeni je rekao:

﴿وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ١٢٣﴾

"Allah vas je i na Bedru pomogao, kada ste bili malobrojni! Zato se Allaha bojte, da biste bili zahvalni." (Alu Imran, 123) Uzvišeni je u ovom ajetu pojasnio da je On, slavljen neka je, Taj Koji ih je pomogao na dan Bedra. Iz toga se saznaje da ono što im je dao od oružja i snage, te pojačanje sastavljeno od meleka, predstavlja uzroke pobjede, radosnu vijest i smiraj, ali sama pobjeda ne dolazi od njih, nego samo od Allaha. Pa kako se usuđuje ova spisateljica, ili bilo ko drugi, upućivati svoju molbu za pomoć i tražiti pobjedu od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, a okretati se od Gospodara svjetova, Vladara svega i Svemoćnog?!

Nema sumnje da je ovo jedno od najgorih neznanja, štaviše, jedan od najvećih oblika širka. Stoga je autorici obaveza da se iskreno pokaje Allahu, dželle šanuhu. Iskreno pokajanje obuhvata nekoliko uvjeta, a to su: 1. kajanje za ono što je počinjeno, 2. ostavljanje onoga što je učinjeno, 3. čvrsta odluka da se grijehu više ne vraća, iz veličanja Allaha i iskrenosti prema Njemu, iz pokornosti Njegovoj naredbi i straha od onoga što je On zabranio. To je iskreno pokajanje. Postoji i četvrti uvjet, koji se odnosi na slučajeve kada je nepravda učinjena ljudima, a to je vraćanje prava onome kome pripada ili traženje halala od te osobe.

Allah je Svojim robovima naredio pokajanje i obećao im da će ga primiti, kao što Uzvišeni Allah

kaže:

﴿...وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴿٣١﴾﴾

"I svi se Allahu pokajte, o vjernici, da biste postigli ono što želite." (En-Nur, 31) I rekao je o kršćanima:

﴿أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴿٧٤﴾﴾

"Zašto se oni ne pokaju Allahu i ne zamole Njegov oprost, a Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je." (El-Maide, 74) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا﴿٦٨﴾ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا﴿٦٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴿٧٠﴾﴾

"i oni koji mimo Allaha drugog boga ne mole, i koji one koje je Allah zabranio ne ubijaju, osim kad se na to ima pravo, i koji ne bludniče; a ko to radi, iskusit će kaznu.

Patnja će mu na onom svijetu udvostručena biti i vječno će u njoj ponižen ostati.

Ali onima koji se pokaju i uzvjeruju i dobra

djela čine, Allah će njihova hrđava djela u dobra promijeniti, a Allah prašta i samilostan je." (El-Furkan, 68–70) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَهُوَ الَّذِى يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ﴿٢٥﴾﴾

"On je Onaj Koji prima pokajanje od robova Svojih i prašta loše postupke i zna šta radite."

(Eš-Šura, 25)

Vjerodostojno se prenosi od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

«الإِسْلَامُ يَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهُ، وَالتَّوْبَةُ تَجُبُّ مَا كَانَ قَبْلَهَا».

"Islam briše ono što je bilo prije njega, a pokajanje poništava ono što je bilo prije njega."

Ove sažete riječi napisane su zbog velike opasnosti širka i činjenice da je on najveći grijeh, iz straha od obmanjivanja onim što je proizašlo od ove autorice, te zbog obaveze savjetovanja radi Allaha i Njegovih robova. Molim Allaha da ovo djelo bude od koristi, da popravi naše stanje i stanje svih muslimana, da nam svima podari razumijevanje vjere i ustrajnost u njoj, te da nas i sve muslimane sačuva od zla naših duša i naših loših djela. Zaista je On Zaštitnik i Svemogući.

Neka su salavati i selami na Allahovog roba i

poslanika, našeg vjerovjesnika Muhammeda, njegovu porodicu i sve ashabe.

***

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Treća poslanica:

Propis traženja pomoći od džina i šejtana, te zavjetovanja njima

Od Abdulaziza ibn Abdullaha ibn Baza svim muslimanima do kojih ovo dopre: neka Allah i meni i njima podari uspjeh da se čvrsto držimo Njegove vjere i ustrajemo na njoj. Amin.

Mir neka je na vas, Allahova milost i Njegov blagoslov.

A zatim: Pitala su me neka braća o onome što čine neke neznalice, poput upućivanja dove drugome mimo Uzvišenog Allaha i traženja spasa od njega u teškim situacijama, kao što su dova džinima, traženje pomoći od njih, zavjetovanje njima i prinošenje žrtve za njih. U to se, također, ubrajaju i riječi nekih: “O, sedmorico”, to jest sedam poglavara džina, ''uzmite ga, slomite mu kosti, popijte mu krv, unakazite ga; o, sedmorico, uradite mu to i to.'' Ili riječi nekih: "Uzmite ga, o džini podneva, o džini ikindije", što je često prisutno u nekim južnim krajevima. U to se ubraja i dova upućena umrlim osobama iz redova vjerovjesnika, dobrih ljudi i drugih, te dova melekima i traženje pomoći od njih. Sve ovo i tome slično prisutno je kod većine onih koji se pripisuju islamu, iz neznanja

i slijepog oponašanja svojih prethodnika. Neki to olahko shvataju i pravdaju se riječima: "To je nešto što nam je samo na jeziku, nemamo tu namjeru niti u to vjerujemo."

Također su me pitali o propisu sklapanja braka s onima koji su poznati po ovim djelima, njihovim zaklanim životinjama, klanjanju dženaze njima i klanjanju za njima, te o potvrđivanju istinitosti vračara i gatara, poput onoga ko tvrdi da poznaje bolest i njene uzroke samim uvidom u nešto što je dotaklo tijelo bolesnika, poput turbana, hlača, mahrame i tome slično.

Odgovor: Sva hvala pripada Allahu Jedinom, i neka su salavat i selam na posljednjeg Vjerovjesnika, njegovu porodicu, ashabe i sve one koji budu slijedili njihovu uputu do Sudnjega dana.

A zatim: Uzvišeni Allah je stvorio ljude i džine da Mu čine ibadet mimo svega ostalog, te da samo Njemu upućuju dovu, traženje spasa, prinošenje kurbana, zavjetovanje i ostale vrste ibadeta. S tim ciljem slao je poslanike i naređivao im njegovo sprovođenje u praksu, te objavljivao nebeske knjige, od kojih je najveličanstveniji Kur'an Časni, kako bi se to pojasnilo i u to pozivalo, te kako bi se ljudi upozorili na širk Allahu i obožavanje drugih mimo Njega. Ovo je osnova svih osnova i temelj vjere, i to je značenje svjedočenja da nema drugog istinskog boga osim Allaha, te suština: niko istinski

ne zaslužuje da bude obožavan osim Allaha. Ono negira uluhijjet i upućivanje ibadeta bilo kome mimo Allaha, a potvrđuje ga – to jest ibadet – samo Allahu, a ne bilo kome drugom mimo Njega od ostalih stvorenja. Mnogo je dokaza u Allahovoj Knjizi i sunnetu Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji upućuju na ovo. Jedan od njih su i riječi Allaha, dželle dželaluhu:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴿٥٦﴾﴾

"Džine i ljude sam stvorio samo zato da Meni u ibadetu budu." (Ez-Zarijat, 56) I riječi Uzvišenog:

﴿وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ...﴾

"Gospodar tvoj zapovijeda da se samo Njemu klanjate..." (El-Isra', 23) Također, riječi Uzvišenog:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ...﴾

"a naređeno im je da samo Allahu ibadet čine, da Mu iskreno, kao pravovjerni, vjeru ispovijedaju..." (El-Bejjine, 5) Također, riječi Uzvišenog:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴿٦٠﴾﴾

"Gospodar je vaš rekao: 'Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati! Oni koji iz

oholosti neće da Me obožavaju – ući će, sigurno, u Džehennem poniženi.'" (Gafir, 60) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِى عَنِّى فَإِنِّى قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ...﴾

"A kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam, sigurno, blizu: odazivam se molbi molitelja kada Me zamoli..." (El-Bekare, 186)

Tako je Uzvišeni u ovim ajetima pojasnio da je stvorio ljude i džine da Mu ibadet čine, te da je odredio – tj. naredio i oporučio – Svojim robovima, u jasnom Kur'anu i preko jezika Poslanika, neka su na njega salavat i selam, da se ne obožava niko drugi osim njihovog Gospodara.

Uzvišeni Allah je pojasnio da je dova veličanstven ibadet i da će onaj ko se oholi da je čini ući u Vatru. Naredio je Svojim robovima da samo Njemu dovu upućuju, te ih je obavijestio da je On blizu i da se odaziva na njihove dove. Stoga je obaveza svim robovima da dovu upućuju isključivo svome Gospodaru, jer je to vrsta ibadeta za koji su stvoreni i koji im je naređen. Uzvišeni Allah je rekao:

﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِى وَنُسُكِى وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِى لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾﴾

"Reci: 'Klanjanje moje, i obredi moji, i život moj, i smrt moja doista su zarad Allaha, Gospodara svjetova,

Koji nema saučesnika; to mi je naređeno i ja sam prvi musliman.'" (El-En'am, 162–163)

Tako je Allah naredio Svome Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, da obavijesti ljude da njegov namaz i njegov obred – a to je prinošenje žrtve – i njegov život i njegova smrt pripadaju Allahu, Gospodaru svih svjetova, Jedinom, i da niko drugi u tome nema udjela. Shodno tome, onaj ko prinese žrtvu nekome mimo Allaha počinio je širk Allahu, isto kao da je klanjao nekome mimo Allaha, jer je Allah Svemogući učinio namaz i prinošenje žrtve povezanim i obavijestio da oboje pripadaju samo Allahu Jedinom, i da niko drugi u tome nema udjela. Onaj ko prinese žrtvu nekom drugom mimo Allaha, bilo da se radi o džinima, melekima, umrlima i drugima, kako bi im se time približio, takav je poput onoga ko klanja nekome mimo Allaha. U vjerodostojnom hadisu stoji da je Vjerovjesnik, alejhis-salatu ves-selam, rekao:

«لَعَنَ اللهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللهِ».

"Allah je prokleo onoga ko prinese žrtvu nekom drugom mimo Allaha." Bilježi imam Ahmed s dobrim lancem prenosilaca od Tarika ibn Šihaba, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve

sellem, rekao:

«مرَّ رَجُلَانِ عَلَى قَومٍ لَهُم صَنَمٌ لَا يَجُوزُهُ أَحَدٌ حَتَّى يُقرِّبَ لَهُ شَيئًا، فَقَالُوا لِأَحَدِهِمَا: قَرِّبْ. قَالَ: لَيسَ عِندِي شَيءٌ أُقَرِّبُهُ، قَالُوا: قَرِّبْ وَلَوْ ذُبَابًا، فَقَرَّبَ ذُبَابًا، فَخَلُّوا سَبِيلَهُ، فَدَخَلَ النَّارَ، وَقَالُوا لِلآخَرِ: قَرِّبْ. قَالَ: مَا كُنْتُ لِأُقَرِّبَ لِأَحَدٍ شَيْئًا دُونَ اللهِ جَلَّ جَلَالُهُ، فَضَرَبُوا عُنُقَه، فَدَخَلَ الجَنَّةَ».

"Dva čovjeka su naišla pored naroda koji je imao kipa, pored kojeg niko nije mogao proći, a da mu nešto ne prinese. Rekli su jednom od njih dvojice: 'Prinesi!' On reče: 'Nemam ništa što bih mogao prinijeti.' Rekoše mu: 'Prinesi, pa makar i muhu!' On prinese muhu, te ga oni pustiše da prođe, pa je ušao u Džehennem. Zatim su rekli drugom: 'Prinesi!' On odgovori: 'Ja neću nikome ništa prinositi mimo Allaha, dželle dželaluhu!', pa mu odsjekoše glavu i on uđe u Dženet."

Ako je onaj ko se približava kipu i nečemu sličnom prinoseći muhu ili nešto slično tome mušrik koji zaslužuje ulazak u džehennemsku vatru, šta je tek s onim ko doziva džine, meleke i evlije? Šta je s onim ko traži pomoć od njih, zavjetuje im se i približava im se prinoseći žrtve, nadajući se time da će sačuvati svoj imetak, izliječiti svog bolesnika ili zaštititi svoju stoku i usjeve?! I šta

je s onim ko to čini iz straha od zla džina ili nečeg sličnog tome?! Nema sumnje da je onaj ko čini ovo i ovome slično preči da bude mušrik koji zaslužuje ulazak u džehennemsku vatru od onog čovjeka koji je prinio muhu kipu.

Također, o tome se navode i riječi Uzvišenog:

﴿إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ۝٢ أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ ۝٣﴾

"Mi ti, doista, objavljujemo Knjigu, pravu istinu, zato obožavaj samo Allaha, iskreno Mu ispovijedajući vjeru!

Iskreno ispovijedanje vjere dug je prema Allahu! A oni koji pored Njega uzimaju zaštitnike govoreći: 'Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili', Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće uputiti na Pravi put onoga ko je lažljivac i nevjernik." (Ez-Zumer, 1–3) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي

الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴿١٨﴾

"Oni, pored Allaha, obožavaju nešto što im ne može ni nauditi niti im može kakvu korist pribaviti, i govore: 'Ovo su naši zagovornici kod Allaha.' Reci: 'Zar da Allaha obavještavate da na nebesima i na Zemlji postoji nešto što On ne zna da postoji?!' Uzvišen je On i vrlo visoko u odnosu na ono što Njemu u obožavanju pridružuju." (Junus, 18)

Uzvišeni Allah u ova dva ajeta obavještava da su mnogobošci, mimo Njega, stvorenja uzeli za zaštitnike, obožavajući ih uz Njega putem strahopoštovanja, nade, prinošenja žrtve, zavjetovanja, dove i drugih vrsta ibadeta, tvrdeći da ti zaštitnici svoje obožavaoce približavaju Allahu i da će se zauzimati za njih kod Njega. Zatim je Uzvišeni Allah ukazao na neistinitost njihovih tvrdnji, pojasnio njihovu zabludu i nazvao ih lažljivcima, nevjernicima i mnogobošcima. Također je istakao da je On Uzvišen i vrlo visoko iznad onoga što Mu pripisuju kao sudruge. Uzvišeni i Veličanstveni kaže:

﴿...سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾

"Uzvišen neka je On i vrlo visoko iznad onih koje Njemu smatraju ravnim!" (En-Nahl, 1) Iz ovoga je jasno da onaj ko uzme meleka, poslanika,

džina, drvo ili kamen, pa ga doziva uz Allaha, traži od njega pomoć i približava mu se zavjetovanjem i prinošenjem žrtve, nadajući se njegovom šefa'atu (zagovaranju) kod Allaha i približavanju Njemu, ili nadajući se izlječenju bolesnika, očuvanju imetka, sigurnosti odsutnog ili nečemu sličnom – takav je zapao u ovaj veliki širk i tešku propast. O tome je Uzvišeni rekao:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَى إِثْمًا عَظِيمًا﴿٤٨﴾﴾

"Allah, doista, neće oprostiti da se Njemu išta u obožavanju pridružuje, a oprostit će sve mimo toga, kome On hoće! A onaj ko drugog Allahu u obožavanju pridružuje, taj čini potvoru i grijeh veliki." (En-Nisa', 48) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿...إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴿٧٢﴾﴾

"Ko drugog Allahu u obožavanju pridružuje, Allah će mu ulazak u Džennet zabraniti i boravište njegovo će Džehennem biti; a nepravednima neće niko moći pomoći." (El-Maide, 72)

Zauzimanje na Sudnjem danu bit će samo za sljedbenike tevhida i iskrenosti, a ne za sljedbenike širka, kao što je rekao Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kada je upitan: "Allahov Poslaniče,

ko će se najviše usrećiti sa tvojim zauzimanjem?" On je odgovorio:

«مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ».

"Ko kaže: 'La ilahe illallah', iskreno iz svog srca." I rekao je, sallallahu 'alejhi ve sellem:

«لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ، فَتَعَجَّلَ كُلُّ نَبِيٍ دَعْوَتَهُ، وَإِنِّي اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لِأُمَّتِي يَومَ القِيَامَةِ، فَهِيَ نَائِلَةٌ إِنْ شَاءَ اللهِ مَن مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللهِ شَيْئًا».

"Svaki poslanik ima uslišanu dovu, pa je svaki poslanik požurio sa svojom dovom, a ja sam svoju dovu sačuvao kao šefa'at za svoj ummet na Sudnjem danu, pa će nju, ako Allah da, zadobiti onaj iz mog ummeta ko umre ne čineći Allahu širk."

Prvi mušrici su vjerovali da je Allah njihov Gospodar, Tvorac i Opskrbitelj, ali su se vezali za vjerovjesnike, evlije, meleke, drveće, kamenje i tome slično, nadajući se njihovom šefa'atu kod Allaha i da će ih Njemu približiti, kao što je već spomenuto u ajetima. Allah ih zbog toga nije opravdao, već ih je u Svojoj Veličanstvenoj Knjizi osudio i nazvao nevjernicima i mnogobošcima, te je ukazao na neistinitost njihovih tvrdnji da se ta božanstva zauzimaju za njih i približavaju ih Allahu. Nije ih opravdao ni Allahov Poslanik, sallallahu

alejhi ve sellem, nego se borio protiv njih zbog ovog širka, sve dok nisu počeli iskreno obožavati samo Allaha, postupajući u skladu s riječima Uzvišenog:

﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ...﴾

"I borite se protiv njih dok smutnje ne nestane i dok vjera ne bude samo Allahu iskazivana..." (El-Bekare, 193) Rekao je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

«أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ، وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ، فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُم وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّ الإِسْلَامِ، وَحِسَابُهُم عَلَى اللهِ».

"Naređeno mi je da se borim protiv ljudi sve dok ne budu svjedočili da je Allah jedini Bog i da je Muhammed Allahov poslanik, klanjali namaz i davali zekat. A kada to učine, zaštitili su od mene svoje živote i imetke, izuzev kada se ogriješe o propise islama, a Allahu će polagati račun." A značenje riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:

«حَتَّى يَشْهَدُوا أَن لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ».

"Sve dok ne posvjedoče da nema istinskog boga osim Allaha", odnosno, da isključivo obožavaju Allaha, mimo svega drugog.

Višebošci su se bojali džina i tražili zaštitu kod

njih, pa je Uzvišeni Allah o tome objavio:

﴿وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا﴿٦﴾﴾

"i bilo je ljudi koji su zaštitu od džina tražili, pa su im još više strah povećali." (El-Džinn, 6) Učenjaci tefsira o ovom plemenitom ajetu kažu: "Značenje riječi:

﴿...فَزَادُوهُمْ رَهَقًا﴾

'pa su im još više strah povećali', tj. strah i užas, jer se džini uzdižu i ohole kada vide da ljudi kod njih traže zaštitu, i tada im još više povećavaju strah i užas, kako bi ih što više obožavali i kod njih utočište tražili."

Allah je muslimanima to nadomjestio traženjem zaštite kod Njega, Slavljenog, i Njegovim savršenim riječima, a o tome je Uzvišeni objavio:

﴿وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴿٢٠٠﴾﴾

"A ako te šejtan pokuša na zlo navesti, ti potraži utočište u Allaha, On je, uistinu, Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna." (El-A'raf, 200) I riječi Uzvišenog:

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴿١﴾﴾

"Reci: 'Utječem se Gospodaru svitanja.'" U

ispravnom hadisu od Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, također se prenosi da je rekao:

«مَنْ نَزَلَ مَنْزِلًا فَقَالَ: (أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ)؛ لَم يَضُرَّهُ شَيءٌ حَتَّى يَرْتَحِلَ مِنْ مَنْزِلِهِ ذَلِكَ».

"Onom ko odsjedne na nekom mjestu i izgovori ove riječi: 'Utječem se pomoću Allahovih savršenih riječi od zla svega što je stvorio!', neće na tom mjestu ništa nauditi."

Iz prethodno navedenih ajeta i hadisa, onaj ko traži spas i ko želi sačuvati svoju vjeru te se spasiti od širka, malog i velikog, uviđa da vezivanje za mrtve, meleke, džine i ostala stvorenja, upućivanje dova njima, traženje utočišta kod njih i tome slično, spada u djela mušrika iz doba džahilijeta i predstavlja jedan od najružnijih oblika širka Allahu, subhanehu. Stoga je obaveza to ostaviti, čuvati se toga, međusobno preporučivati da se to ostavi i osuđivati onoga ko to čini.

A što se tiče onoga ko je među ljudima poznat po ovim djelima širka: nije dozvoljeno s njim sklapati brak, niti jesti ono što on zakolje, niti mu klanjati dženazu, niti klanjati namaz za njim, sve dok javno ne obznani pokajanje Allahu, subhanehu, od toga i dok dovu i ibadet ne posveti samo Allahu. Dova je ibadet, štaviše, njegova srž, kao što je rekao

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

«الدُّعَاءُ هُوَ العِبَادَةُ».

"Dova je ibadet." Od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u drugoj se predaji prenosi da je rekao:

«الدُّعَاءُ مُخُّ العِبَادَةِ».

"Dova je srž ibadeta." Što se tiče braka sa mnogobošcima, Uzvišeni Allah je kazao:

﴿وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَّ وَلَأَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴿٢٢١﴾

"Ne ženite se višeboškinjama dok vjernice ne postanu; uistinu je robinja koja je vjernica bolja od višeboškinje, makar vam se ona i sviđala! Ne udajite vjernice za višebošce dok ne postanu vjernici; jer uistinu je rob koji je vjernik bolji od višebošca, makar vam se i dopadao. Oni zovu u Vatru, a Allah poziva Dženetu i oprostu, dozvolom Svojom, te objašnjava ljudima ajete i dokaze Svoje, da bi se prisjećali i pouku primili!" (El-Bekara, 221) Zato je Uzvišeni Allah zabranio muslimanima da se žene mnogoboškinjama – onima koje obožavaju kipove, džine, meleke i drugo

– sve dok ne povjeruju, iskreno obožavajući samo Allaha Jedinog, dok ne povjeruju Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, u ono s čime je došao i ne budu slijedile njegov put. Također, zabranio je udavanje muslimanki za mnogobošce, sve dok ne povjeruju, iskreno obožavajući samo Allaha Jedinog, dok ne povjeruju Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i ne budu ga slijedili.

I Uzvišeni obavještava da je robinja vjernica bolja od slobodne mnogoboškinje, makar zadivila onoga ko je gleda i sluša njene riječi, svojom ljepotom i lijepim govorom, te da je rob vjernik bolji od slobodnog mnogobošca, makar zadivio onoga ko ga sluša i gleda, svojom ljepotom, rječitošću, hrabrošću i drugim osobinama. Zatim je pojasnio razloge ove prednosti riječima Uzvišenog:

﴿...أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ...﴾

"...Oni zovu u Vatru..." (El-Bekara, 221) Time se misli na mnogobošce i mnogoboškinje, jer oni svojim riječima, djelima, načinom života i ponašanjem zovu u Džehennem, dok vjernici i vjernice svojim ponašanjem, djelima i načinom života zovu u Džennet. Pa kako da oni budu jednaki?

A što se tiče klanjanja namaza mušricima, Uzvišeni Allah je o munaficima (licemjerima) kazao:

﴿وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰٓ أَحَدٍ مِّنْهُم مَّاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَىٰ قَبْرِهِۦٓ ۖ إِنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ فَٰسِقُونَ ﴿٨٤﴾﴾

"I nijednom od njih, kad umre, nemoj dženazu obaviti, i nemoj nad kaburom njegovim stajati. Oni u Allaha i Njegova Poslanika, zaista, nisu vjerovali i kao buntovnici oni umiru." (Et-Tevba, 84) Uzvišeni Allah je u ovom plemenitom ajetu pojasnio da se munafiku i nevjerniku ne klanja dženaza zbog njihovog nevjerovanja u Allaha i Njegovog Poslanika. Isto tako, za njima se ne klanja namaz, niti se oni postavljaju za imame muslimanima zbog njihovog nevjerstva i nedostatka emaneta, zbog velikog neprijateljstva između njih i muslimana, te zbog toga što nisu od onih koji obavljaju namaz i čine ibadet. Jer, uz nevjerstvo i širk nijedno djelo ne opstaje. Molimo Allaha da nas toga sačuva. Što se tiče konzumiranja mesa životinja koje su zaklali mušrici, Allah, dželle dželaluhu, pojašnjavajući zabranu strvine i mesa životinja koje oni zakolju, veli:

﴿وَلَا تَأْكُلُوا۟ مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُۥ لَفِسْقٌ ۗ وَإِنَّ ٱلشَّيَٰطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰٓ أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجَٰدِلُوكُمْ ۖ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾﴾

"Ne jedite ono pri čijem klanju nije spomenuto

Allahovo ime; to je, uistinu, neposluh! A šejtani, doista, navode štićenike svoje da se s vama raspravljaju, pa ako biste im se pokorili – i vi biste, sigurno, mnogobošci postali." (El-En'am, 121) Uzvišeni je muslimanima zabranio jedenje strvine i mesa životinje koju zakolje višebožac, jer je on nečist, pa se ono što on zakolje tretira kao strvina, makar pri njenom klanju spomenuo Allahovo ime, jer je spominjanje Allahovog imena s njegove strane ništavno i nema nikakvog uticaja, budući da je to ibadet, a višeboštvo poništava ibadet i čini ga ništavnim, sve dok se višebožac ne pokaje Uzvišenom Allahu. Uzvišeni je dozvolio jela sljedbenika Knjige u Svojim riječima:

﴿...وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ...﴾

"...i jela onih kojima je data Knjiga dozvoljena su vam, i vaša su jela njima dozvoljena..." (El-Maida, 5) Zato što se oni pripisuju nebeskoj vjeri i tvrde da su sljedbenici Musaa i Isaa, makar u tome i lagali, i mada je Allah dokinuo i poništio njihovu vjeru poslanstvom Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, cijelom čovječanstvu. Međutim, Uzvišeni Allah nam je dozvolio hranu sljedbenika Knjige i njihove žene zbog duboke mudrosti i skrivenih smislova koje su pojasnili učenjaci. Nasuprot tome su višebošci, obožavatelji kipova i mrtvih – bilo da se radi o vjerovjesnicima, evlijama ili drugima – jer

njihova vjera nema osnove, niti privida istine, već je u samom temelju ništavna, pa se njihova zaklana životinja smatra strvinom i nije je dozvoljeno jesti.

A što se tiče toga da osoba kaže svome sagovorniku: "Džin te spopao", "Džin te uzeo", "Šejtan te odnio" i tome slično, to spada u psovanje i vrijeđanje i nije dozvoljeno među muslimanima, kao ni ostale vrste psovanja i vrijeđanja. To ne spada u širk, osim ako onaj koji to izgovara vjeruje da džini upravljaju ljudima bez Allahove dozvole i volje. Onaj ko bude imao ovakvo ubjeđenje u pogledu džina ili drugih stvorenja, takvim ubjeđenjem postaje nevjernik, jer je Uzvišeni Allah Vlasnik svega i nad svime je moćan; On donosi korist i štetu, i ništa ne postoji osim s Njegovom dozvolom, shodno Njegovoj volji i htijenju te Njegovom prethodnom određenju, kao što je Uzvišeni kazao naređujući Svome Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, da obavijesti ljude o ovom veličanstvenom temelju:

﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾﴾

"Reci: 'Ja ne mogu ni samom sebi neku korist pribaviti, ni od sebe kakvu štetu otkloniti; biva

onako kako Allah hoće. A da znadoh nedokučivo, stekao bih mnoga dobra, a zlo bi bilo daleko od mene; ja samo donosim opomene i radosne vijesti ljudima koji vjeruju.'" (El-A'raf, 188) Pa ako prvak stvorenja i najbolji od njih, alejhis-salatu ves-selam, ne može ni sebi pribaviti korist niti otkloniti štetu, osim onoga što Allah hoće, šta je tek sa ostalim stvorenjima?! A brojni su ajeti sa ovim značenjem.

Što se tiče pitanja gatara, vračara, zvjezdoznanaca i njima sličnih, od onih koji obavještavaju o gajbu, to je zabranjeno djelo i nije dozvoljeno, a povjerovati im je još teže i gore, štaviše, to je jedan od ogranaka nevjerstva, zbog riječi Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem:

«مَنْ أَتَى عَرَّافًا فَسَأَلَهُ عَنْ شَيءٍ؛ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ يَومًا».

„Ko ode gataru i pita ga o nečemu, neće mu biti primljen namaz četrdeset dana.“ Bilježi ga Muslim u svom "Sahihu". U njegovom "Sahihu" se također navodi hadis kojeg prenosi Mu’avija, b. el-Hakem es-Sulemi, radijallahu ’anhu,

«أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى عَنْ إِتْيَانِ الكُهَّانِ وَسُؤَالِهِم».

da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, zabranio odlazak vračarima i postavljanje pitanja njima.

Bilježe autori "Sunena" da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao:

«مَنْ أَتَى كَاهِنًا، فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ؛ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ ﷺ».

„Onaj ko ode gataru i povjeruje u njegov govor, postao je nevjernik u ono što je objavljeno Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem.“ Dakle, hadisi na ovu temu su mnogobrojni. Stoga je obaveza muslimanima da se čuvaju ispitivanja gatara i vračara i ostalih obmanjivača koji se bave obavještavanjem o gajbu i obmanjivanjem muslimana, bilo to u ime medicine ili nečeg drugog, zbog prethodno navedene zabrane Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi s tim i njegovog upozorenja na to. U to spada i ono što neki ljudi u ime medicine tvrde o stvarima gajba (nevidljivog svijeta), pa kada pomiriše turban bolesnika, mahramu bolesnice ili nešto slično, on kaže: "Ovaj bolesnik (ili ova bolesnica) je uradio to i to, te učinio tako i tako", što spada u stvari gajba na koje turban bolesnika i slični predmeti uopće ne ukazuju. Jedini cilj toga je obmanjivanje običnog naroda, kako bi kazali: "On poznaje medicinu, te vrste bolesti i njene uzroke." Možda im on da i nešto od lijekova, pa se to poklopi s izlječenjem po Allahovoj odredbi, a oni pomisle da je to zbog njegovog lijeka. Ponekad

bolest može biti uzrokovana djelovanjem nekih džina i šejtana koji služe onome ko tvrdi da se bavi liječenjem. Oni ga obavještavaju o nekim nevidljivim stvarima u koje imaju uvid, pa se on oslanja na to, te udovoljava džinima i šejtanima onom vrstom ibadeta koja im odgovara. Zbog toga se oni povuku od tog bolesnika i prestanu mu nanositi zlo i nedaću kojom su ga spopali. A to je nešto što je dobro poznato o džinima i šejtanima, kao i onima koji koriste njihove usluge.

Obaveza muslimana je da se toga čuvaju, da jedni drugima preporučuju njegovo ostavljanje, da se oslanjaju na Uzvišenog Allaha, i pouzdaju u Njega u svim stvarima. Nema smetnje u primjeni šerijatske rukje i dozvoljenih lijekova, kao ni u liječenju kod ljekara koji pregledaju bolesnika i utvrđuju njegovu bolest materijalnim i razumnim metodama. Vjerodostojno se prenosi od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

«مَا أَنْزَلَ اللهُ دَاءً إِلَّا أَنْزَلَ لَهُ شِفَاءً، عَلِمَهُ مَنْ عَلِمَهُ، وَجَهِلَهُ مَنْ جَهِلَهُ».

"Allah nije dao bolest, a da nije dao za nju lijek; poznaje ga onaj ko je upućen, a ne poznaje ga onaj koji nije." Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kazao je:

«لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ، فإِذَا أُصِيبَ دَوَاءُ الدَّاءَ بَرَأَ بِإِذْنِ اللهِ».

"Svaka bolest ima lijek, pa kada lijek pogodi bolest, bolesnik ozdravi s Allahovim dopuštenjem." Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kazao je:

«عِبَادَ اللهِ، تَدَاوَوا وَلَا تَدَاوَوا بِحَرَامٍ».

"Allahovi robovi, liječite se, ali se nemojte liječiti zabranjenim." Dakle, hadisi na ovu temu su mnogobrojni.

Molimo Uzvišenog Allaha da popravi stanje svih muslimana, izliječi njihova srca i tijela od svakog zla, ujedini ih na Uputi, te da nas i njih sačuva od smutnji koje odvode u zabludu i od pokoravanja šejtanu i njegovim pristalicama. On je Svemoćan, i nema snage niti moći osim kod Allaha, Uzvišenog i Velikog.

Neka su salavati i selami na Allahovog roba i poslanika, našeg vjerovjesnika Muhammeda, njegovu porodicu i ashabe.

***

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Četvrta poslanica:

O propisu obredoslovlja novotarskim virdovima i onima koji sadrže širk

Od Abdulaziza ibn Abdullaha ibn Baza cijenjenom bratu (.....), Allah mu podario uspjeh u svakom dobru. Amin!

Mir neka je Allahov na vas, Njegova milost i blagoslov.

A zatim: Stiglo mi je vaše cijenjeno pismo – neka vas Allah obaspe Svojom uputom – kao i obavijest koju ono sadrži, a to je da u vašoj zemlji postoje ljudi koji se čvrsto drže virdova za koje Allah nikakav dokaz nije objavio. Neki od tih virdova su novotarija, a neki širk, te da to pripisuju Vođi pravovjernih Aliji ibn Ebi Talibu, neka je Allah njime zadovoljan, i drugima. Oni uče te virdove na skupovima zikra ili u džamijama nakon akšam-namaza, tvrdeći da se time približavaju Allahu. Primjer takvih dova su njihove riječi: "Tako vam Allaha, o Allahovi ljudi, pomozite nam Allahovom pomoći i budite nam na pomoći u ime Allaha." Također govore: "O aktabi (duhovni prvaci), o velikani, odazovite nam se, o vi koji nam pružate pomoć, i zauzimajte se kod Allaha za nas! Ovaj vaš rob stoji, pred vašim vratima stoji ustrajan i zbog

svojih propusta strahuje. Pomozi nam, o Allahov Poslaniče! Ja nemam kome drugome otići osim vama, i od vas se ostvaruje ono što se traži. Vi ste Allahovi odabrani robovi. Tako vam Hamze, prvaka šehida, i onoga od vas koji nam je pomoć, pomozi nam, o Allahov Poslaniče." Ili govore: "Allahu, podari salavat onome koga si učinio uzrokom otkrivanja tajni Tvoje moći i pojave svjetlosti Tvoje milosti, pa je postao zastupnik Božanske prisutnosti i halifa tajni Tvoga Bića."

Vaša želja za pojašnjavanjem šta je novotarija, a šta širk, te da li je ispravan namaz za imamom koji uči ovu dovu, sve je to bilo poznato?

Odgovor: Sva hvala pripada Allahu Jedinom, i neka su salavat i selam na posljednjeg Vjerovjesnika, njegovu porodicu i ashabe, te na one koji budu slijedili njegovu uputu do Sudnjega dana.

A zatim: Znaj – neka ti Allah podari uspjeh – da je Uzvišeni Allah stvorio stvorenja i poslao poslanike, neka su na njih salavat i selam, samo da bi bio obožavan On Jedini, Koji nema sudruga, a ne bilo šta drugo mimo Njega, kao što kaže Uzvišeni:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴿٥٦﴾﴾

"Džine i ljude sam stvorio samo zato da Meni u ibadetu budu." (Ez-Zarijat, 56)

A ibadet je – kao što je prethodno pojašnjeno – pokornost Njemu, Uzvišenom, i pokornost

Njegovom poslaniku Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem. To podrazumijeva činjenje onoga što su Allah i Njegov Poslanik naredili i ostavljanje onoga što su Allah i Njegov Poslanik zabranili, iz vjerovanja u Allaha i Njegovog Poslanika i iskrenosti prema Allahu u djelu. Sve to prati vrhunac ljubavi prema Allahu i potpuna poniznost samo Njemu, Uzvišenom, i nikome drugom, kao što kaže Uzvišeni:

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ...﴾

"Gospodar tvoj zapovijeda da se samo Njemu klanjate..." (El-Isra', 23) To znači: naredio je i oporučio da se samo On obožava. Također, Uzvišeni je rekao:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝٢ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ۝٣ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝٤
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝٥﴾

"Sva hvala pripada Allahu, Gospodaru svih svjetova,
Milostivom, Samilosnom,
Vladaru Dana sudnjeg.
Samo Tebe obožavamo i samo od Tebe pomoć tražimo!" (El-Fatiha, 2–5) Uzvišeni Allah je ovim ajetima pojasnio da On jedini zaslužuje da bude obožavan i da se samo od Njega pomoć traži. On, Uzvišeni, je rekao:

﴿إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ۝٢ أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ...﴾

"Mi ti, doista, objavljujemo Knjigu, pravu istinu, zato obožavaj samo Allaha, iskreno Mu ispovijedajući vjeru!

Iskreno ispovijedanje vjere dug je prema Allahu!..." (Ez-Zumer, 2–3) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ۝١٤﴾

"Molite se zato Allahu, iskreno Mu ispovijedajući vjeru – pa makar to nevjernicima bilo mrsko!" (Gafir, 14) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ۝١٨﴾

"Mesdžidi jesu Allaha radi, i ne molite, pored Allaha, nikoga!" (El-Džinn, 18) Ajeti na ovu temu su mnogobrojni i svi oni ukazuju na obavezu upućivanja ibadeta isključivo Allahu.

Poznato je da dova u svim svojim vrstama spada u ibadet, te nije dozvoljeno nikome od ljudi upućivati dovu osim svome Gospodaru. Također, nije dozvoljeno tražiti pomoć i utočište osim od Njega, postupajući po ovim plemenitim ajetima i onome što je došlo u njihovom značenju. Ovo se ne odnosi na uobičajene stvari i materijalne uzroke

koje živo i prisutno stvorenje može učiniti, jer to ne spada u ibadet. Naprotiv, šerijatskim tekstom i konsenzusom učenjaka dozvoljeno je da čovjek traži pomoć od čovjeka koji je živ i sposoban u uobičajenim stvarima koje on može učiniti. Primjer toga je da od njega traži pomoć ili izbavljenje u otklanjanju zla njegovog djeteta, sluge, psa i tome slično. Kao kada čovjek traži pomoć od čovjeka koji je živ, prisutan i sposoban, ili od onoga koji nije prisutan, ali s njim komunicira posredstvom materijalnih sredstava poput dopisivanja i slično, bilo da je riječ o izgradnji kuće, popravci automobila ili nečem sličnom. U to spada i čovjekovo traženje pomoći od svojih drugova u džihadu, ratu i tome slično. U ovo spadaju i riječi Uzvišenog Allaha u kazivanju o Musau, alejhis-selam:

﴿...فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِى مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِى مِنْ عَدُوِّهِ...﴾

"...pa ga zovnu u pomoć onaj iz njegova naroda protiv onog iz neprijateljskog naroda..." (El-Kasas, 15)

Što se tiče traženja pomoći od umrlih, džina, meleka, drveća i kamenja – to predstavlja veliki širk i to je ista vrsta djela koju su činili prvi mušrici sa svojim božanstvima, poput Uzzaa, Lata i drugih. Isti je slučaj sa traženjem pomoći i oslonca od živih za koje se vjeruje da su evlije, u onome što ne može

učiniti niko osim Allaha, poput izlječenja bolesnih, upućivanja srca, ulaska u Džennet, spasa od Vatre i tome slično.

Prethodni ajeti, kao i mnogi drugi ajeti i hadisi koji nose isto značenje, ukazuju na obaveznost usmjeravanja srca prema Allahu u svim stvarima i upućivanja ibadeta samo Allahu Jedinom, jer su robovi zbog toga stvoreni i to im je naređeno – kao što je prethodilo u ajetima – i kao što Uzvišeni kaže:

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا...﴾

"I Allahu ibadet činite i ništa Mu ne pridružujte..." (En-Nisa', 36) I riječi Uzvišenog:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ...﴾

"a naređeno im je da samo Allahu ibadet čine, da Mu iskreno, kao pravovjerni, vjeru ispovijedaju..." (El-Bejjine, 5) Kao i riječi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu Mu'aza, radijallahu anhu:

«حَقُّ اللهِ عَلَى العِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا».

"Allahovo pravo kod robova jeste da Ga obožavaju i da Mu širk ne čine." Muttefekun alejhi. I riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu Ibn Mes'uda, radijallahu anhu:

«مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو لِلهِ نِدًّا؛ دَخَلَ النَّارَ».

"Ko umre upućujući dovu nekome drugom mimo Allahu, ući će u Vatru." Bilježi ga Buhari. U dva "Sahiha" zabilježen je hadis kojeg prenosi Ibn Abbas, radijallahu ’anhuma, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao Mu'azu kada ga je poslao u Jemen:

«إِنَّكَ تَأْتِي قَومًا أَهْلَ كِتَابٍ، فَلْيَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُم إِلَيهِ شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلهَ إِلَّا اللهُ».

"Ti dolaziš narodu koji su sljedbenici Knjige, pa neka prvo u što ćeš ih pozivati bude svjedočenje da nema drugog istinskog boga osim Allaha." U drugom hadisu stoji:

«اُدْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلهَ إِلَّا اللهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللهِ».

"Pozovi ih na svjedočenje da nema istinskog boga osim Allaha i da sam ja Allahov poslanik." U rivajetu kod Buharije stoji:

«فَلْيَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُم إِلَى أَنْ يُوَحِّدُوا اللهَ».

"Prvo ih pozovi da priznaju Allaha za jedinog Boga." Kod Muslima u njegovom "Sahihu" se navodi od Tarika ibn Ešjema el-Ešdže'ija, radijallahu anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

«مَنْ قَالَ: لَا إِلهَ إِلَّا اللهُ، وَكَفَرَ بِمَا يُعْبَدُ مِن دُونِ اللهِ؛ حَرُمَ مَالُهُ وَدَمُهُ،

وَحِسَابُهُ عَلَى اللهِ جَلَّ جَلَالُهُ».

"Ko kaže: 'Nema boga osim Allaha', i zaniječe sve što se obožava mimo Allaha, njegov imetak i krv su zabranjeni, a njegovo polaganje računa je na Allahu, dželle dželaluhu." Dakle, hadisi na ovu temu su mnogobrojni.

Ovaj tevhid je osnova islamske vjere, temelj vjerozakona, suština svega i najvažnija dužnost. On predstavlja mudrost stvaranja ljudi i džina i mudrost slanja svih poslanika, neka su na njih salavati i selami, kao što na to ukazuju prethodno navedeni ajeti, među kojima su i riječi Uzvišenog:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴿٥٦﴾﴾

"Džine i ljude sam stvorio samo zato da Meni u ibadetu budu." (Ez-Zarijat, 56) Jedan od dokaza koji također upućuje na ovo jesu riječi Uzvišenog Allaha:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾

"Mi smo svakom narodu poslanika poslali: 'Allahu ibadet činite, a kumira – taguta se klonite!...'" (En-Nahl, 36) I riječi Slavljenog i Uzvišenog:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴿٢٥﴾﴾

"Prije tebe nijednog poslanika nismo poslali, a da mu nismo objavili: 'Nema istinskog Boga osim Mene, zato Meni ibadet činite!'" (El-Enbija', 25) Uzvišeni nam je prenio da su Nuh, Hud, Salih i Šu'ajb, alejhimus-selam, rekli svojim narodima:

﴿...اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ...﴾

"...Allahu ibadet činite, vi drugog boga osim Njega nemate..." (El-A'raf, 59) Ovo je poziv svih poslanika, na što ukazuju prethodna dva ajeta. I neprijatelji poslanika su priznali da su im poslanici naređivali da obožavaju samo Allaha i da napuste božanstva koja se obožavaju mimo Njega, kao što je Uzvišeni rekao u kazivanju o 'Adu, da su oni rekli Hudu, neka su na njega mir i spas:

﴿...أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا...﴾

"...Zar si nam došao zato da samo Allahu ibadet činimo, a da napustimo one koje su preci naši obožavali..." (El-A'raf, 70) Uzvišeni Allah je rekao o Kurejšijama, kada ih je naš poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, pozvao da obožavaju Allaha Jedinog i da se odreknu svega što su obožavali mimo Njega, od meleka, evlija, kipova,

drveća i drugog:

﴿أَجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَٰهًا وَاحِدًا إِنَّ هَٰذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ۝٥﴾

"Zar on da svede bogove na nekakvog Boga jednog? To je, zaista, nešto veoma čudno!" (Sad, 5) Allah, Slavljeni i Uzvišeni, o njima kaže:

﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ۝٣٥ وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوٓا۟ ءَالِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ ۝٣٦﴾

"Kad im se govorilo: 'Nema istinskog božanstva osim Allaha!', oni su se oholili,

i govorili: 'Zar da napustimo božanstva naša zbog jednog ludog pjesnika?'" (Es-Saffat, 35–36) Mnogo je ajeta koji ukazuju na ovo.

Iz onoga što smo naveli od ajeta i hadisa postaje jasno – molim Allaha da i meni i tebi podari ispravno razumijevanje vjere i spoznaju o pravu Gospodara svjetova – da ove dove i oblici traženja pomoći koje si naveo u svom pitanju u potpunosti spadaju u vrste velikog širka. To je zato što takvi postupci predstavljaju upućivanje ibadeta nekom drugom mimo Allaha, te traženje od umrlih i odsutnih osoba onoga što je isključivo u Njegovoj moći. Takvo postupanje je čak i gnusnije od širka prijašnjih generacija, jer su prijašnji višebošci činili širk samo u stanju blagostanja. U nevoljama su iskreno Allaha obožavali, jer su znali da ih samo On,

Uzvišeni, i niko drugi, može spasiti od teškoća. Uzvišeni Allah u Svojoj jasnoj Knjizi o tim mnogobošcima kaže:

﴿فَإِذَا رَكِبُواْ فِي ٱلۡفُلۡكِ دَعَوُاْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمۡ إِلَى ٱلۡبَرِّ إِذَا هُمۡ يُشۡرِكُونَ ٦٥﴾

"Kad se u lađe ukrcaju, iskreno se mole Allahu. A kad ih On do kopna dovede, odjednom druge Njemu ravnim smatraju." (El-Ankebut, 65) Obraćajući im se u drugom ajetu, Allah, Slavljeni i Uzvišeni, kaže:

﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فِي ٱلۡبَحۡرِ ضَلَّ مَن تَدۡعُونَ إِلَّآ إِيَّاهُۖ فَلَمَّا نَجَّىٰكُمۡ إِلَى ٱلۡبَرِّ أَعۡرَضۡتُمۡۚ وَكَانَ ٱلۡإِنسَٰنُ كَفُورًا ٦٧﴾

"Kad vas na moru nevolja zadesi, tada nestanu oni koje inače prizivate, postoji samo On. A kad vas On na kopno spasi, vi se okrećete, a čovjek je itekakav nezahvalnik!" (El-Isra', 67)

Ako bi neko od ovih kasnijih mnogobožaca rekao: "Mi ne mislimo da oni sami po sebi donose korist, da liječe naše bolesne, niti da nam mogu kakvu korist pribaviti ili nam nauditi, već time mislimo na njihovo posredovanje kod Uzvišenog Allaha u tome?"

Odgovor mu je: To je bio cilj i namjera prijašnjih nevjernika. Njihova namjera nije bila da njihova

božanstva stvaraju ili opskrbljuju, niti da sama po sebi mogu pribaviti kakvo dobro ili nanijeti kakvo zlo, jer to opovrgava ono što je Allah o njima spomenuo u Kur'anu. Oni su željeli njihovo zauzimanje i ugled kako bi ih približili Allahu, kao što kaže Uzvišeni Allah:

﴿وَيَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمۡ وَلَا يَنفَعُهُمۡ وَيَقُولُونَ هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا عِندَ ٱللَّهِ...﴾

"Oni, pored Allaha, obožavaju nešto što im ne može ni nauditi niti im može kakvu korist pribaviti, i govore: 'Ovo su naši zagovornici kod Allaha...'" (Junus, 18) Odgovarajući im na to, Allah je objavio:

﴿...قُلۡ أَتُنَبِّـُٔونَ ٱللَّهَ بِمَا لَا يَعۡلَمُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ﴾

"Reci: 'Zar da Allaha obavještavate da na nebesima i na Zemlji postoji nešto što On ne zna da postoji?!' Uzvišen je On i vrlo visoko u odnosu na ono što Njemu u obožavanju pridružuju." (Junus, 18) Tako je On, neka je Uzvišen, pojasnio da ni na nebesima ni na Zemlji ne zna za zagovornika kod Njega na način na koji to smatraju višebošci, a ono za čije postojanje Allah ne zna, to i ne postoji. Njemu, neka je Uzvišen, ništa nije skriveno. Također, Uzvišeni je rekao:

﴿تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَكِيمِ ١ إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ٢ أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ ٣﴾

"Knjigu objavljuje Allah, Silni i Mudri!

Mi ti, doista, objavljujemo Knjigu, pravu istinu, zato obožavaj samo Allaha, iskreno Mu ispovijedajući vjeru!

Iskreno ispovijedanje vjere dug je prema Allahu! A oni koji pored Njega uzimaju zaštitnike govoreći: 'Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili', Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće uputiti na Pravi put onoga ko je lažljivac i nevjernik." (Ez-Zumer, 1–3)

Značenje vjere ovdje je ibadet, a to je pokornost Allahu i pokornost Njegovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem – kao što je prethodno navedeno – i on uključuje: dovu i traženje pomoći, strah i nadu, klanje kurbana i zavjetovanje, kao što uključuje namaz i post, te sve drugo što su naredili Allah i Njegov Poslanik. Tako je Uzvišeni pojasnio da ibadet pripada samo Njemu i da Mu ga robovi moraju iskreno upućivati, dželle dželaluhu, jer je

Njegova naredba Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, da Mu iskreno čini ibadet, ujedno i naredba svim pripadnicima ovog ummeta.

Nakon toga je Uzvišeni Allah pojasnio o nevjernicima, pa je kazao:

﴿...وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ...﴾

"A oni koji pored Njega uzimaju zaštitnike govoreći: 'Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili.'" (Ez-Zumer, 3) U odgovoru na njihovu tvrdnju, Uzvišeni je kazao:

﴿...إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ كَفَّارٞ﴾

"Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće uputiti na Pravi put onoga ko je lažljivac i nevjernik." (Ez-Zumer, 3) Tako je Uzvišeni Allah u ovom plemenitom ajetu obavijestio da su nevjernici obožavali zaštitnike pored Njega samo zato da bi ih što više Allahu približili; to je namjera nevjernika od davnina do danas, a Allah je to opovrgao Svojim riječima:

﴿...إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي

مَنْ هُوَ كَٰذِبٌ كَفَّارٌ﴾

"Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće uputiti na Pravi put onoga ko je lažljivac i nevjernik." (Ez-Zumer, 3) Tako je Uzvišeni Allah ukazao na neistinitost njihovih tvrdnji da ih njihova božanstva približavaju Njemu, te pojasnio da ibadet koji su im upućivali predstavlja nevjerstvo. Na osnovu ovoga, svako ko ima imalo razuma zna da se nevjerstvo prijašnjih nevjernika ogledalo u tome što su uzimali vjerovjesnike, evlije, drveće, kamenje i druga stvorenja za posrednike između sebe i Allaha. Isto tako, njihovo vjerovanje da im oni ispunjavaju potrebe bez dozvole i zadovoljstva Uzvišenog, kao što se ministri zalažu kod vladara, pa su Ga, dželešanuhu, uporedili sa vladarima i vođama. Oni govore: "Kao što onaj ko ima neku potrebu kod vladara i vođe traži da se za njega zauzmu njegovi bliski saradnici i ministri, tako se i mi približavamo Allahu obožavajući Njegove poslanike i dobre robove." Međutim, to je najočitija neistina, jer Uzvišenom Allahu niko nije sličan i On se ne može porediti sa Svojim stvorenjima. Niko se kod Njega ne može zauzimati bez Njegove dozvole, a On to dozvoljava isključivo iskrenim vjernicima. Svevišnji Allah je Svemogući i Sveznajući, On je Najmilosrdniji. On se nikoga ne boji niti od koga

strahuje, zato što Uzvišeni Allah neprikosnoveno vlada nad Svojim robovima i upravlja njima onako kako On hoće. Za razliku od toga, kraljevi i vođe nisu u stanju učiniti sve, te su stoga u potrebi da im neko pomaže u onome za što su nemoćni, iz reda svojih ministara, bliskih saradnika i vojske. Kao što su u potrebi i da im se prenesu potrebe onih za čije potrebe ne znaju, pa su tako u potrebi za nekim ko će ih umilostiviti i odobrovoljiti, iz reda svojih ministara i bliskih saradnika. A Gospodar, Moćni i Uzvišeni, On je, neka je slavljen, neovisan o svim Svojim stvorenjima. On je milostiviji prema njima od njihovih majki, i On je pravedni Sudija Koji postavlja stvari na njihova mjesta, shodno Svojoj mudrosti, znanju i moći, te nije dozvoljeno da se poredi sa Svojim stvorenjima ni na koji način. Zbog toga je Uzvišeni u Svojoj Knjizi pojasnio da su mušrici priznali da je On Stvoritelj, Opskrbitelj i Upravitelj, te da je On Taj Koji se odaziva nevoljniku, otklanja zlo, oživljava i usmrćuje, kao i druga djela koja pripadaju Njemu Uzvišenom. Zaista se rasprava između mnogobožaca i poslanika vodila oko iskrenog obožavanja Allaha Jedinog, kao što je Uzvišeni rekao:

﴿وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ...﴾

"A ako ih zapitaš ko ih je stvorio, sigurno će reći: 'Allah!'..." (Ez-Zuhruf, 87) Također, Uzvišeni je

rekao:

﴿قُلۡ مَن يَرۡزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِ أَمَّن يَمۡلِكُ ٱلسَّمۡعَ وَٱلۡأَبۡصَٰرَ وَمَن يُخۡرِجُ ٱلۡحَيَّ مِنَ ٱلۡمَيِّتِ وَيُخۡرِجُ ٱلۡمَيِّتَ مِنَ ٱلۡحَيِّ وَمَن يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَۚ فَسَيَقُولُونَ ٱللَّهُۚ فَقُلۡ أَفَلَا تَتَّقُونَ٣١﴾

"Upitaj: 'Ko vas opskrbljuje s neba i iz zemlje?', ili: 'Ko vlada sluhom i vidom, ko izvodi živo iz neživog i iz živog neživo, i ko upravlja svim?' 'Allah!', reći će oni. A ti reci: 'Pa zar Ga se ne bojite?!'" (Junus, 31) Mnogo je ajeta u kojima se o ovome govori.

Prethodno su spomenuti ajeti koji ukazuju na to da je spor između poslanika i naroda bio isključivo u upućivanju ibadeta samo Allahu Jedinom, kao što kaže Uzvišeni:

﴿وَلَقَدۡ بَعَثۡنَا فِي كُلِّ أُمَّةٖ رَّسُولًا أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَٱجۡتَنِبُواْ ٱلطَّٰغُوتَ...﴾

"Mi smo svakom narodu poslanika poslali: 'Allahu ibadet činite, a kumira – taguta se klonite!'..." (En-Nahl, 36), kao i drugi ajeti u ovom značenju. Uzvišeni je na mnogo mjesta u Svojoj plemenitoj Knjizi pojasnio pitanje zauzimanja, pa je Allah kazao:

﴿...مَن ذَا ٱلَّذِي يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦ...﴾

"...Ko se može pred Njim zauzimati bez Njegovog dopuštenja?!..." (El-Bekare, 255) I rekao je:

﴿وَكَم مِّن مَّلَكٍ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ لَا تُغۡنِي شَفَٰعَتُهُمۡ شَيۡـٔٗا إِلَّا مِنۢ بَعۡدِ أَن يَأۡذَنَ ٱللَّهُ لِمَن يَشَآءُ وَيَرۡضَىٰٓ ٢٦﴾

"A koliko na nebesima ima meleka čije zauzimanje nikome neće biti od koristi sve dok Allah to ne dozvoli onome kome On hoće i u korist onoga kojim je zadovoljan." (En-Nedžm, 26)

U opisu meleka je rekao:

﴿...وَلَا يَشۡفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرۡتَضَىٰ وَهُم مِّنۡ خَشۡيَتِهِۦ مُشۡفِقُونَ﴾

"...i oni će se samo za onog kojim On bude zadovoljan zauzimati, a oni su i sami, iz strahopoštovanja prema Njemu, brižni." (El-Enbija', 28)

On, dželle šanuhu, obavještava da nije zadovoljan nevjerovanjem Svojih robova, već je zadovoljan njihovom zahvalnošću, a zahvalnost je vjerovanje u Njegovu jednoću i postupanje u pokornosti Njemu, pa Uzvišeni kaže:

﴿إِن تَكۡفُرُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمۡۖ وَلَا يَرۡضَىٰ لِعِبَادِهِ ٱلۡكُفۡرَۖ وَإِن تَشۡكُرُواْ يَرۡضَهُ لَكُمۡ...﴾

"Ako vi budete nevjernici – pa Allah od vas ne zavisi, ali On nije zadovoljan ako su robovi

Njegovi nevjernici, a zadovoljan je vama ako budete zahvalni..." (Ez-Zumer, 7)

Buhari bilježi u svom "Sahihu" od Ebu Hurejre, radijallahu ’anhu, da je rekao: "Allahov Poslaniče! Ko će se najviše usrećiti sa tvojim zauzimanjem?" On je odgovorio:

«مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ».

"Ko kaže: 'La ilahe illallah', iskreno iz svog srca", ili je kazao:

«مِنْ نَفْسِهِ».

"Od njega samog."

U "Sahihu" se prenosi od Enesa, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao:

«لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ، فَتَعَجَّلَ كُلُّ نَبِيٍّ دَعْوَتَهُ، وَإِنِّي اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لِأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَهِيَ نَائِلَةٌ إِنْ شَاءَ اللهُ مَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللهِ شَيْئًا».

"Svaki vjerovjesnik ima uslišanu dovu, pa je svaki vjerovjesnik požurio sa svojom dovom, a ja sam svoju dovu sačuvao kao šefa’at za svoj ummet na Sudnjem danu. Nju će, ako Allah da, zadobiti svako iz mog ummeta ko umre ne čineći Allahu širk." Dakle, hadisi na ovu temu su mnogobrojni.

Svi spomenuti ajeti i hadisi ukazuju na to da je

ibadet pravo samo Allaha Jedinog, te da nije dozvoljeno usmjeriti bilo šta od njega nekom drugom mimo Allaha, bilo da se radi o poslanicima ili nekome drugom, kao i da zagovorništvo pripada Allahu, dželle dželaluhu, kao što kaže Uzvišeni:

﴿قُل لِّلَّهِ ٱلشَّفَٰعَةُ جَمِيعًا...﴾

"Reci: 'Sve zagovorništvo pripada Allahu...'" (Ez-Zumer, 44) I niko to ne zaslužuje prije nego što On dozvoli zauzimaču i bude zadovoljan onim za koga se zauzima, a On je zadovoljan jedino tevhidom – kao što je prethodno rečeno. Na osnovu toga, mušrici nemaju udjela u šefa'atu (zauzimanju), što je Uzvišeni Allah pojasnio u Svojim riječima:

﴿فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَٰعَةُ ٱلشَّٰفِعِينَ ﴿٤٨﴾﴾

"Njima posredovanje posrednika neće koristiti." (El-Muddessir, 48) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿...مَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ﴾

"...kad nevjernici ni prisna prijatelja ni posrednika neće imati čiji zagovor bi uslišan bio." (Gafir, 18)

Poznato je da je zulum (nepravda) u apsolutnom smislu širk (pripisivanje Allahu sudruga), kao što Uzvišeni kaže:

﴿...وَٱلۡكَٰفِرُونَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ﴾

"A nevjernici su pravi zulumćari!" (El-Bekare, 254) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿...إِنَّ ٱلشِّرۡكَ لَظُلۡمٌ عَظِيمٞ﴾

"...mnogoboštvo je, zaista, velika nepravda." (Lukman, 13)

Što se tiče onoga što si spomenuo u pitanju, o riječima nekih sufija u mesdžidima i na drugim mjestima: "Allahu, donesi salavat na onoga koga si učinio uzrokom otkrivanja Tvojih moćnih tajni i pojave Tvojih milostivih svjetlosti, pa je postao zastupnik Božanskog prisustva i halifa Tvojih suštinskih tajni..." itd.

Odgovor je: Ovaj i njemu sličan govor spada u pretvaranje i cjepidlačenje na koje je upozorio naš Poslanik, Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu koji bilježi Muslim u "Sahihu" od Abdullaha ibn Mes'uda, radijallahu anhu, u kojem Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

«هَلَكَ المُتَنَطِّعُونَ» قَالَهَا ثَلَاثًا.

"Propali su i stradali cjepidlake!" To je ponovio tri puta.

Rekao je imam Hattabi, Allah mu se smilovao: "El-Mutenetti': onaj koji se previše udubljuje u nešto, koji pretjeruje i prenemaže se u istraživanju

toga. To se odnosi na pravce ehlul-kelama (apologetičara) koji ulaze u ono što ih se ne tiče i zadiru u ono što njihovi razumi ne mogu dokučiti."

Ebu es-Se'adat Ibn el-Esir veli: "To su oni koji se udubljuju i pretjeruju u govoru, koji govore iz dubine grla. Uzeto je od riječi 'en-nitau': najviši dio nepca. Zatim se ovaj izraz počeo koristiti za svakoga ko se udubljuje, odnosno ide u krajnost u riječima i djelima."

Iz onoga što su spomenula ova dvojica imama arapskog jezika, tebi i svakome ko ima i najmanje razboritosti postaje jasno da ovakav način donošenja salavata i selama na našeg Vjerovjesnika i prvaka, Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, spada u zabranjeno usiljavanje i pretjerivanje. Ono što je propisano muslimanu po ovom pitanju jeste da se drži načina koji je vjerodostojno prenesen od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi sa donošenjem salavata i selama na njega, i to mu je sasvim dovoljno, bez potrebe za nečim drugim.

Od toga je i ono što bilježe Buhari i Muslim u "Sahihima" od Ka'ba b. Udžre, radijallahu anhu, da su ashabi, radijallahu anhum, rekli: "Allahov Poslaniče! Allah nam je naredio da donosimo salavat na tebe, pa kako da na tebe donosimo salavat?" Rekao je:

«قُولُوا: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ».

"Recite: 'Allahumme salli 'ala Muhammedin ve 'ala ali Muhammedin, kema sallejte 'ala Ibrahime ve 'ala ali Ibrahime, inneke hamidun medžid, ve barik 'ala Muhammedin ve 'ala ali Muhammedin, kema barekte 'ala Ibrahime ve 'ala ali Ibrahime, inneke hamidun medžid' – 'Allahu moj, podari Svoj salavat Muhammedu i njegovoj porodici, kao što si podario svoj salavat Ibrahimu i Ibrahimovoj porodici, Ti si Hvaljeni i Slavni; i blagoslovi Muhammeda i Muhammedovu porodicu, kao što si blagoslovio Ibrahima i Ibrahimovu porodicu, Ti si Hvaljeni i Slavni.'"

U oba "Sahiha" prenosi se od Ebu Humejda es-Sa'idija, radijallahu anhu, da su prisutni upitali: "Allahov Poslaniče! Kako da na tebe donosimo salavat?" Rekao je:

«قُولُوا: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا بَارَكْتَ

عَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ».

"Recite: 'Allahumme salli 'ala Muhammedin ve 'ala ezvadžihi ve zurrijjetihi kema sallejte 'ala ali Ibrahime, ve barik 'ala Muhammedin ve 'ala ezvadžihi ve zurrijjetihi kema barekte 'ala ali Ibrahime, inneke hamidun medžid' – 'Allahu moj, podari svoj salavat Muhammedu, njegovim ženama i njegovom potomstvu, kao što si podario svoj salavat Ibrahimovoj porodici; i blagoslovi Muhammeda, njegove žene i njegovo potomstvo, kao što si blagoslovio Ibrahimovu porodicu, Ti si Hvaljeni i Slavni.'"

U Muslimovom "Sahihu" prenosi se od Ebu Mes'uda el-Ensarija, radijallahu anhu, da je kazao: "Bešir b. Sa'd je rekao: 'Allahov Poslaniče, Allah nam je naredio da donosimo salavat na tebe, pa kako da na tebe donosimo salavat?' Zašutio je, a zatim rekao:

«قُولُوا: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ؛ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ؛ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبرَاهِيمَ فِي العَالَمِينَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَالسَّلَامُ كَمَا عَلِمتُم».

'Recite: "Allahumme salli 'ala Muhammedin ve 'ala ali Muhammedin, kema sallejte 'ala ali Ibrahime, ve barik 'ala Muhammedin ve 'ala ali

Muhammedin, kema barekte 'ala ali Ibrahime fil-'alemine, inneke hamidun medžid, ves-selamu kema 'alimtum" – "Allahu moj, podari svoj salavat Muhammedu i njegovoj porodici, kao što si podario svoj salavat Ibrahimovoj porodici; i blagoslovi Muhammeda i Muhammedovu porodicu, kao što si blagoslovio Ibrahimovu porodicu u svjetovima; Ti si Hvaljeni i Slavni", a selam je onako kao što ste naučeni.'"

Ovi izrazi, njima slični i drugi – od onoga što je preneseno od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem – jesu oni koje musliman treba koristiti prilikom donošenja salavata i selama na Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, jer Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, od svih ljudi najbolje zna šta je prikladno koristiti kada je on u pitanju, kao što od svih ljudi najbolje zna koje izraze treba koristiti kada je u pitanju njegov Gospodar.

Što se tiče usiljenih i naknadno nastalih izraza, kao i izraza koji mogu upućivati na neispravno značenje, poput izraza spomenutih u pitanju, njih ne treba upotrebljavati zbog usiljenosti koju sadrže i zbog toga što se mogu protumačiti u skladu sa pogrešnim značenjima. Pored toga, oni su u suprotnosti s izrazima koje je odabrao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i na koje je uputio svoj ummet, a on je najznaniji od svih stvorenja, najiskreniji prema njima i najdalji od

svake usiljenosti, neka su na njega od njegovog Gospodara najodabraniji salavati i selami.

Na koncu, nadam se da u dokazima koje smo spomenuli u pojašnjenju suštine Allahove jednoće (tevhida) i suštine višeboštva, razlike između onoga na čemu su po ovom pitanju bili prijašnji i kasniji višebošci, kao i u pojašnjenju propisanog načina donošenja salavata na Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, ima sasvim dovoljno argumenata za onoga ko traga za istinom. A onaj ko nema želju za spoznajom istine, takav je sljedbenik strasti. Uzvišeni Allah kaže:

﴿فَإِن لَّمۡ يَسۡتَجِيبُواْ لَكَ فَٱعۡلَمۡ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهۡوَآءَهُمۡۚ وَمَنۡ أَضَلُّ مِمَّنِ ٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ بِغَيۡرِ هُدٗى مِّنَ ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٥٠﴾

"Pa ako ti se ne odazovu, onda znaj da se oni povode jedino za strastima svojim. A zar je iko gore zalutao od onog koji slijedi strast svoju, a ne Allahovu uputu? Allah, doista, neće ukazati na Pravi put narodu koji sam sebi nepravdu čini."

(El-Kasas, 50)

Uzvišeni je u ovom plemenitom ajetu pojasnio da se ljudi, kada je posrijedi ono s čime je Allah poslao Svoga vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, od upute i vjere Istine, dijele na dvije

vrste:

1. onaj koji se odaziva Allahu i Njegovom Poslaniku,

2. onaj koji slijedi svoju strast. Nakon toga, Uzvišeni Allah je ukazao da niko nije u većoj zabludi od onoga koji slijedi svoju strast bez upute od Allaha.

Molimo Allaha, dželle dželaluhu, da nas sačuva od slijeđenja strasti te da nas, vas i svu našu braću učini od onih koji se odazivaju Allahu i Njegovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, koji veličaju Njegov vjerozakon i koji upozoravaju na sve što je u suprotnosti sa Njegovim vjerozakonom od novotarija i strasti. On je Plemeniti Koji mnogo daruje.

Neka su salavat i selam na Allahovog roba i poslanika Muhammeda, na njegovu porodicu, ashabe i na sve one koji ih slijede u dobru do Sudnjeg dana.

Upozorenje na novotarije

Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

U knjizi se upozorava na obilježavanje mevluda i drugih novotarija u vjeri koje nemaju osnova u Allahovoj Knjizi i sunnetu Poslanika, ﷺ. Knjiga se oslanja na šerijatske dokaze iz Kur'ana i Sunneta te ukazuje na to da svaki dodatak koji nije propisan spada u novotariju u vjeri koju treba izbjegavati.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Peta poslanica:
Propis obilježavanja rođenja Poslanika (mevluda) i drugih rođendana

Hvala pripada Allahu, i neka su salavat i selam na Allahovog Poslanika, njegovu porodicu, ashabe i one koji slijede njegovu uputu.

A zatim: Od mnogih se često ponavljalo pitanje o propisu proslavljanja rođenja Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, mevluda, ustajanja radi njega tokom toga, donošenja selama na njega, te ostalog što se čini na mevludima.

Odgovor glasi: Nije dozvoljeno obilježavanje rođenja Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a niti bilo koga drugog. To spada u izmišljene novotarije u vjeri, budući da to nije činio Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, niti njegove pravedne halife, niti ostali ashabi, neka je Allahovo zadovoljstvo s njima, a niti oni koji su ih u dobru slijedili u odabranim generacijama. Oni su od svih ljudi najbolje poznavali sunnet, gajili najpotpuniju ljubav prema Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i dosljednije slijedili njegov šerijat od onih koji su došli poslije njih. Allah, Slavljeni i Uzvišeni, u Svojoj jasnoj Knjizi je rekao:

﴿...وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىٰكُمْ عَنْهُ فَٱنتَهُواْ...﴾

"...ono što vam Poslanik da, to prihvatite, a ono što vam zabrani – ostavite..."

(El-Hašr, 7) Uzvišeni je rekao:

﴿...فَلْيَحْذَرِ ٱلَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِۦٓ أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾

"Neka se pripaze oni koji postupaju suprotno naređenju njegovu da ih iskušenje kakvo ne stigne ili da ih patnja bolna ne snađe." (En-Nur, 63) Uzvišeni je rekao:

﴿لَّقَدْ كَانَ لَكُمْ فِى رَسُولِ ٱللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُواْ ٱللَّهَ وَٱلْيَوْمَ ٱلْءَاخِرَ وَذَكَرَ ٱللَّهَ كَثِيرًا ﴿٢١﴾﴾

"Vi u Allahovom Poslaniku imate divan uzor za onoga koji nadu polaže u Allaha i Posljednji dan, i koji često Allaha spominje." (El-Ahzab, 21) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلْأَوَّلُونَ مِنَ ٱلْمُهَٰجِرِينَ وَٱلْأَنصَارِ وَٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُم بِإِحْسَٰنٍ رَّضِىَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُواْ عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى تَحْتَهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾﴾

"Allah je zadovoljan prvim muslimanima, muhadžirima i ensarijama, i svima onima koji ih slijede dobra djela čineći. A i oni su zadovoljni

Njime. Za njih je On pripremio džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, i oni će vječno u njima boraviti. To je veliki uspjeh." (Et-Tevba, 100) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿...ٱلۡيَوۡمَ أَكۡمَلۡتُ لَكُمۡ دِينَكُمۡ وَأَتۡمَمۡتُ عَلَيۡكُمۡ نِعۡمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلۡإِسۡلَٰمَ دِينٗا...﴾

"Danas sam vam vjeru vašu usavršio i blagodat Svoju prema vama upotpunio i zadovoljan sam da vam islam bude vjera." (El-Maide, 3) Mnogo je ajeta u kojima se o ovome govori. Vjerodostojno se prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

«مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنهُ فَهُوَ رَدٌّ».

"Ko nešto novo uvede u ovu vjeru što nije od nje, to se odbija." To jest: odbijeno mu je. I rekao je u drugom hadisu:

«عَلَيكُم بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ المَهْدِيِّينَ مِنْ بَعدِي، تَمَسَّكُوا بِهَا، وَعَضُّوا عَلَيهَا بِالنَّوَاجِذِ، وَإِيَّاكُمْ وَمُحْدَثَاتِ الأُمُورِ، فَإِنَّ كُلَّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ».

„Držite se moga sunneta i sunneta pravednih i upućenih halifa poslije mene, čvrsto se držite toga i zagrizite za to kutnjacima. Čuvajte se novina (u

vjeri), jer je svaka novina novotarija, a svaka novotarija je zabluda.“ U ova dva hadisa nalazi se strogo upozorenje na uvođenje novotarija i postupanje po njima.

Iz inoviranja ovakvih mevluda razumije se da Uzvišeni Allah nije upotpunio vjeru ovom ummetu, te da Poslanik, alejhis-salatu ves-selam, nije dostavio ono po čemu bi ummet trebao postupati, sve dok nisu došli ovi kasniji i inovirali u Allahovom šerijatu ono što On nije dozvolio, tvrdeći da ih to približava Allahu. Ovo, bez sumnje, predstavlja veliku opasnost i suprotstavljanje Uzvišenom Allahu i Njegovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. Uzvišeni Allah je Svojim robovima usavršio vjeru i upotpunio im Svoju blagodat, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jasno je dostavio poslanicu i nije ostavio nijedan put koji vodi u Džennet i udaljava od Vatre, a da ga nije pojasnio ummetu. To je potvrđeno i u vjerodostojnom hadisu od Abdullaha ibn Amra, radijallahu anhu, da je rekao: „Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

«مَا بَعَثَ اللهُ مِن نَبِيٍ إِلَّا كَانَ حَقًّا عَلَيهِ أَن يَدُلَّ أُمَّتَهُ عَلَى خَيرِ مَا يَعْلَمُهُ لَهُم، وَيُنْذِرَهُمْ شَرَّ مَا يَعْلَمُهُ لَهُمْ».

'Nema ni jednog vjerovjesnika kojeg je Allah poslao, a da njegova obaveza nije bila da svoj

ummet uputi na ono što zna da je najbolje za njih i da ih upozorava na ono za što zna da je loše po njih.'" Ovaj hadis je zabilježio Muslim u svome "Sahihu".

Općepoznato je da je naš Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, najbolji od svih vjerovjesnika i njihov pečat, i najpotpuniji u dostavljanju vjere i savjetovanju. Pa da je obilježavanje mevluda dio vjere kojom je zadovoljan Uzvišeni Allah, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, to bi pojasnio ummetu, ili bi to činio za svoga života, ili bi to činili njegovi ashabi, radijallahu anhum. A pošto se ništa od toga nije desilo, jasno je da to nema nikakve veze sa islamom, već da je to od novotarija na koje je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upozorio svoj ummet, kao što je prethodno spomenuto u hadisima. Dakle, ajeti i hadisi na ovu temu su mnogobrojni.

Skupina učenjaka je jasno izrazila neodobravanje mevluda i upozorila na njih, postupajući po spomenutim i drugim dokazima. S druge strane, neki kasniji učenjaci su se razišli s tim mišljenjem, pa su ih dozvolili ukoliko ne sadrže ništa od zla, poput pretjerivanja u pogledu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, miješanja žena s muškarcima, upotrebe muzičkih instrumenata i drugog što čisti šerijat ne odobrava, smatrajući da oni spadaju u dobre novotarije.

Šerijatsko pravilo jeste: vratiti ono u čemu su se ljudi razišli Allahovoj Knjizi i sunnetu Njegovog poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, kao što je Uzvišeni Allah rekao:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِي ٱلۡأَمۡرِ مِنكُمۡۖ فَإِن تَنَٰزَعۡتُمۡ فِي شَيۡءٖ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمۡ تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ وَأَحۡسَنُ تَأۡوِيلًا ٥٩﴾

"O vi koji vjerujete, pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku i nadležnim između vas. A ako se u nečemu ne slažete, obratite se Allahu i Poslaniku, ako vjerujete u Allaha i Posljednji dan. To je bolje i posljedice su ljepše." (En-Nisa', 59) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَمَا ٱخۡتَلَفۡتُمۡ فِيهِ مِن شَيۡءٖ فَحُكۡمُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ ...﴾

"A u čemu god se vi razišli, presuda za to u Allaha je..." (Eš-Šura, 10)

Vratili smo ovo pitanje, a to je obilježavanje mevluda, na Kur'an, pa smo našli da nam on naređuje da slijedimo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u onome s čim je došao, upozorava nas da se klonimo onoga što je zabranio i obavještava nas da je Uzvišeni Allah ovom ummetu upotpunio njegovu vjeru. Ovo obilježavanje nije od onoga s čim je došao Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pa stoga

ne spada u vjeru koju nam je Allah upotpunio i u kojoj nam je naredio da slijedimo Poslanika.

To smo, također, vratili na sunnet Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pa u njemu nismo našli da je on to činio, niti da je to naredio, a to nisu činili ni njegovi ashabi, radijallahu anhum. Iz toga razumijemo da to ne spada u vjeru, već da je novotarija i uvedena stvar, te oponašanje sljedbenika Knjige, jevreja i kršćana, u njihovim praznicima.

Time postaje jasno svakome ko ima imalo pronicljivosti, želje za istinom i pravednosti u njenom traženju da obilježavanje mevluda ne spada u vjeru islam, već se ubraja u novotarije i uvedene stvari, koje su Uzvišeni Allah i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredili da ostavimo i da ih se čuvamo. Razuman čovjek ne treba se zavaravati mnoštvom ljudi koji to čine u svim krajevima, jer se istina ne prepoznaje po mnoštvu onih koji to čine, već se prepoznaje po šerijatskim dokazima, kao što je Uzvišeni rekao o jevrejima i kršćanima:

﴿وَقَالُواْ لَن يَدۡخُلَ ٱلۡجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوۡ نَصَٰرَىٰۗ تِلۡكَ أَمَانِيُّهُمۡۗ قُلۡ هَاتُواْ بُرۡهَٰنَكُمۡ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ١١١﴾

"Oni govore: 'U Džennet neće ući niko osim onoga ko bude židov ili kršćanin!' To su puste

želje njihove. Reci: 'Dajte svoj dokaz, ako istinu govorite!'" (El-Bekare, 111) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَإِنْ تُطِعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ...﴾

"Ako bi se ti pokoravao većini onih koji žive na Zemlji, oni bi te od Allahova puta odvratili..."

(El-En'am, 116)

Zatim, većina ovih obilježavanja mevluda, pored toga što spadaju u novotariju u vjeri, nisu lišena ni drugih loših djela, poput miješanja žena i muškaraca, upotrebe pjesama i muzičkih instrumenata, konzumiranja opojnih pića, narkotika i drugih zala. Ponekad se u tome može dogoditi i nešto što je još gore, a to je veliki širk. To se ogleda u pretjerivanju u pogledu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ili nekog drugog od evlija, njegovim dozivanjem, traženjem spasa i pomoći od njega, vjerovanjem da on poznaje gajb, te sličnim postupcima kufra koje čine mnogi ljudi prilikom proslavljanja rođenja (mevluda) Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i drugih osoba koje oni nazivaju evlijama. Vjerodostojno se prenosi od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

«إِيَّاكُم وَالغُلُوَّ فِي الدِّينِ، فَإِنَّمَا أَهْلَكَ مَن كَانَ قَبْلَكُم الغُلُوَّ فِي

الدِّينِ».

„Čuvajte se pretjerivanja u vjeri, jer ono je uništilo one prije vas.“ Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je također kazao:

«لَا تُطْرُونِي كَمَا أَطْرَتِ النَّصَارَى ابْنَ مَرْيَمَ، إِنَّمَا أَنَا عَبدٌ، فَقُولُوا: عَبدُ اللهِ وَرَسُولُه».

„Ne uzdižite me kao što su kršćani uzdigli sina Merjeminog. Ja sam samo (Allahov) rob. Zato govorite: 'Allahov rob i Njegov Poslanik!'“ Ovaj hadis je zabilježio Buhari u svom "Sahihu", u predaji od Omera, radijallahu anhu.

Čudno je i zapanjujuće da se mnogi ljudi trude i zalažu oko prisustvovanja ovim novotarskim obilježavanjima, te ih brane, a izostaju s onoga što im je Allah stavio u obavezu, poput prisustvovanja džuma-namazu i namazu u džematu. Na to se uopće ne osvrću, niti smatraju da su počinili veliko zlo. Nema sumnje da je to odraz slabosti imana, nedostatka vjerske pronicljivosti i mnoštva raznih grijeha i prijestupa koji su prekrili njihova srca. Molimo Allaha za spas i zaštitu nama i svim ostalim muslimanima.

Pored toga, neki smatraju da Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prisustvuje mevludu, pa mu zbog toga ustaju kako bi ga poselamili i iskazali

mu dobrodošlicu. Ovo spada u najveće neistine i najružnije neznanje, jer Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ne izlazi iz svog kabura prije Sudnjeg dana, niti komunicira s bilo kim od ljudi, niti prisustvuje njihovim skupovima. Naprotiv, on boravi u svom kaburu sve do Sudnjeg dana, a njegova duša je u najvišim stepenima Ilijjuna kod njegovog Gospodara, u Kući počasti, kao što je Uzvišeni Allah rekao:

﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَٰلِكَ لَمَيِّتُونَ ۝١٥ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ۝١٦﴾

"Vi ćete, poslije toga, pomrijeti,
zatim ćete, na onom svijetu, oživljeni biti." (El-Mu'minun, 15–16)

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, također je kazao:

«أَنَا أَوَّلُ مَنْ يَنْشَقُّ عَنْهُ القَبْرُ يومَ القِيَامَةِ، وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ، وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ».

"Ja sam prvi nad kojim će se otvoriti kabur na Sudnjem danu, ja sam prvi zagovornik i prvi čije će se zauzimanje uvažiti." Najbolji blagoslov i mir od njegovog Gospodara neka su na njega.

Ova dva plemenita ajeta, časni hadis, kao i drugi ajeti i hadisi sličnog značenja, ukazuju da će Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i drugi mrtvi izaći iz svojih kaburova tek na Sudnjem danu. Ovo

je pitanje oko kojeg postoji konsenzus među islamskim učenjacima i među njima o tome nema razilaženja. Stoga je potrebno da svaki musliman obrati pažnju na ove stvari te da se čuva onoga što su inovirale neznalice i njima slični od novotarija i praznovjerja, a za koja Allah nije objavio nikakav dokaz. Od Allaha se pomoć traži, na Njega se oslanjamo i nema snage niti moći osim kod Njega.

Što se tiče donošenja salavata i selama na Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, to je jedan od najboljih ibadeta i jedno od najboljih dobrih djela, kao što je rekao Uzvišeni Allah:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ وَمَلَٰٓئِكَتَهُۥ يُصَلُّونَ عَلَى ٱلنَّبِيِّۚ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ صَلُّواْ عَلَيۡهِ وَسَلِّمُواْ تَسۡلِيمًا ٥٦﴾

"Zaista, Allah i meleci Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vi koji vjerujete, blagosiljajte ga i vi i njemu selam šaljite!" (El-Ahzab, 56) Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, također je kazao:

«مَنْ صَلَّى عَلَيَّ وَاحِدَةً؛ صَلَّى اللهُ عَلَيهِ بِهَا عَشْرًا».

"Ko na mene donese jedan salavat, Allah će na njega donijeti deset salavata." Oni su propisani u svako doba, a pritvrđeni na kraju svakog namaza, štaviše, prema mišljenju skupine učenjaka, vadžib su na posljednjem tešehhudu svakog namaza. Kao pritvrđeni sunnet posebno se preporučuju u

mnogim prilikama, među kojima su: nakon ezana, kod spomena njegovog imena, sallallahu alejhi ve sellem, petkom i uoči petka, na što ukazuju mnogi hadisi.

Allaha Uzvišenog molimo da nas i ostale muslimane uputi na razumijevanje Njegove vjere i ustrajnost u njoj, te da svima podari da se drže sunneta i čuvaju novotarija, a On je Veliki Dobročinitelj i Plemenit.

Neka su salavati i selam na našeg vjerovjesnika Muhammeda, njegovu porodicu i ashabe.

***

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Šesta poslanica:

Propis obilježavanja noći Isra'a i Mi'radža

Hvala Allahu, i neka su salavat i selam na Allahovog Poslanika, njegovu porodicu i ashabe.

A zatim: Nema nikakve sumnje da su Isra' i Mi'radž od velikih Allahovih znamenja koja ukazuju na istinitost Njegovog poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i na veličinu njegovog položaja kod Allaha, dželle dželaluhu. Oni su također dokaz Allahove zadivljujuće moći i Njegove uzvišenosti iznad svih Njegovih stvorenja. Allah, subhanehu ve te'ala, rekao je:

﴿سُبْحَٰنَ ٱلَّذِىٓ أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِۦ لَيْلًا مِّنَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ إِلَى ٱلْمَسْجِدِ ٱلْأَقْصَا ٱلَّذِى بَٰرَكْنَا حَوْلَهُۥ لِنُرِيَهُۥ مِنْ ءَايَٰتِنَآ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ١﴾

"Uzvišen neka je Onaj Koji je u jednom času noći preveo Svog roba iz Hrama časnog u Hram daleki, čiju smo okolinu blagoslovili kako bismo mu neka znamenja Naša pokazali. On, uistinu, sve čuje i sve vidi." (El-Isra', 1)

Mutevatir predajama se prenosi od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je bio uzdignut na nebesa (Mi'radž) i da su mu bila

otvorena nebeska vrata sve dok nije prešao sedmo nebo. Tada mu se njegov Uzvišeni Gospodar obratio onim čime je htio i propisao mu pet namaza. Uzvišeni Allah je u početku propisao pedeset namaza, ali se naš vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, neprestano vraćao i molio za olakšanje, sve dok ih nije sveo na pet. Tako je obaveza (farz) ostala pet namaza, dok je nagrada kao za pedeset, jer se jedno dobro djelo nagrađuje deseterostruko. Allahu pripada sva hvala i zahvala na svim Njegovim blagodatima.

A što se tiče ove noći u kojoj su se dogodili Isra' i M'iradž, u vjerodostojnim hadisima nije došlo njeno precizno određivanje, ni u mjesecu redžebu niti u nekom drugom mjesecu. Sve što je preneseno o njenom određivanju nije vjerodostojno potvrđeno od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, prema mišljenju učenjaka hadisa. U tome se ogleda Allahova savršena mudrost, jer je ljudima dato da je zaborave. Da je kojim slučajem njeno određivanje bilo vjerodostojno potvrđeno, muslimanima ne bi bilo dozvoljeno da je izdvajaju posebnim ibadetima niti da je obilježavaju. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovi ashabi, radijallahu anhum, nisu je obilježavali niti su je izdvajali bilo kakvim posebnim postupcima. Da je kojim slučajem njeno obilježavanje bilo dozvoljeno, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, to bi pojasnio ummetu, bilo

riječima ili djelom. A da se nešto od toga dogodilo, bilo bi poznato i rašireno, i ashabi bi nam to prenijeli, jer su oni od svog Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, prenijeli sve što je ummetu potrebno i ništa od vjere nisu izostavili. Naprotiv, oni su prednjačili u svakom dobru, pa da je obilježavanje ove noći bilo propisano, oni bi to prvi činili. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ljudima je bio najiskreniji savjetnik, u potpunosti je dostavio poslanicu i ispunio emanet. Da je, kojim slučajem, veličanje i obilježavanje ove noći dio Allahove vjere, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, to ne bi zanemario niti bi to sakrio. Sada, kada znamo da se ništa od toga nije desilo, jasno je da njeno obilježavanje i veličanje nemaju nikakve osnove u islamu. Allah je ovom ummetu usavršio vjeru i upotpunio mu Svoju blagodat, te je osudio onoga ko u vjeri propisuje ono za što Allah nije dao dozvolu, pa Uzvišeni kaže u Svojoj jasnoj Knjizi:

﴿...ٱلۡيَوۡمَ أَكۡمَلۡتُ لَكُمۡ دِينَكُمۡ وَأَتۡمَمۡتُ عَلَيۡكُمۡ نِعۡمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلۡإِسۡلَٰمَ دِينٗا...﴾

"Danas sam vam vjeru vašu usavršio i blagodat Svoju prema vama upotpunio i zadovoljan sam da vam islam bude vjera."

(El-Maide, 3) Uzvišeni je rekao:

﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَٰٓؤُاْ شَرَعُواْ لَهُم مِّنَ ٱلدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنۢ بِهِ ٱللَّهُۚ وَلَوْلَا كَلِمَةُ ٱلْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْۗ وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٢١﴾

"Zar oni da imaju ortake koji im propisuju da vjeruju ono što Allah nije naredio? Da nije Riječi odluke, njima bi već bilo presuđeno. A nepravednima, doista, pripada patnja bolna."

(Eš-Šura, 21)

Od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u vjerodostojnim hadisima potvrđeno je upozorenje na novotarije i jasno isticanje da su one zabluda, kako bi se ummet upozorio na njihovu veliku opasnost i kako bi se odvratio od njihovog činjenja. U to spada i ono što je potvrđeno u oba "Sahiha" od Aiše, radijallahu anha, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao:

«مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ؛ فَهُوَ رَدٌّ».

"Ko nešto novo uvede u ovu vjeru, što nije od nje, to se odbija." U rivajetu kod Muslima navodi se:

«مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيهِ أَمْرَنَا؛ فَهُوَ رَدٌّ».

"Ko uradi nešto što nije od naše vjere, to se odbija." Imam Muslim bilježi u svome "Sahihu" od Džabira, radijallahu anhu, da je rekao: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, govorio je na svojoj hutbi svakog petka:

«أَمَا بَعْدَ، فَإِنَّ خَيرَ الحَدِيثِ كِتَابُ اللهِ، وَخَيرَ الهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ ﷺ، وَشَرَّ الأُمُورِ مُحْدَثَاتُهَا، وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ».

'A zatim, doista je najbolji govor Allahov govor, a najbolja uputa je uputa Muhammeda, sallalahu alejhi ve sellem. Najgore stvari su novotarije, a svaka novotarija je zabluda.'" En-Nesai dodaje, sa dobrim senedom:

«وَكُلَّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ».

„Svaka zabluda vodi u Vatru.“ U "Sunenima" se prenosi od El-Irbada b. Sarije, radijallahu anhu, da je rekao: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, održao nam je veoma dirljiv vaz, od kojeg su srca zadrhtala, a oči se orosile suzama, pa smo rekli: 'Allahov Poslaniče, kao da je ovo oproštajni govor, pa nam nešto oporuči!' On je rekao:

«أُوصِيكُم بِتَقْوَى اللهِ وَالسَّمعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ تَأَمَّرَ عَلَيكُم عَبدٌ، فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُم فَسَيَرَى اخْتِلَافًا كَثِيرًا، فَعَلَيكُم بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ المَهْدِيِّينَ مِنْ بَعْدِي، تَمَسَّكُوا بِهَا وَعَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ، وَإِيَّاكُم وَمُحْدَثَاتِ الأُمُورِ، فَإِنَّ كُلَّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٍ وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ».

'Oporučujem vam bogobojaznost, pokornost vladaru, pa čak kad bi rob postao vaš zapovjednik. Zaista, onaj od vas ko bude poživio, vidjet će mnoga

razilaženja. Držite se moga sunneta i sunneta pravednih i upućenih halifa nakon mene, čvrsto se toga držite i zagrizite za to kutnjacima. A čuvajte se novina (u vjeri), jer je svaka novina novotarija, a svaka novotarija je zabluda.'" Dakle, hadisi na ovu temu su mnogobrojni.

Pouzdano se prenosi od ashaba Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kao i od dobrih prvih generacija nakon njih, da su upozoravali na novotarije i strogo odvraćali od njih. To je isključivo zbog toga što one predstavljaju dodatak u vjeri i propis za koji Allah nije dao dozvolu, kao i oponašanje Allahovih neprijatelja, jevreja i kršćana, u njihovom dodavanju svojoj vjeri i uvođenja u nju onoga što Allah nije dozvolio. Također, one neminovno vode ka omalovažavanju islamske vjere i njenom optuživanju za nepotpunost. Općepoznato je kakva se velika šteta i gnusno zlo u tome kriju, te da je to u potpunoj suprotnosti sa riječima Allaha, dželle dželaluhu:

﴿...ٱلۡيَوۡمَ أَكۡمَلۡتُ لَكُمۡ دِينَكُمۡ...﴾

"...Danas sam vam vjeru vašu usavršio..." (El-Maide, 3) I jasno suprotstavljanje hadisima Allahovog Poslanika, alejhis-salatu ves-selam, koji upozoravaju na novotarije u vjeri i odvraćaju od njih.

Nadam se da je ono što smo spomenuli od

dokaza dovoljno onome ko traži istinu da odbaci i negira ovu novotariju, odnosno novotariju obilježavanja noći Isra'a i M'iradža, te da upozori na nju, te da ona ni u kom slučaju nije dio vjere islama.

S obzirom na to da je Allah naredio savjetovanje muslimana, pojašnjavanje vjere koju im je propisao, te zabranio skrivanje znanja, smatrao sam potrebnim da upozorim svoju braću muslimane na ovu novotariju, koja se u tolikoj mjeri proširila u mnogim mjestima da su je neki ljudi počeli smatrati dijelom vjere.

Uzvišenog Allaha molimo da popravi stanje svih muslimana, da im podari razumijevanje vjere, da nas i njih uputi da se držimo istine i ustrajemo na njoj, te da ostavimo ono što joj se suprotstavlja. On je, uistinu, kadar to učiniti.

Neka su salavati i selami na Allahovog roba i poslanika, našeg vjerovjesnika Muhammeda, njegovu porodicu i ashabe.

***

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Sedma poslanica:

Propis obilježavanja noći polovine mjeseca ša'bana

Hvala Allahu Uzvišenom koji nam je usavršio vjeru i upotpunio blagodat. Neka su salavat i selam na Njegovog vjerovjesnika i poslanika Muhammeda, vjerovjesnika pokajanja i milosti.

A zatim: Rekao je Uzvišeni:

﴿...ٱلۡيَوۡمَ أَكۡمَلۡتُ لَكُمۡ دِينَكُمۡ وَأَتۡمَمۡتُ عَلَيۡكُمۡ نِعۡمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلۡإِسۡلَٰمَ دِينٗا...﴾

"Danas sam vam vjeru vašu usavršio i blagodat Svoju prema vama upotpunio i zadovoljan sam da vam islam bude vjera." (El-Maide, 3) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿أَمۡ لَهُمۡ شُرَكَٰٓؤُاْ شَرَعُواْ لَهُم مِّنَ ٱلدِّينِ مَا لَمۡ يَأۡذَنۢ بِهِ ٱللَّهُ...﴾

"Zar oni da imaju ortake koji im propisuju da vjeruju ono što Allah nije naredio..." (Eš-Šura, 21) U dva "Sahiha" se bilježi od Aiše, radijallahu anha, da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao:

«مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ؛ فَهُوَ رَدٌّ».

"Ko nešto novo uvede u ovu vjeru, što nije od nje, to se odbija." Imam Muslim bilježi u svome "Sahihu" od Džabira, radijallahu anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, govorio na hutbi svakog petka:

«أَمَّا بَعْدُ: فَإِنَّ خَيرَ الحَدِيثِ كِتَابُ اللهِ، وَخَيرَ الهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيهِ وَسَلَّمَ، وَشَرَّ الأُمُورِ مُحْدَثَاتُهَا، وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ».

"A zatim: doista je najbolji govor Allahov govor, a najbolja uputa je uputa Muhammeda, sallalahu alejhi ve sellem. Najgore stvari su novotarije, a svaka novotarija je zabluda." Mnogo je ajeta i hadisa u tom smislu, a to nam jasno ukazuje da je Uzvišeni Allah ovom ummetu usavršio vjeru, upotpunio mu Svoju blagodat, i da nije usmrtio Svoga Vjerovjesnika, neka su mir i blagoslov na njega, sve dok nije jasno dostavio poslanicu i pojasnio ummetu sve što mu je Allah propisao od riječi i djela. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pojasnio je da sve što ljudi uvedu nakon njega i pripišu vjeri islamu, svejedno ticalo se riječi ili djela, predstavlja novotariju koja neće biti prihvaćena od onoga ko je uvede, pa makar mu namjera bila dobra. Ovo su znali ashabi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kao i islamski učenjaci nakon njih, pa su osuđivali novotarije i upozoravali na njih, kao što to spominju svi oni koji

su pisali o veličanju sunneta i osudi novotarija, poput Ibn-Veddaha, Et-Tartušija, Ebu Šame i drugih.

Zaista, od novotarija koje su neki ljudi uveli jeste obilježavanje noći polovine mjeseca ša'bana i izdvajanje njenog dana postom. Za to nema vjerodostojnog dokaza na koji se može osloniti, a o njenoj vrijednosti preneseni su slabi hadisi na koje nije dozvoljeno oslanjati se.

Što se tiče hadisa koji se bilježe o vrijednosti namaza u toj noći, svi su izmišljeni (mevdu'), na što su upozorili mnogi učenjaci, a dio njihovih riječi bit će, inšallah, spomenut.

Prenose se govori selefa (iz Šama) o vrijednosti ove noći.

Ono na čemu se složila većina učenjaka jeste da obilježavanje ove noći spada u novotariju u vjeri, a hadisi koji su preneseni o ovoj noći su slabi, a neki i izmišljeni. Među onima koji su na to upozorili je hafiz Ibn Redžeb u svojoj knjizi "Leta'iful-me'arif" i drugi. Poznato je da se po slabim hadisima postupa samo u ibadetima čija je osnova potvrđena vjerodostojnim dokazima. Što se tiče obilježavanja noći polovine mjeseca ša'bana, ono nema osnove niti ispravan temelj zasnovan na vjerodostojnim dokazima, pa da bi se pri tome koristili slabi hadisi. Ovo veličanstveno pravilo spomenuo je imam Ebul-Abbas, šejhul-islam Ibn Tejmijje, Allah mu se

smilovao.

A ja ti prenosim, čitaoče, ono što su kazali neki islamski učenjaci o ovom pitanju, kako bi imao jasan uvid u to.

Postoji konsenzus učenjaka da se svako pitanje u kojem su se ljudi razišli obavezno vraća (vadžib) Allahovoj Knjizi i sunnetu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Ono što se na osnovu toga presudi ili odredi, to je šerijat koji nam je obavezno slijediti, a ono što mu se kosi obavezno je odbaciti. Ono što se od ibadeta ne nalazi u njima predstavlja novotariju koju nije dozvoljeno činiti, a kamoli u nju pozivati ili je odobravati. Uzvišeni Allah je rekao:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِي ٱلۡأَمۡرِ مِنكُمۡۖ فَإِن تَنَٰزَعۡتُمۡ فِي شَيۡءٖ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمۡ تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ وَأَحۡسَنُ تَأۡوِيلًا ٥٩﴾

"O vi koji vjerujete, pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku i nadležnim između vas. A ako se u nečemu ne slažete, obratite se Allahu i Poslaniku, ako vjerujete u Allaha i Posljednji dan. To je bolje i posljedice su ljepše." (En-Nisa', 59)

Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَمَا ٱخۡتَلَفۡتُمۡ فِيهِ مِن شَيۡءٖ فَحُكۡمُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ...﴾

"A u čemu god se vi razišli, presuda za to u Allaha je..." (Eš-Šura, 10) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ...﴾

"Reci: 'Ako vi Allaha volite, onda mene slijedite, i vas će Allah voljeti i grijehe vam oprostiti...'" (Alu Imran, 31) Uzvišeni je rekao:

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُواْ فِىٓ أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُواْ تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾﴾

"I, tako Mi Gospodara tvoga, oni neće vjerovati dok za sudiju u sporovima međusobnim tebe ne prihvate, a potom u dušama svojim tegobe ne osjete za ono što si odredio i sasvim se ne predaju!" (En-Nisa', 65) Mnogo je ajeta koji tretiraju ovu tematiku i koji ukazuju da je obaveza vratiti pitanja u kojima se raziđemo Allahovoj Knjizi i Njegovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, zatim zadovoljstvo njihovom presudom. To je ono što iman iziskuje i što je ljudima bolje i na ovom i na onom svijetu, te ljepše po svojim posljedicama, odnosno ishodu.

Ibn Redžeb u svojoj knjizi "Leta'iful-me'arif", nakon prethodno navedenog govora, rekao je sljedeće:

"Polovinu mjeseca ša'bana neki tabi'ini iz Šama, poput Halida b. Ma'dana, Mekhula, Lukmana b. Amira i drugih, veličali su, te su se trudili u ibadetu te noći, a zatim su to ljudi preuzeli od njih. Rečeno je da su do njih u vezi s tim doprle predaje Benu Israila (Israilijjat), pa kada se to o njima pročulo u drugim krajevima, došlo je do razilaženja među ljudima u vezi s tim. Neki su to od njih prihvatili i složili se s njima u veličanju toga, a među njima je bila i skupina pobožnjaka iz Basre i drugih mjesta. Ovo je negirala većina učenjaka Hidžaza, poput Ata'a i Ibn Ebi Mulejke, a od pravnika Medine to prenosi Abdurrahman b. Zejd b. Eslem. To je mišljenje Malikovih učenika i drugih, koji su rekli: 'Sve to je novotarija.'

Učenjaci Šama se razilaze u pogledu načina njenog oživljavanja na dva mišljenja:

Prvo: Pohvalno je provesti je u ibadetu u džematu u mesdžidima. Halid b. Ma'dan, Lukman b. Amir i neki drugi su te noći oblačili svoju najljepšu odjeću, mirisali se i podvlačili surmu, te su tu noć provodili klanjajući u mesdžidu, a u tome se s njima složio Ishak b. Rahavejh. U vezi s njenim obavljanjem u džamijama u džematu kazao je: 'To nije novotarija', što prenosi Harb el-Kirmani u svom djelu "Mesail".

Drugo: Pokuđeno je okupljanje u njoj u džamijama radi namaza, kazivanja i dove, dok nije

pokuđeno da čovjek u njoj klanja samostalno. Ovo je mišljenje El-Evza'ija, imama stanovnika Šama, njihovog pravnika i učenjaka, i to je najbliže ispravnom, inšallahu te'ala." Ovo se prenosi sve dok nije rekao: „Ne navodi se da je imam Ahmed po pitanju ove noći išta izričito rekao. Po pitanju pohvalnosti njenog obilježavanja namazom od njega se prenose dvije predaje, analogno njegovim predajama o noćnom namazu u bajramskim noćima. U jednoj od njih on nije smatrao pohvalnim njeno obilježavanje namazom u džematu, zato što se o tome ništa vjreodostojno ne prenosi od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, niti od njegovih ashaba. Smatrao ju je pohvalnom (u jednoj predaji) zbog postupka Abdurrahmana b. Jezida b. Esveda, koji je bio od tabi'ina. Isti je slučaj i po pitanju ove noći (polovine mjeseca ša'bana): nije preneseno ništa vjerodostojno od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, niti od ashaba, ali je vjerodostojno preneseno od skupine tabi'ina, iz reda istaknutih pravnika iz Šama."

Završen je citat Ibn Redžeba po ovom pitanju. Iz spomenutog govora jasno vidimo da o ovoj noći nije preneseno ništa vjerodostojno ni od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ni od ashaba.

A što se tiče onoga što je odabrao el-Evza'i, Allah mu se smilovao, o pohvalnosti obavljanja tog namaza za pojedince, te stava koji je odabrao hafiz

Ibn Redžeb, to je čudan i slab stav. Naime, svaka stvar čija propisanost nije potvrđena ispravnim šerijatskim dokazima muslimanu nije dozvoljena da je uvodi kao novotariju u Allahovoj vjeri, bilo da to čini pojedinačno ili u džematu, i bilo da to čini tajno ili javno, zbog općenitosti riječi Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem:

«مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيهِ أَمْرُنَا؛ فَهُوَ رَدٌّ».

"Ko uradi nešto što nije od naše vjere, to se odbija." I drugi hadisi upozoravaju na novotarije u vjeri i na njihovo negiranje i odbacivanje.

Rekao je imam Ebu Bekr et-Tartuši, rahimehullah, u svojoj knjizi 'El-havadis vel-bide':

„Bilježi Ibn-Veddah od Zejda b. Eslema da je rekao: 'Ne pamtimo nijednog od naših šejhova i fakiha da su obraćali pažnju na noć polovine mjeseca ša'bana, niti su pridavali pažnju hadisu Mekhula, niti su smatrali da ona ima bilo kakvu prednost nad ostalim noćima.'"

Rečeno je Ibn Ebi Mulejki: "Doista Zijad en-Numejri kaže da je nagrada noći polovine mjeseca ša'bana poput nagrade Lejletul-kadra." Rekao je: "Da to čujem od njega, a u ruci mi bude štap, udario bih ga njime." Zijad se bavio kazivanjima i njihovim prepričavanjem.

Ševkani, neka mu se Allah smiluje, u svojoj knjizi "El-fevaidul-medžmu'a" rekao je sljedeće:

"Hadis: 'O Alija, ko klanja stotinu rekata u noći polovine mjeseca ša'bana, učeći na svakom rekatu Fatihu i suru Ihlas deset puta, Allah će mu ispuniti svaku želju' itd. On je izmišljen, a u njegovim riječima koje jasno navode nagradu za onoga ko to čini nalazi se ono u što razuman čovjek ne sumnja da je izmišljeno. Njegovi prenosioci su nepoznati, a prenesen je i drugim i trećim senedom koji su također izmišljeni, a njihovi prenosioci su nepoznati. Rekao je u „Muhtesaru“: „Hadis o namazu u noći polovine mjeseca ša'bana je batil (ne znači samo da je izmišljen, nego da je u potpunosti bez osnove, op. prev.), a hadis koji bilježi Ibn Hibban od Alije: 'Kada nastupi polovina mjeseca ša'bana, klanjajte tu noć i postite njen dan', je slab.“ U djelu „El-Lali“ kaže: „Hadis o stotinu rekata u noći polovine mjeseca ša'bana, u kojima se na svakom rekatu uči sura Ihlas po deset puta“, zajedno s dugim opisom njegove vrijednosti, koji bilježe ed-Dejlemi i drugi, je izmišljen (mevdu’). Većina njegovih prenosilaca u tri seneda kojima je došao do nas su slabi i nepoznati. Rekao je: „Namaz od dvanaest rekata sa učenjem sure Ihlas po trideset puta“ izmišljen je (mevdu'), a hadis za „namaz od četrnaest rekata“ također je izmišljen.

Neke učenjake su ovakvi slabi i izmišljeni hadisi zaveli, kao što je slučaj sa piscem "Ihja ulumid-din" i drugima, kao i s nekim mufessirima. A hadis o

namazu u ovoj noći – mislim na noć polovine mjeseca ša'bana – došao je do nas na razne načine. Svi ti putevi i lanci prenosilaca su batil i izmišljeni. Ovo nije u suprotnosti s Tirmizijevom predajom iz hadisa Aiše, radijallahu 'anha, o njegovom, sallallahu alejhi ve sellem, odlasku u Bekiju, spuštanju Gospodara u noći polovinom mjeseca ša'bana na zemaljsko nebo i tome da On oprašta većem broju ljudi od broja dlaka na ovcama plemena Kelb. Ovdje se, zaista, govori o ovom izmišljenom namazu u toj noći. Pored toga, u ovom hadisu od Aiše, radijallahu anha, postoji slabost i prekid u lancu prenosilaca. Također, ni Alijin hadis, koji je prethodno spomenut u vezi s klanjanjem noćnog namaza u toj noći, ne negira činjenicu da je ovaj namaz izmišljen, i pored slabosti koja se u njemu nalazi, kao što smo već spomenuli." Završen citat.

Rekao je El-Iraki: "Hadis o namazu polovinom mjeseca ša'bana je izmišljen na Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i predstavlja laž na njega." Imam Nevevi u knjizi "El-Medžmu'" rekao je: „Namaz koji je poznat kao Salatur-regaib, a to je dvanaest rekata između akšama i jacije, koji se klanja prvog petka mjeseca redžeba, te namaz od stotinu rekata u noći polovine mjeseca ša'bana, ova dva namaza su pokuđene novotarije. Neka se niko ne zavarava njihovim spominjanjem u knjigama

"Kutul-kulub" i "Ihja ulumid-din", niti hadisima koji se u njima navode, jer je sve to ništavno. Također, neka se ne zavarava time što je nekim imamima njihov propis bio nejasan, pa su napisali stranice o njihovoj pohvalnosti, jer su u tome pogriješili."

Ebu-Muhammed Abdurrahman b. Ismail El-Makdisi je napisao lijepo djelo u kojem je dokazao njihovu ništavnost, i to je učinio na veoma lijep i izvanredan način. Govor učenjaka o ovom pitanju je veoma opsežan, i kada bismo prenosili sve što smo našli od njihovih riječi o ovom pitanju, to bi nas odvelo u dužinu. Nadamo se da u onome što smo spomenuli ima sasvim dovoljno argumenata i uvjerljivosti za onoga ko traga za istinom.

Iz prethodno navedenih ajeta, hadisa i govora učenjaka, onome ko traži istinu postaje jasno da je obilježavanje noći polovine mjeseca ša'bana namazom ili na bilo koji drugi način, kao i izuzimanje njenog dana postom, novotarija kod većine učenjaka, te da to nema osnove u čistom šerijatu. Naprotiv, to je uvedena stvar u vjeri islamu nakon doba ashaba, radijallahu anhum, a onome ko traži istinu u ovom i drugim pitanjima, dovoljne su riječi Allaha, dželle dželaluhu:

﴿...ٱلۡيَوۡمَ أَكۡمَلۡتُ لَكُمۡ دِينَكُمۡ...﴾

"...Danas sam vam vjeru vašu usavršio..." (El-Maide, 3) Kao i drugi ajeti u ovom značenju, i hadis

Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:

«مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ».

"Ko nešto novo uvede u ovu vjeru što nije od nje, to se odbija", kao i drugi hadisi u ovom značenju.

Bilježi imam Muslim u svome "Sahihu" od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

«لَا تَخُصُّوا لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ بِقِيَامٍ مِنْ بَيْنِ اللَّيَالِي، وَلَا تَخُصُّوا يَوْمَهَا بِالصِّيَامِ مِنْ بَيْنِ الْأَيَّامِ، إِلَّا أَنْ يَكُونَ فِي صَوْمٍ يَصُومُهُ أَحَدُكُمْ».

"Ne oživljavajte noć uoči petka namazom mimo ostalih noći, niti njen dan postom mimo ostalih dana, osim ako je to post koji neko od vas inače posti." Pa da je dozvoljeno izdvajati neke noći radi ibadeta, noć uoči petka bila bi najpreča za to, jer je njen dan najbolji dan u kojem se Sunce pojavljuje, prema vjerodostojnim hadisima od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Sada kada znamo da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upozorio na oživljavanje ove noći mimo ostalih noći, postaje jasno da su druge noći preče da se ne izdvajaju, osim ako postoji dokaz koji ukazuje na izuzetak.

S obzirom na to da su noć Lejletul-kadr i noći ramazana noći u kojima je propisan namaz i trud u ibadetu, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem,

ukazao je na to i podsticao ummet na namaz u njima, što je i sam činio, kao što se navodi u dva "Sahiha" od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

«مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ».

"Ko provede ramazan u noćnom namazu, vjerujući u Allaha i nadajući se Njegovoj nagradi, bit će mu oprošteni grijesi koje je prethodno učinio; i ko provede Lejletul-kadr u noćnom namazu, vjerujući u Allaha i nadajući se Njegovoj nagradi, bit će mu oprošteni grijesi koje je prethodno učinio." Da je kojim slučajem noć polovine mjeseca ša'bana, ili noć prvog petka u mjesecu redžebu, ili noć Isra'a i M'iradža, dozvoljeno obilježavati nečim od ibadeta, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na to bi uputio svoj ummet ili bi to sam činio. A da se nešto od toga desilo, ashabi, radijallahu anhum, to bi prenijeli ummetu i ne bi to od njih skrivali, jer su oni najbolji ljudi i najiskreniji savjetnici poslije vjerovjesnika, alejhimus-salatu ves-selam. Neka je Allah zadovoljan ashabima Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i neka ih učini zadovoljnim.

Već si ranije saznao iz govora učenjaka da nema ništa vjerodostojno od Allahovog Poslanika,

sallallahu alejhi ve sellem, niti od njegovih ashaba u pogledu vrijednosti noći prvog petka mjeseca redžeba niti noći polovine mjeseca ša'bana. Iz toga razumijemo da je njihovo obilježavanje i oživljavanje novotarija i uvedena stvar u vjeri islamu, a isto tako i njihovo izuzimanje nečim od ibadeta predstavlja pokuđenu novotariju. Također, dvadeset i sedma noć mjeseca redžeba, za koju neki ljudi smatraju da je noć Isra'a i M'iradža, nije dozvoljeno izdvajati nečim od ibadeta, kao što nije dozvoljeno ni njeno obilježavanje, zbog prethodnih dokaza. Ovo važi čak i kada bi se tačno znalo da je to ta noć, a kako tek kada je ispravno, po govoru učenjaka, da se ona uopće ne zna. Govor onih koji kažu da je to dvadeset i sedma noć mjeseca redžeba je batil i nema osnove u vjerodostojnim hadisima. Lijepo je rekao onaj koji je kazao:

"Najbolje stvari su one prijašnje, na Uputi, a najgore su uvedene stvari – novotarije."

Allaha Uzvišenog molimo da nas i ostale muslimane uputi da se držimo sunneta i da ustrajemo na tome, te da upozoravamo na ono što mu se suprotstavlja, a On je uistinu Veliki Dobročinitelj i Plemenit.

Neka su salavat i selam na Allahovog roba i poslanika, našeg vjerovjesnika Muhammeda, njegovu porodicu i sve ashabe.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Osma poslanica:

Važno upozorenje o lažnoj pripisanoj oporuci

Šejhu Ahmedu, slugi časnog Poslanikovog harema

Od Abdulaziza b. Abdullaha b. Baza muslimanima koji ovo budu čitali, molim Allaha da ih sačuva u islamu i da nas i njih zaštiti od zla potvora neznalica. Amin.

Mir neka je Allahov na vas, Njegova milost i blagoslov.

A zatim: Upoznao sam se s porukom koja se pripisuje šejhu Ahmedu, slugi Časnog Poslanikovog harema, pod naslovom: "Ovo je oporuka iz Medine od šejha Ahmeda, sluge Časnog Poslanikovog harema", u kojoj se kaže:

"Bdio sam u noći uoči petka učeći plemeniti Kur'an, a nakon učenja Allahovih lijepih imena, kada sam to završio, pripremio sam se za spavanje. Tada sam usnio Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, blistava lica, onoga koji je donio kur'anske ajete i časne propise, milost svjetovima, našeg prvaka Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, pa mi reče: 'O šejh Ahmede!', a ja rekoh:

'Odazivam ti se, o Allahov Poslaniče, o najplemenitije Allahovo stvorenje!' Pa mi je rekao: 'Ja se stidim ružnih djela ljudi i nisam mogao izaći pred svoga Gospodara niti pred meleke, jer je od džume do džume umrlo stotinu i šezdeset hiljada ljudi izvan vjere islama' – a zatim je spomenuo neke od grijeha u koje su ljudi zapali. Potom je rekao:

'Pa ova oporuka je milost prema njima od Silnog, Gordog.' Zatim je spomenuo neke od predznaka Sudnjeg dana, dok nije rekao: 'Pa, obavijesti ih, šejhu Ahmede, o ovoj oporuci, jer je ona prenesena perom sudbine iz Levhi-mahfuza. Onome ko je napiše i pošalje iz grada u grad i iz mjesta u mjesto, bit će sagrađen dvorac u Džennetu, a onome ko je ne napiše i ne pošalje biti će zabranjen moj šefa'at na Sudnjem danu. Ko je napiše, a bude siromašan, Allah će ga obogatiti; ako bude zadužen, Allah će mu izmiriti dug; a ako bude imao grijeha, Allah će njemu i njegovim roditeljima oprostiti, bereketom ove oporuke. A onome od Allahovih robova ko je ne zapiše, pocrnjet će lice na dunjaluku i na ahiretu.' Rekao je: 'Tako mi Allaha Velikog', tri puta, 'ovo je istina, a ako lažem, neka preselim sa ovoga svijeta izvan islama. Ko u to povjeruje, spasit će se patnje u Vatri, a ko to zaniječe, počinio je nevjerstvo.'"

Ovo je sažetak onoga što se nalazi u lažnoj oporuci pripisanoj Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. Ovu lažnu oporuku slušamo već

dugi niz godina; ona se s vremena na vrijeme širi među ljudima i propagira među običnim svijetom, a u njenom tekstu postoje određene razlike. Njen autor tvrdi da je u snu vidio Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pa mu je on povjerio ovu oporuku. A u ovom posljednjem letku koji smo spomenuli, o čitaoče, ovaj lažljivac tvrdi da je vidio Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kada se pripremao za spavanje, što bi značilo da ga je vidio na javi!

Ovaj klevetnik je u ovoj oporuci iznio mnoge tvrdnje koje predstavljaju najočitije neistine i najjasniji vid zablude i neispravnosti. Uskoro ću, ako Allah da, ukazati na njih u ovom izlaganju. Na njih sam upozoravao i proteklih godina, pojašnjavajući ljudima da se radi o očiglednim neistinama i jasnoj zabludi. Kada sam se upoznao s ovom posljednjom objavom, dvoumio sam se da li da pišem o njoj, zbog očiglednosti njene neispravnosti i velike drskosti onoga ko ju je izmislio u iznošenju neistina. Nisam ni pomišljao da bi njena neispravnost mogla biti prihvaćena kod onoga ko posjeduje imalo razboritosti ili zdravu prirodu. Međutim, mnoga braća su me obavijestila da se ova oporuka proširila među mnogim ljudima, da je međusobno prenose, da je međusobno prenose i da su neki od njih u nju povjerovali. Zbog toga sam smatrao da je obaveza onima poput mene

da o njoj pišu, kako bi se pojasnila njena ništavnost i da je ona potvora na Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, te kako njome niko ne bi bio obmanut. Onaj ko razmisli o ovome, od ljudi koji posjeduju znanje i vjerovanje, ili onih koji posjeduju čistu ljudsku prirodu i zdrav razum, shvatit će da je to laž i potvora iz više razloga.

Upitao sam neke rođake šejha Ahmeda, kojem se pripisuje ova izmišljotina, o ovoj oporuci, pa su mi odgovorili da je to laž koja mu se pripisuje i da on uopće nije izrekao ovu oporuku. Spomenuti šejh Ahmed je već odavno preselio, čak i kada bismo pretpostavili da je on, ili neko ugledniji od njega, tvrdio da je vidio Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u snu ili na javi, i da mu je on ostavio ovu oporuku, pouzdano bismo znali da laže, ili da je onaj koji mu se prikazao bio šejtan, a ne Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Za to postoji više razloga, među kojima su sljedeći:

Prvi: Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ne može se vidjeti na javi nakon njegove smrti. Onaj ko tvrdi, od neznalica među sufijama, da vidi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, na javi, ili da on prisustvuje mevludu i sličnim skupovima, počinio je veliku grešku, obmanut je teškom obmanom i zapao je u jasnu zabludu. Takav se suprotstavio Kur'anu, sunnetu i konsenzusu islamskih učenjaka, jer mrtvi izlaze iz svojih kabura

tek na Sudnjem danu, a ne na ovome svijetu. Onaj ko tvrdi suprotno tome iznosi očitu laž ili je u zabludi i obmani. Takav nije spoznao istinu koju su spoznali ispravni prethodnici i koje su se držali ashabi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i oni koji su ih slijedili u dobru. Uzvišeni Allah kaže:

﴿ثُمَّ إِنَّكُم بَعۡدَ ذَٰلِكَ لَمَيِّتُونَ ١٥ ثُمَّ إِنَّكُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ تُبۡعَثُونَ ١٦﴾

"Vi ćete, poslije toga, pomrijeti,
zatim ćete, na onom svijetu, oživljeni biti." (El-Mu'minun, 15–16) Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, također je kazao:

«أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الْأَرْضُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ».

"Ja sam prvi nad kojim će se otvoriti zemlja na Sudnjem danu, i ja sam prvi koji će se zauzimati i prvi čije će se zauzimanje uvažiti." Dakle, mnogobrojni su ajeti i hadisi koji govore o ovoj temi.

Drugi: Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ne govori ništa osim istine, ni za života ni nakon smrti, a ova oporuka je u očitoj suprotnosti s njegovim šerijatom, i to iz više aspekata – kao što slijedi – a on se, sallallahu alejhi ve sellem, može vidjeti u snu. A onaj ko ga vidi u snu u njegovom

plemenitom liku, uistinu ga je vidio, jer se šejtan ne može prikazati u njegovom liku, kao što se navodi u vjerodostojnom hadisu. Međutim, suština je u stanju onoga koji sanja: njegovom imanu, iskrenosti, pravednosti, preciznosti, vjerskoj predanosti i povjerljivosti, kao i u tome da li je Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, vidio u njegovom stvarnom liku ili u nekom drugom obliku.

Kada bi se od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, prenio hadis koji je izrekao za svoga života, ali ne putem pouzdanih, pravednih i preciznih ravija (prenosilaca hadisa), na njega se ne bi oslanjalo niti bi se uzimao kao dokaz. Isto tako, ako bi ga prenijeli pouzdani i precizni ravije, ali bi protivrječio predaji onih koji su pouzdaniji i boljeg pamćenja od njih, i kada ne bi bilo moguće uskladiti dvije predaje, tada bi se jedna smatrala derogiranom, a druga derogirajućom, ukoliko bi za to bili ispunjeni uslovi. A ako ne bi bilo moguće ni usklađivanje ni derogacija, obaveza je odbaciti predaju ravije slabijeg pamćenja i manje praciznosti, te je smatrati kao šaz predajom po kojoj se ne postupa.

Pa kako prihvatiti oporuku čiji donosilac, koji je prenio od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, nije poznat, niti su poznate njegova pravednost i povjerljivost? U takvom stanju ona zaista zaslužuje da se odbaci i da se na nju ne

obazire, pa makar ne sadržavala ništa što je u suprotnosti sa šerijatom. A šta tek ako oporuka sadrži mnoštvo stvari koje ukazuju na njenu ništavnost, na to da je izmišljena na Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i da u sebi sadrži propisivanje u vjeri onoga što Allah nije dozvolio?!

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao je:

«مَنْ قَالَ عَلَيَّ مَا لَمْ أَقُلْ؛ فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ».

"Ko na mene kaže ono što nisam rekao, neka sebi pripremi mjesto u Vatri." Onaj ko je izmislio ovu oporuku pripisao je Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, ono što on nije rekao i slagao je na njega očitom i opasnom laži. Takav uistinu zaslužuje ovu veliku prijetnju i ona mu s pravom pripada, ukoliko ne požuri s pokajanjem i ljudima ne obznani da je ova oporuka lažno pripisana Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. Naime, onome ko proširi neistinu među ljudima i pripiše je vjeri, pokajanje za to neće biti ispravno sve dok to javno ne obznani i ne objelodani, kako bi ljudi znali da je odustao od svoje laži i sam sebe u laž utjerao, a shodno riječima Allaha, dželle dželaluhu:

﴿إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكۡتُمُونَ مَآ أَنزَلۡنَا مِنَ ٱلۡبَيِّنَٰتِ وَٱلۡهُدَىٰ مِنۢ بَعۡدِ مَا بَيَّنَّٰهُ

لِلنَّاسِ فِي ٱلۡكِتَٰبِ أُوْلَٰٓئِكَ يَلۡعَنُهُمُ ٱللَّهُ وَيَلۡعَنُهُمُ ٱللَّٰعِنُونَ ١٥٩ إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ وَأَصۡلَحُواْ وَبَيَّنُواْ فَأُوْلَٰٓئِكَ أَتُوبُ عَلَيۡهِمۡ وَأَنَا ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ١٦٠﴾

"One koji budu tajili jasne dokaze koje smo Mi objavili, i Pravi put nakon što smo ga u Knjizi ljudima označili, Allah će prokleti, a proklet će ih i oni koji proklinju.

Izuzeti će biti samo oni koji se pokaju i poprave, i to javno ispolje; takvima ću Ja oprostiti, a Ja sam stalni Primatelj pokajanja, Milostivi." (El-Bekare, 159–160) Uzvišeni Allah je pojasnio u ovom plemenitom ajetu da onome ko sakrije nešto od istine pokajanje za to nije ispravno, osim nakon popravljanja i pojašnjavanja. A Uzvišeni Allah je Svojim robovima usavršio vjeru i upotpunio blagodat time što im je poslao Svog poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i time što mu je objavio savršeni vjerozakon. Nije ga Sebi uzeo osim nakon usavršavanja i pojašnjenja, kao što je rekao Uzvišeni:

﴿...ٱلۡيَوۡمَ أَكۡمَلۡتُ لَكُمۡ دِينَكُمۡ وَأَتۡمَمۡتُ عَلَيۡكُمۡ نِعۡمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلۡإِسۡلَٰمَ دِينٗا...﴾

"Danas sam vam vjeru vašu usavršio i blagodat Svoju prema vama upotpunio i zadovoljan sam da vam islam bude vjera."

(El-Maide, 3)

A onaj ko je izmislio ovu oporuku pojavio se u četrnaestom stoljeću, sa željom da obmane ljude novom vjerom koja podrazumijeva ulazak u Džennet za onoga ko prihvati njene propise, a uskraćivanje Dženneta i ulazak u Džehennem za onoga ko ih ne prihvati. Želi da ovu oporuku, koju je izmislio, prikaže veličanstvenijom i boljom od Kur'ana. U njoj je izmislio da će onome ko je napiše i pošalje iz grada u grad ili iz mjesta u mjesto, biti sagrađen dvorac u Džennetu, a onome ko je ne napiše i ne pošalje, bit će uskraćen šefa'at Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, na Sudnjem danu. A ovo je jedna od najgnusnijih laži i jedan od najjasnijih dokaza lažnosti ove oporuke, kao i manjka stida njenog potvarača i njegove velike drskosti u laži. Onome ko napiše plemeniti Kur'an i pošalje ga iz grada u grad ili iz mjesta u mjesto ne bi pripala ova počast ukoliko ne bi radio po plemenitom Kur'anu. Pa kako onda da pripadne piscu ove potvore i njenom prenosiocu iz grada u grad. A onaj ko ne bude pisao Kur’an i slao ga iz mjesta u mjesto neće biti uskraćen šefa'at Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ako je vjernik u njega i sljedbenik njegovog šerijata. I samo ova jedna izmišljotina u ovoj oporuci dovoljna je sama po sebi da ukaže na njenu ništavnost i na laž onoga koji je širi, na njegovu drskost i neznanje, te njegovu udaljenost od spoznaje Upute s kojom je došao

Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem.

U ovoj oporuci – pored onoga što je spomenuto – postoje i druge stvari koje ukazuju na njenu ništavnost i lažnost, pa makar onaj koji ju je izmislio položio hiljadu zakletvi ili više na njenu ispravnost, i makar prizivao na sebe najveću kaznu i najžešću muku tvrdeći da govori istinu. On ne bi govorio istinu, niti bi ona bila ispravna. Naprotiv, ona je, tako mi Allaha i opet tako mi Allaha, od najvećih i najružnijih neistina, a mi za svjedoke uzimamo Uzvišenog Allaha i meleke koji su prisutni. Ko god od muslimana pročita ovaj tekst – a ovo je svjedočanstvo sa kojim ćemo sresti našeg Gospodara, dželle dželaluhu – neka zna da je ova oporuka laž i potvora na Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Neka Allah osramoti onoga ko ju je izmislio i neka s njim postupi onako kako zaslužuje.

Na lažnost i neispravnost ove oporuke, pored prethodno navedenog, ukazuju mnogobrojni dokazi iz njenog spomenutog teksta, a neki od njih su:

Prvi: Njegove riječi u njoj: "jer je od džume do džume umrlo stotinu i šezdeset hiljada ljudi izvan vjere islama", zato što to spada u poznavanje gajba, a Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, objava je prekinuta nakon njegove smrti. On ni za svoga života nije poznavao gajb, pa kako bi ga poznavao

nakon smrti, shodno riječima Uzvišenog Allaha:

﴿قُل لَّآ أَقُولُ لَكُمۡ عِندِي خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ أَعۡلَمُ ٱلۡغَيۡبَ...﴾

"Reci: Ja vam ne kažem: 'U mene su Allahove riznice', niti: 'Ja ono što je čulima nedokučivo znam'..." (El-En'am, 50) Također riječi Uzvišenog:

﴿قُل لَّا يَعۡلَمُ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ ٱلۡغَيۡبَ إِلَّا ٱللَّهُ...﴾

"Reci: 'Niko, osim Allaha, ni na nebu ni na Zemlji, ne zna šta će se dogoditi...'" (En-Neml, 65) U vjerodostojnom hadisu se prenosi od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao:

«يُذَادُ رِجَالٌ عَنْ حَوْضِي يَوْمَ القِيَامَةِ، فَأَقُولُ: يَا رَبِّ! أَصْحَابِي أَصْحَابِي، فَيُقَالُ لِي: إِنَّكَ لَا تَدْرِي مَا أَحْدَثُوا بَعْدَكَ، فَأَقُولُ كَمَا قَالَ العَبْدُ الصَّالِحُ: ﴿وَكُنتُ عَلَيۡهِمۡ شَهِيدٗا مَّا دُمۡتُ فِيهِمۡۖ فَلَمَّا تَوَفَّيۡتَنِي كُنتَ أَنتَ ٱلرَّقِيبَ عَلَيۡهِمۡۚ وَأَنتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ﴾ [المائدة: ١١٧]».

"Neki ljudi će na Sudnjem danu biti otjerani od moga havda, pa ću reći: 'Gospodaru! Moji ashabi, moji ashabi!' Bit će mi rečeno: 'Ti ne znaš šta su oni uradili poslije tebe.' Tada ću reći kao što je rekao dobri rob: 'I ja sam njima svjedok bio dok sam među njima bio, a kad si me Ti k Sebi uzeo, Ti si ih jedini nadzirao; Ti nad svime bdiješ.' (El-Ma'ide, 117)."

Drugi: Stvari koje ukazuju na ništavnost ove oporuke i da je ona laž jesu riječi u njoj: "Ko je napiše, a bude siromašan, Allah će ga obogatiti, ili bude zadužen, Allah će mu dug otplatiti, ili bude imao grijeh, Allah će oprostiti njemu i njegovim roditeljima zbog bereketa ove oporuke" i tako dalje. Ovo je jedna od najvećih laži i najjasniji dokaz laži onoga ko ju je izmislio, kao i njegovog nedostatka stida pred Allahom i Njegovim robovima. Ove tri stvari ne postižu se pukim pisanjem Časnog Kur'ana, pa kako da se postignu onome ko napiše ovu lažnu oporuku?! Ovaj pokvarenjak samo želi obmanuti ljude i vezati ih za ovu oporuku, kako bi je prepisivali i vezali se za ovu navodnu blagodat, a ostavili uzroke koje je Allah propisao Svojim robovima i učinio ih putem koji vodi do bogatstva, izmirenja duga i oprosta grijeha. Utječemo se Allahu od uzroka propasti i slijeđenja strasti i šejtana.

Treći: Jedan od pokazatelja ništavnosti ove oporuke jesu i riječi u njoj: "Onaj od Allahovih robova ko je ne zapiše, pocrnjet će mu lice na dunjaluku i na ahiretu." Ovo je, također, jedna od najružnijih laži i jedan od najjasnijih dokaza ništavnosti ove oporuke i laži onoga ko ju je izmislio. Kako razuman čovjek može prihvatiti da zapisuje ovu oporuku, koju je donio nepoznat čovjek u četrnaestom stoljeću, lažno je pripisujući

Allahovom Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, i tvrdeći da će onome ko je ne zapiše lice pocrnjeti na dunjaluku i na ahiretu, a da će onaj ko je zapiše postati bogat nakon siromaštva, biti oslobođen duga nakon što mu se nagomila, te da će mu biti oprošteni grijesi koje je počinio?!

Uzvišen neka si Ti! Ovo je velika potvora!! Dokazi i stvarnost svjedoče o laži onoga koji izmišlja laži, o njegovoj velikoj drskosti prema Allahu, te o nedostatku stida pred Allahom i pred ljudima. Mnogo ljudi to nisu napisali, pa im lica nisu pocrnjela. A ovdje je ogromno mnoštvo, koje ne može prebrojati niko osim Allaha, koje je to mnogo puta napisalo, pa im dugovi nisu izmireni, niti je njihovo siromaštvo prestalo. Zato se utječemo Allahu od skretanja srca i crnila grijeha. Ovo su odlike i nagrade koje časni šerijat nije propisao ni onome ko napiše najbolju i najveličanstveniju knjigu, a to je Časni Kur'an, pa kako da ih dobije onaj ko napiše izmišljenu oporuku koja sadrži razne vrste neistina i mnoštvo rečenica s različitim oblicima nevjerstva? Subhanallah!! Koliko je On blag prema onome ko se usudi iznositi laži na Njega.

Četvrti: Među stvarima koje ukazuju na to da je ova oporuka najveća neistina i najočitija laž jesu njegove riječi u njoj: "Onaj ko u nju povjeruje, spasit će se od kazne u Vatri, a onaj ko je u laž utjera, počinio je nevjerstvo." I ovo je, također, jedna od

najvećih drskosti u laži i najružnijih neistina. Ovaj lažov poziva sve ljude da povjeruju u njegovu izmišljotinu i tvrdi da će se time spasiti kazne u Vatri, a da onaj ko je poriče postaje nevjernik. Ovaj lažov je – tako mi Allaha – iznio veliku laž na Allaha i rekao je – tako mi Allaha – neistinu. Zaista, onaj ko u nju povjeruje jeste taj koji zaslužuje da bude nevjernik, a ne onaj ko je poriče. To je izmišljotina, neistina i laž bez ikakvog osnova. Mi pred Allahom svjedočimo da je to laž i da je onaj ko ju je izmislio lažov koji ljudima želi propisati ono što Allah nije dozvolio i u njihovu vjeru uvesti ono što nije od nje. A Allah je usavršio i upotpunio vjeru ovom ummetu četrnaest stoljeća prije ove izmišljotine. Zato obratite pažnju, o čitaoci i braćo: čuvajte se da povjerujete u ovakve izmišljotine i nemojte dozvoliti da se one šire među vama! Jer istina ima svoje svjetlo, pa onome ko je traži ne može ostati nejasna. Stoga, istinu tražite na osnovu njenih dokaza, a o onome što vam je nejasno pitajte učene. Nemojte sebi dozvoliti da vas zavaraju zakletve lažljivaca! Doista se i prokleti Iblis zakleo vašim praroditeljima, Ademu i Havvi, da im je iskreni savjetnik, a on je najveći izdajnik i najgori od svih lažljivaca, kao što nas o tome obavještava Allah, subhanehu ve te'ala, rekavši:

﴿وَقَاسَمَهُمَآ إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ ٱلنَّٰصِحِينَ ٢١﴾

"I zaklinjaše im se: 'Ja sam vama dvoma, zaista, savjetnik iskreni!'" (El-A'raf, 21) Zato ga se čuvajte i čuvajte se njegovih sljedbenika koji izmišljaju laži! Jer, koliko je samo njihovih lažnih zakletvi, iznevjerenih obećanja i uljepšanih riječi kojima obmanjuju i odvode u zabludu! A što se tiče onoga što je ovaj potvoritelj spomenuo o pojavi nevaljalih djela, to je stvarnost, a Plemeniti Kur'an i čisti sunnet su na njih strogo upozorili, i u njima se nalazi uputa i ono što je dovoljno.

A što se tiče onoga što je spomenuto o predznacima Sudnjeg dana, vjerodostojni hadisi Poslanika pojasnili su predznake Sudnjeg dana, a Časni Kur'an je ukazao na neke od njih. Onaj ko to želi saznati naći će to na odgovarajućem mjestu u knjigama sunneta i djelima učenjaka i vjernika. Ljudi nemaju potrebu za pojašnjenjima ovakvog potvoritelja i njegovim obmanama, niti za njegovim miješanjem istine s neistinom. Neka Allah sačuva mene, vas i sve ostale muslimane od zla šejtana, smutnji onih koji odvode u zabludu, skretanja onih koji skreću s Pravog puta i obmana Allahovih neprijatelja, sljedbenika neistine, koji žele utrnuti Allahovo svjetlo svojim ustima i pomutiti ljudima njihovu vjeru. A Allah će učiniti da Njegovo svjetlo uvijek ostane, i pomoći će Svoju vjeru, makar to bilo mrsko Allahovim neprijateljima, među šejtanima i njihovim sljedbenicima, među nevjernicima i

bezbožnicima. Molimo Allaha da popravi stanje muslimana, da im podari slijeđenje istine, ustrajnost na njoj i pokajanje Uzvišenom Allahu od svih grijeha, jer On je Onaj Koji prima pokajanje, Milostivi i Svemoćni. Dovoljan nam je Allah i divan li je On Zaštitnik, i nema snage niti moći osim kod Allaha Uzvišenog i Veličanstvenog.

Hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova, neka su salavat i selam na Njegovog roba i Poslanika, Iskrenog i Povjerljivog, na njegovu porodicu, ashabe i sve one koji ih budu slijedili u dobru do Sudnjeg dana.

Propis o sihru, proricanju i onome što se veže za to

Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

Knjiga pojašnjava zabranu sihra i proricanja u islamu i upozorava na odlazak sihirbazima i vidovnjacima te vjerovanje njima, potvrđujući da su to djela kufra koja štete pojedincu i društvu, i podstiče na oslanjanje na Allaha i korištenje šerijatskog načina liječenja, poput rukje i zikrova.

***

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Deveta poslanica: Propis o sihru i gatanju i onome što je s tim povezano[1]

Hvala Allahu Jedinom, i neka su salavat i selam na posljednjeg Vjerovjesnika. A zatim:

S obzirom na mnoštvo varalica u posljednje vrijeme, onih koji tvrde da se bave medicinom i koji liječe putem sihra ili gatanja, te njihovu raširenost u nekim zemljama i iskorištavanje naivnih ljudi kod kojih preovladava neznanje, smatrao sam – u vidu savjeta radi Allaha i Njegovih robova – potrebnim da pojasnim veliku opasnost koja se u tome krije po islam i muslimane, jer to u sebi sadrži vezivanje za nekoga drugog mimo Uzvišenog Allaha, te suprotstavljanje Njegovoj naredbi i naredbi Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Tražeći pomoć od Uzvišenog Allaha, kažem: Liječenje je po konsenzusu dozvoljeno, te musliman može otići doktoru za interne, hirurške, neurološke ili slične bolesti, kako bi mu uspostavio dijagnozu i liječio ga odgovarajućim, šerijatski dozvoljenim lijekovima, na osnovu onoga što poznaje iz medicinske nauke. To spada u poduzimanje

[1] Ova oporuka objavljena je u brošuri broj 17, u izdanju Generalnog predsjedništva uprave za naučna istraživanja, fetve, misionarstvo i uputu, 1402. h. g.

uobičajenih uzroka i nije u suprotnosti sa oslanjanjem na Allaha. Allah, subhanehu ve te'ala, dao je bolest, a s njom je dao i lijek; to zna onaj ko zna, a ne zna onaj ko ne zna. Međutim, On, subhanehu, nije dao da ozdravljenje Njegovih robova bude u onome što im je zabranio.

Bolesniku nije dozvoljeno da odlazi vračarima koji tvrde da poznaju gajb kako bi od njih saznao o svojoj bolesti, kao što mu nije dozvoljeno ni da im povjeruje u ono o čemu ga obavještavaju; oni govore nagađajući o gajbu ili prizivaju džine kako bi od njih tražili pomoć u onome što žele, a propis za takve je nevjerstvo i zabluda ukoliko tvrde da poznaju gajb.

Muslim je zabilježio u svom "Sahihu" da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

«مَنْ أَتَى عَرَّافًا فَسَأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ، لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ يَوْمًا».

„Ko ode gataru i pita ga o nečemu, neće mu biti primljen namaz četrdeset dana.“

Prenosi se od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kazao:

«مَنْ أَتَى كَاهِنًا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ، فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ ﷺ».

„Onaj ko ode gataru i povjeruje u njegov govor, postao je nevjernik u ono što je objavljeno

Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem.“ Bilježi ga Ebu Davud, prenose ga autori četiri "Sunena", a Hakim ga je ocijenio vjerodostojnim od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u verziji:

«مَنْ أَتَى عَرَّافًا أَوْ كَاهِنًا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ، فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ ﷺ».

"Onaj ko ode proroku ili gataru i povjeruje u njegov govor, postao je nevjernik u ono što je objavljeno Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem."

A prenosi se od Imrana ibn Husajna, radijallahu anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao:

«لَيْسَ مِنَّا مَنْ تَطَيَّرَ أَوْ تُطُيِّرَ لَهُ، أَوْ تَكَهَّنَ أَوْ تُكُهِّنَ لَهُ، أَوْ سَحَرَ أَوْ سُحِرَ لَهُ، وَمَنْ أَتَى كَاهِنًا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ، فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ ﷺ».

"Nije od nas onaj koji proriče i kome se proriče, onaj koji gata i kome se gata, onaj koji pravi sihr i onaj za koga se pravi sihr. Onaj ko ode vračaru i povjeruje u njegov govor, postao je nevjernik u ono što je objavljeno Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem." Hadis bilježi Bezzar sa dobrim lancem prenosilaca (senedom).

U ovim časnim hadisima nalazi se zabrana odlaska gatarima, vračarima, sihirbazima i njima sličnima, zabrana da im se postavljaju pitanja i da im se vjeruje, a u njima je navedena i prijetnja za to.

Stoga nas ne smije obmanuti to što u nekim stvarima govore istinu, niti mnoštvo ljudi koji im dolaze. Oni su neznalice i ljudima nije dozvoljeno da se njima obmanjuju, jer je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio da im se odlazi, da im se postavljaju pitanja i da im se vjeruje, zbog velikog zla, ogromne opasnosti i pogubnih posljedica u tome, te zbog toga što su oni lažljivci i grešnici.

Također, u ovim hadisima nalazi se dokaz o nevjerstvu gatara i onih koji prave sihr, jer oni tvrde da poznaju gajb, a to je nevjerstvo; oni do svog cilja ne dolaze osim služenjem džinima i njihovim obožavanjem mimo Allaha, što je nevjerstvo u Allaha i širk Njemu, Uzvišenom. Onaj ko im povjeruje u njihovoj tvrdnji da poznaju gajb, postaje poput njih, a od svakog ko prihvata ove stvari od onih koji se njima bave, odrekao se Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.

Isto tako, muslimanu nije dozvoljeno da se podvrgava onome za šta oni tvrde da je liječenje, poput njihovog mrmljanja talismana, salijevanja olova i tome sličnih praznovjerja kojima se bave, jer to spada u gatanje i obmanjivanje ljudi. A onaj ko na

to pristane, pomogao im je u njihovoj neistini i njihovom nevjerstvu.

Također, nijednom muslimanu nije dozvoljeno odlaziti kod njih kako bi ih pitao s kim će se oženiti njegov sin ili rođak, niti o tome hoće li između supružnika i njihovih porodica biti ljubavi i vjernosti ili neprijateljstva i rastanka i slično. To spada u nevidljivi svijet koji poznaje samo Uzvišeni Allah.

Obaveza je vladarima, onima zaduženim za nadzor i svima ostalima koji imaju sposobnost i vlast da osude odlazak vračarima, proricateljima i njima sličnima, te da spriječe one koji se bave nečim od toga na tržnicama i drugim mjestima. Njih je obaveza najoštrije osuditi, kao što je obaveza osuditi i one koji idu kod njih.

Zatim, sihr spada u zabranjena djela koja predstavljaju nevjerstvo, kao što kaže Allah, azze ve dželle, o dvojici meleka:

﴿...وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَآ إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ ۖ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِۦ بَيْنَ ٱلْمَرْءِ وَزَوْجِهِۦ ۚ وَمَا هُم بِضَآرِّينَ بِهِۦ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ ۚ وَلَقَدْ عَلِمُواْ لَمَنِ ٱشْتَرَىٰهُ مَا لَهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ مِنْ خَلَٰقٍ ۚ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْاْ بِهِۦٓ أَنفُسَهُمْ ۚ لَوْ كَانُواْ يَعْلَمُونَ﴾

"Njih dvojica nikoga nisu učili dok mu ne bi rekli: 'Mi samo iskušavamo, a ti nemoj biti nevjernik!' I ljudi su od njih dvojice učili kako će muža od žene rastaviti, ali oni nisu mogli nikome bez Allahove dozvole nauditi. Učili su ono što će im nauditi i od čega koristi neće imati, iako su znali da onaj ko to sebi u zamjenu za vjerovanje kupi, na ahiretu nikakvog udjela neće imati. A doista je jadno ono za što su se prodali, kada bi samo oni to znali!" (El-Bekara, 102)

Ovi plemeniti ajeti ukazuju na to da je sihr kufr i da sihirbazi rastavljaju supružnike. Također ukazuju na to da sihr ne djeluje sam po sebi i ne donosi korist ili štetu sam po sebi, nego se sve to dešava Allahovom univerzalnom voljom, jer je Allah stvorio dobro i zlo.

Kao što ukazuje plemeniti ajet da oni koji uče sihr zapravo uče ono što će im nauditi i od čega nikakve koristi neće imati, i da kod Allaha nemaju nikakvog udjela, tj. nikakve sreće ni udjela. Ovo je velika prijetnja koja ukazuje na težinu njihovog gubitka na dunjaluku i ahiretu, te na to da su sebe prodali za najbjedniju cijenu. Zbog toga ih je Uzvišeni Allah za to ukorio riječima:

﴿...وَلَبِئۡسَ مَا شَرَوۡاْ بِهِۦٓ أَنفُسَهُمۡۚ لَوۡ كَانُواْ يَعۡلَمُونَ﴾

"...A doista je jadno ono za što su se prodali, kada bi samo oni to znali!" (El-Bekare, 102) A

'kupovina' ovdje ima značenje trgovine.

Ogromna je šteta i teška nevolja zbog ovih potvoritelja koji su ova znanja naslijedili od mnogobožaca, te pomoću njih obmanuli one slabog razuma. Mi smo Allahovi i Njemu ćemo se vratiti! Dovoljan nam je Allah i divan je On Zaštitnik.

Allaha molimo za svaki spas i sigurnost od zla sihirbaza, vračara i ostalih opsjenara, i molimo Njega Uzvišenog da sačuva muslimane od njihovog zla, te da nadahne vladare muslimana da ih se čuvaju i da nad njima sprovedu Allahov propis, kako bi robovi bili pošteđeni njihove štete i njihovih opakih djela. On je Plemeniti Koji mnogo daruje.

Uzvišeni Allah je propisao Svojim robovima ono čime će se zaštititi od zla sihra prije nego što on nastupi, a pojasnio im je i čime se on liječi nakon što se dogodi, iz milosti i dobročinstva Njegovog prema njima, te kao upotpunjenje Njegove blagodati nad njima.

U nastavku slijedi pojašnjenje načina kojima se štiti od opasnosti sihra prije njegovog nastanka, kao i dozvoljenih šerijatskih načina za njegovo liječenje nakon što se pojavi. Pojašnjenje toga je kako slijedi:

Prvo: Načini zaštite od opasnosti sihra prije nego što se on dogodi. Najvažnije i najkorisnije od toga jeste zaštita šerijatski propisanim zikrovima, te prenesenim dovama i surama zaštite (El-Felek i En-Nas). U to spada i učenje Ajetul-kursije – a to je

najveličanstveniji ajet u Časnom Kur'anu – nakon svakog propisanog namaza, poslije selama, a to su riječi Uzvišenog:

﴿ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُۚ لَا تَأۡخُذُهُۥ سِنَةٞ وَلَا نَوۡمٞۚ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ مَن ذَا ٱلَّذِي يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيۡءٖ مِّنۡ عِلۡمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا شَآءَۚ وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَۖ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفۡظُهُمَاۚ وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡعَظِيمُ ٢٥٥﴾

"Allah je, nema boga osim Njega, Živi i Samoopstojeći Održavatelj! Ne obuzima Ga ni drijemež ni san! Njegovo je ono što je na nebesima i na Zemlji! Ko se može pred Njim zauzimati bez Njegovog dopuštenja?! On zna šta je bilo prije i šta će biti poslije njih i oni ne mogu obuhvatiti od Njegovoga znanja osim koliko On želi. Njegova Kursija obuhvata i nebesa i Zemlju i Njemu nije teško održavati ih! On je Svevišnji i Veličanstveni!" (El-Bekare, 255) Također se uči i pred spavanje, jer se vjerodostojno prenosi od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

«مَنْ قَرَأَ آيَةَ الْكُرْسِيِّ فِي لَيْلَةٍ، لَمْ يَزَلْ عَلَيْهِ مِنَ اللهِ حَافِظٌ، وَلَا يَقْرَبُهُ شَيْطَانٌ حَتَّى يُصْبِحَ».

"Ko prouči Ajetul-kursi u noći, neprestano će nad njim bdjeti čuvar od Allaha i šejtan mu se neće približiti sve dok ne osvane."

U to se ubraja učenje:

﴿قُلۡ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ۝١﴾

"Reci: 'On je Allah – Jedan!'"

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلۡفَلَقِ ۝١﴾

"Reci: 'Utječem se Gospodaru svitanja'"

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ۝١﴾

"Reci: 'Utječem se Gospodaru ljudi'" (En-Nas, 1), nakon svakog farz namaza, te proučiti ove tri sure po tri puta na početku dana (nakon sabah-namaza) i na početku noći (nakon akšam-namaza).

U to spada: učenje posljednja dva ajeta sure el-Bekare na početku noći, a to su riječi Uzvišenog:

﴿ءَامَنَ ٱلرَّسُولُ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِ مِن رَّبِّهِۦ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَۚ كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ لَا نُفَرِّقُ بَيۡنَ أَحَدٖ مِّن رُّسُلِهِۦۚ وَقَالُواْ سَمِعۡنَا وَأَطَعۡنَاۖ غُفۡرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيۡكَ ٱلۡمَصِيرُ ۝٢٨٥﴾

"Poslanik vjeruje u ono što mu se objavljuje od Gospodara njegova, a i vjernici, svaki od njih vjeruje u Allaha, i meleke Njegove, i Knjige Njegove, i poslanike Njegove: "Mi među poslanicima Njegovim ne pravimo razliku!" I

govore: "Čujemo i pokoravamo se! Molimo Te za oprost, Gospodaru naš, a kod Tebe je konačno odredište!" Do kraja sure.

Jer se u ispravnom hadisu od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, prenosi da je rekao:

«مَنْ قَرَأَ الآيَتَيْنِ مِنْ آخِرِ سُورَةِ البَقَرَةِ فِي لَيْلَةٍ كَفَتَاهُ».

"Ko noću prouči dva posljednja ajeta sure el-Bekara, to će mu biti dovoljno." A značenje je, a Allah najbolje zna: bit će mu dovoljne od svakog zla, a u to spada i često traženje zaštite (Allahovim potpunim riječima od zla onoga što je stvorio) noću i danju, i prilikom odsjedanja na bilo kojem mjestu, u građevini ili u pustinji, u zraku ili na moru, shodno riječima Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:

«مَن نَزَلَ مَنْزِلًا فَقالَ: أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِن شَرِّ ما خَلَقَ، لَمْ يَضُرَّهُ شَيءٌ حتَّى يَرْتَحِلَ مِن مَنْزِلِهِ ذَلِكَ».

“Onom ko odsjedne na nekom mjestu i izgovori ove riječi: ‘Utječem se pomoću Allahovih savršenih riječi od zla svega što je stvorio!’, neće na tom mjestu ništa nauditi.”

Od toga je da musliman u početku dana i u početku noći tri puta izgovori:

«بِسْمِ اللهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيءٌ فِي الأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ،

وَهُوَ السَّمِيعُ العَلِيمُ».

"Bismillahil-lezi la jedurru me'asmihi šej'un fil-erdi ve la fis-sema'i ve Huves-Semi'ul-'alim."

"S imenom Allaha; kada se Njegovo ime spomene, nikakvo zlo na Zemlji i na nebesima ne može se počiniti. On sve čuje i zna."

Zbog vjerodostojnosti podsticanja na to od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, te zato što je to uzrok sigurnosti od svakog zla.

Drugo: Ono čime se liječi sihr nakon njegovog nastanka, a to se također postiže na nekoliko načina:

Prvi: Učestalo ponizno obraćanje Allahu i molba Njemu, Uzvišenom, da otkloni teškoću i ukloni nevolju.

Drugi: Ulaganje truda u otkrivanje mjesta sihra u zemlji, na planini ili nečemu drugom; pa kada se on otkrije, izvadi i uništi, sihr biva poništen, a to je jedan od najkorisnijih načina liječenja sihra.

Treći: Način liječenja (rukja) zikrovima i šerijatom propisanim virdovima, kojih ima mnogo, a među njima su:

Ono što je potvrđeno u riječima Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:

«اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ، أَذْهِبِ الْبَأْسَ، وَاشْفِ أَنْتَ الشَّافِي، لَا شِفَاءَ إِلَّا

شِفَاؤُكَ، شِفَاءً لَا يُغَادِرُ سَقَمًا».

"Moj Allahu, Gospodaru ljudi, otkloni tegobu, izliječi, Ti liječiš, nema lijeka osim Tvoga, izliječi lijekom poslije koga nema bola." Izgovara se to tri puta.

U ovo se ubraja i rukja koju je Džibril, alejhis-selam, učio Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, riječima:

«بِسْمِ اللهِ أَرْقِيكَ، مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ أَوْ عَيْنِ حَاسِدٍ، اللهُ يَشْفِيكَ، بِسْمِ اللهِ أَرْقِيكَ».

"Bismillahi erkike min kulli šejin ju'zike, ve min šerri kulli nefsin ev ajnin hasidin. Allahu ješfike bismillahi erkike."

"Allahovim imenom te liječim od svega što te uznemirava, i od zla svake duše ili oka koje zavidi. Allah će te izliječiti, Allahovim imenom te liječim." I to će ponoviti tri puta.

U to spada – a ovo je koristan lijek za muškarca kada je spriječen da ima spolni odnos sa svojom suprugom – da uzme sedam listova zelenog sidra, smrvi ih kamenom ili nečim sličnim, stavi ih u posudu i naspe preko njih vode koliko mu je dovoljno za kupanje, te prouči na nju:

Ajetul-Kursijj, i

﴿قُلۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡكَٰفِرُونَ ١﴾

"Reci: 'O vi nevjernici'" (El-Kafirun, 1), i

﴿قُلۡ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ١﴾

"Reci: 'On je Allah – Jedan!'" (El-Ihlas, 1), i

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلۡفَلَقِ ١﴾

"Reci: 'Utječem se Gospodaru svitanja'" (El-Felek, 1), i

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ١﴾

"Reci: 'Utječem se Gospodaru ljudi'" (En-Nas, 1),

i ajete o sihru koji se nalaze u suri el-A'raf, a to su riječi Uzvišenog:

﴿وَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنۡ أَلۡقِ عَصَاكَۖ فَإِذَا هِيَ تَلۡقَفُ مَا يَأۡفِكُونَ ١١٧ فَوَقَعَ ٱلۡحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ١١٨ فَغُلِبُواْ هُنَالِكَ وَٱنقَلَبُواْ صَٰغِرِينَ ١١٩﴾

"I Mi naredismo Musau: 'Baci štap svoj!', i on odjednom proguta sve ono čime su oni obmanu bili izveli.

I tako istina na vidjelo izbi i pokaza se da je bilo lažno ono što su oni priredili,

i tu oni bijahu pobijeđeni i postadoše poniženi." (El-A'raf, 117–119),

i ajete u suri Junus, a to su riječi Uzvišenog:

﴿وَقَالَ فِرۡعَوۡنُ ٱئۡتُونِي بِكُلِّ سَٰحِرٍ عَلِيمٖ ٧٩ فَلَمَّا جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلۡقُواْ مَآ أَنتُم مُّلۡقُونَ ٨٠ فَلَمَّآ أَلۡقَوۡاْ قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئۡتُم بِهِ ٱلسِّحۡرُۖ إِنَّ ٱللَّهَ سَيُبۡطِلُهُۥٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُصۡلِحُ عَمَلَ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ٨١ وَيُحِقُّ ٱللَّهُ ٱلۡحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦ وَلَوۡ كَرِهَ ٱلۡمُجۡرِمُونَ ٨٢﴾

"I faraon reče: 'Dovedite mi svakog čarobnjaka znana!'

I kad čarobnjaci dođoše, Musa im reče: 'Bacite što imate da bacite!'

I kad oni baciše, Musa uzviknu: 'Ono što ste priredili čarolija je! Allah će je zaista uništiti, jer Allah ne čini da djelo smutljivaca valjano bude.

Allah će Svojim riječima istinu utvrditi, makar to zločincima krivo bilo!'" (Junus, 79–82),

i ajete u suri Ta-Ha:

﴿قَالُواْ يَٰمُوسَىٰٓ إِمَّآ أَن تُلۡقِيَ وَإِمَّآ أَن نَّكُونَ أَوَّلَ مَنۡ أَلۡقَىٰ ٦٥ قَالَ بَلۡ أَلۡقُواْۖ فَإِذَا حِبَالُهُمۡ وَعِصِيُّهُمۡ يُخَيَّلُ إِلَيۡهِ مِن سِحۡرِهِمۡ أَنَّهَا تَسۡعَىٰ ٦٦ فَأَوۡجَسَ فِي نَفۡسِهِۦ خِيفَةٗ مُّوسَىٰ ٦٧ قُلۡنَا لَا تَخَفۡ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡأَعۡلَىٰ ٦٨ وَأَلۡقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلۡقَفۡ مَا صَنَعُوٓاْۖ إِنَّمَا صَنَعُواْ كَيۡدُ سَٰحِرٖۖ وَلَا يُفۡلِحُ ٱلسَّاحِرُ حَيۡثُ أَتَىٰ ٦٩﴾

"'O Musa', rekoše oni, 'hoćeš li ti ili ćemo

najprije mi baciti?'

'Bacite vi!', reče on. I odjednom mu se pričini da se konopi njihovi i štapovi njihovi, zbog vradžbine njihove, kreću,

i Musa u sebi osjeti zebnju.

'Ne boj se!', rekosmo Mi, 'ti ćeš, doista, pobijediti!

Samo baci to što ti je u desnoj ruci, progutat će ono što su oni napravili, jer je ono što su oni napravili samo varka čarobnjaka, a čarobnjak neće, ma gdje došao, uspjeti.'" (Ta-Ha, 65–69)

Nakon učenja spomenutog na vodu, popit će iz nje tri gutljaja, a ostatkom će se okupati. Na taj način će se bolest ukloniti, inšallah. Ukoliko se ukaže potreba za njenim korištenjem dva ili više puta, nema smetnje, sve dok se bolest ne ukloni.

Ovi zikrovi, dove za zaštitu i postupci jedni su od najvećih uzroka zaštite od zla sihra i drugih zala. Oni su, također, najveće oružje za otklanjanje sihra nakon što se on dogodi, za onoga ko ih redovno praktikuje s iskrenošću i vjerovanjem, pouzdanjem u Allaha, oslanjanjem na Njega i otvorenošću srca prema onome na što oni ukazuju.

Ovo je ono što smo uspjeli pojasniti od stvari kojima se štiti od sihra i kojima se on liječi, a Allah daje uspjeh.

Ovdje dolazimo do važnog pitanja, a to je liječenje sihra djelima sihirbaza, koje se sprovodi

putem približavanja džinima prinošenjem žrtve ili drugim oblicima približavanja; takvo djelo nije dozvoljeno jer je to šejtansko djelo, štaviše, ono spada u veliki širk. Također, nije dozvoljeno njegovo liječenje pitanjem gatara, vračara i opsjenara, te primjenom onoga što oni govore; jer oni ne vjeruju, lažljivci su i grešnici koji tvrde da poznaju gajb i obmanjuju ljude. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upozorio je na odlazak njima, na to da im se postavljaju pitanja i da im se povjeruje, kao što je to prethodno pojašnjeno na početku ove poslanice. Obaveza je čuvati se toga, a vjerodostojno se prenosi od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je upitan o vračanju (nušretu) u svrhu liječenja, pa je rekao:

«هِيَ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ».

"To je šejtanovo djelo." Bilježe ga imam Ahmed i Ebu Davud sa dobrim senedom.

Nušra je otklanjanje sihra od opsihrenog. Ono na što je on, sallallahu alejhi ve sellem, mislio ovim svojim riječima jeste nušra koja je bila zastupljena u predislamsko vrijeme, a to je traženje od sihirbaza da otkloni sihr ili njegovo otklanjanje drugim sihrom od strane drugog sihirbaza.

A što se tiče njegovog otklanjanja rukjom, šerijatom propisanim zaštitama i dozvoljenim lijekovima, u tome nema smetnje, kao što je

prethodno navedeno. To su jasno naveli veliki učenjak Ibn Kajjim i šejh Abdurrahman bin Hasan u "Fethul-Medžidu", Allah im se smilovao, a to su također jasno naveli i drugi islamski učenjaci.

Allaha Uzvišenog molimo da muslimanima podari spas od svakog zla, da im sačuva vjeru, podari im njeno razumijevanje i sačuva ih od svega što se suprotstavlja Njegovom šerijatu.

Neka su salavat i selam na Allahovog roba i poslanika Muhammeda, na njegovu porodicu i ashabe.

Upozorenje na izgradnju džamija na kaburovima
Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

Knjiga upozorava na izgradnju džamija na kaburovima vjerovjesnika i dobrih ljudi, naglašavajući da to predstavlja jedno od sredstava koja vode u širk i pretjerivanje po pitanju umrlih. Knjiga se oslanja na šerijatske dokaze koji upozoravaju na to, strogo ističući neophodnost slijeđenja čistog šerijata radi očuvanja tevhida.

***

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Deseta poslanica:

Upozorenje na izgradnju džamija na grobovima

U ime Allaha! Sva zahvala pripada Allahu i neka su salavat i selam na Allahovog Poslanika.

A zatim: Upoznao sam se sa onim što je objavljeno u trećem broju časopisa Lige islamskih nauka, u rubrici "Vijesti muslimana u mjesecu". Naime, Liga islamskih nauka u Hašemitskoj Kraljevini Jordan namjerava izgraditi džamiju iznad pećine koja je nedavno otkrivena u selu Er-Ruhejb, a za koju se tvrdi da su stanovnici Pećine, koji se spominju u Časnom Kur'anu, u njoj spavali. Kraj citata.

Imajući u vidu obavezu upućivanja savjeta radi Allaha i u korist Njegovih robova, smatrao sam prikladnim da u istom časopisu uputim poruku Ligi islamskih nauka u Hašemitskoj Kraljevini Jordan. Njen sadržaj je savjet Ligi da odustane od realizacije onoga što je namjeravala po pitanju izgradnje džamije nad spomenutom pećinom. Razlog tome je isključivo činjenica da izgradnja džamija nad kaburovima vjerovjesnika, dobrih ljudi i njihovim tragovima spada u ono što je savršeni islamski šerijat zabranio i na što je upozorio, te prokleo

onoga ko to čini. To je, naime, jedno od sredstava koja vode u širk i pretjerivanje po pitanju vjerovjesnika i dobrih ljudi. Stvarnost svjedoči o ispravnosti onoga sa čim je došao šerijat i dokaz je da je on od Allaha, dželle šanuhu. To predstavlja jasan argument i neoboriv dokaz istinitosti Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, u onome što je prenio od Allaha i dostavio ummetu. Svako ko sagleda stanje islamskog svijeta i ono što se u njemu pojavilo od širka i pretjerivanja zbog gradnje džamija nad kaburovima, njihovog veličanja, opremanja, uljepšavanja i uzimanja služitelja za njih, sa sigurnošću će znati da su to sredstva koja vode u širk. Jedna od ljepota islamskog šerijata jeste upravo zabrana takvih djela i upozoravanje na njihovu gradnju.

Od onoga što se prenosi o tome jeste i ono što bilježe dvojica šejhova, Buhari i Muslim, Allah im se smilovao, od Aiše, radijallahu anha, da je kazala: „Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao je:

«لَعَنَ اللهُ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى، اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ، قالَتْ عَائِشَةُ: يُحَذِّرُ مَا صَنَعُوا، قالَتْ: وَلَوْلَا ذَلِكَ لَأُبْرِزَ قَبْرُهُ، غَيْرَ أَنَّهُ خُشِيَ أَنْ يُتَّخَذَ مَسْجِدًا».

'Allah je prokleo jevreje i kršćane što su grobove

svojih vjerovjesnika uzeli za bogomolje.'“ Aiša je rekla: „Upozoravao je na ono što su oni uradili.“ Rekla je: „Da nije toga, njegov bi grob bio potpuno otvoreno pokazan. Samo se on bojao da se on ne uzme kao bogomolja.“ U dva "Sahiha" se također prenosi da su Ummu Selema i Ummu Habiba, radijallahu anhuma, spomenule Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, crkvu koju su vidjele u Etiopiji. One su mu spomenule i slike koje su u njoj vidjele, pa je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

«أُولَئِكَ إِذَا مَاتَ فِيهِمُ الرَّجُلُ الصَّالِحُ؛ بَنَوْا عَلَى قَبْرِهِ مَسْجِدًا، وَصَوَّرُوا فِيهِ تِلْكَ الصُّوَرَ، أُولَئِكَ شِرَارُ الْخَلْقِ عِنْدَ اللهِ».

"To je narod koji, kada im umre dobar čovjek, nad njegovim grobom sagrade bogomolju i u njoj naslikaju te (njegove) slike. To su najgora stvorenja kod Allaha."

Bilježi imam Muslim u svome "Sahihu" od Džunduba b. Abdullaha, radijallahu 'anhu, da je rekao: "Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, prije njegove smrti na pet (dana) kako kaže:

«إِنِّي أَبْرَأُ إِلَى اللهِ أَنْ يَكُونَ لِي مِنْكُمْ خَلِيلٌ، فَإِنَّ اللهَ قَدِ اتَّخَذَنِي خَلِيلًا، كَمَا اتَّخَذَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا، وَلَوْ كُنْتُ مُتَّخِذًا مِنْ أُمَّتِي خَلِيلًا،

لَاتَّخَذْتُ أَبَا بَكْرٍ خَلِيلًا، أَلَا وَإِنَّ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ كَانُوا يَتَّخِذُونَ قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ وَصَالِحِيهِمْ مَسَاجِدَ، أَلَا فَلَا تَتَّخِذُوا الْقُبُورَ مَسَاجِدَ، فَإِنِّي أَنْهَاكُمْ عَنْ ذَلِكَ».

'Ja, uistinu, priznajem Allahu da među vama nisam uzeo sebi nikog za prisnog prijatelja. Allah je mene uzeo Sebi za prisnog prijatelja, kao što je i Ibrahima uzeo Sebi za prisnog prijatelja. Kada bih sebi uzimao nekog za prisnog prijatelja od svoga ummeta, uzeo bih Ebu Bekra. Znajte da su oni koji su bili prije vas na kaburovima svojih vjerovjesnika i dobrih ljudi pravili hramove. Vi nemojte praviti na mezarlucima džamije. Ja vam, uistinu, to zabranjujem." Dakle, hadisi na ovu temu su mnogobrojni.

Imami iz reda islamskih učenjaka iz sva četiri mezheba, kao i drugi, jasno su naglasili zabranu pravljenja džamija na kaburovima i upozorili na to, postupajući po sunnetu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, savjetujući ummet i upozoravajući ga da ne upadne u ono u šta su upali oni prije njih od jevreja i kršćana koji su pretjerivali, kao i njima slični zabludjeli iz ovog ummeta.

Stoga je obaveza Ligi islamskih nauka u Jordanu, kao i ostalim muslimanima, da slijede sunnet, da idu putem ispravnih imama i da se čuvaju onoga na što

su upozorili Allah i Njegov Poslanik, jer je u tome dobrobit robova, njihova sreća i spas na dunjaluku i ahiretu. Neki ljudi se po ovom pitanju pozivaju na Allahov govor, dželle dželaluhu, u kazivanju o stanovnicima Pećine, u kojem kaže:

﴿...قَالَ ٱلَّذِينَ غَلَبُواْ عَلَىٰٓ أَمۡرِهِمۡ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيۡهِم مَّسۡجِدٗا﴾

"Napravit ćemo na ulazu u nju bogomolju!"
(El-Kehf, 21)

Odgovor na to je sljedeći: Uzvišeni Allah obavijestio je o prvacima i vlastodršcima iz tog vremena da su izgovorili ove riječi, i to nije navedeno u smislu zadovoljstva i odobravanja prema njima, nego u smislu osude, pokude i odvraćanja od njihovih postupaka. Na to ukazuje činjenica da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kojem je objavljen ovaj ajet i koji od svih ljudi najbolje poznaje njegovo tumačenje, zabranio svom ummetu gradnju džamija na kaburovima. On je upozorio na to, te prokleo i pokudio onoga ko to učini.

Da je to dozvoljeno, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ne bi to tako strogo osudio, niti bi na tome toliko insistirao do te mjere da je prokleo onoga ko to učini i obavijestio da je on od najgorih stvorenja kod Uzvišenog Allaha. U ovome je sasvim dovoljno dokaza i ubjedljivosti za onoga ko traži istinu. Čak i kada bismo pretpostavili da je

pravljenje džamija na kaburovima bilo dozvoljeno onima prije nas, nama nije dozvoljeno da se u tome povodimo za njima. Naš šerijat derogirao je prethodne šerijate, naš Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, posljednji je poslanik, a njegov šerijat je potpun i općevažeći. On nam je zabranio pravljenje džamija na kaburovima, pa nam nije dozvoljeno da postupamo suprotno njemu. Obavezni smo da ga slijedimo, da se držimo onoga što je dostavio i da ostavimo ono što je u koliziji s tim od prijašnjih šerijata i običaja koje su smatrali lijepim oni koji su ih praktikovali. Uistinu, nema savršenijeg vjerozakona od Allahovog vjerozakona, niti bolje upute od upute Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Allaha Uzvišenog molimo da nas i sve muslimane uputi da ustrajemo u Njegovoj vjeri i da se držimo šerijata Njegovog poslanika Muhammeda, neka su na njega salavat i selam, u riječima i djelima, javno i tajno, te u svim ostalim poslovima, dok ne sretnemo Allaha, dželle dželaluhu. On, uistinu, sve čuje i blizu je.

Neka su salavat i selam na Allahovog roba i poslanika Muhammeda, na njegovu porodicu, ashabe i na sve one koji slijede njegovu uputu do Sudnjeg dana.

Ukop umrlih u džamijama

Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

Knjiga pojašnjava da je zabranjeno ukopavati mrtve u džamijama, jer to predstavlja sredstvo koje vodi u širk, te podstiče muslimane na obavezu da svoje mrtve ukopavaju izvan džamija, kao što su to činili Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovi ashabi, oslanjajući se na ono što se navodi u Kur'anu i Sunnetu.

***

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Jedanaesta poslanica:
Ukop umrlih u džamijama

U ime Allaha! Sva zahvala pripada Allahu i neka su salavati i selami na Njegovog Poslanika, njegovu porodicu i one koji slijede njegovu uputu. A zatim:

Pročitao sam novine „El-Hartum", izdate 17. 4. 1415. h. g., i našao da je u njima objavljeno saopćenje o ukopu sejjida Muhameda el-Hasana el-Idrisija pored njegovog oca u njihovom mesdžidu u gradu Ummu Dermanu.

Zbog obaveze savjetovanja muslimana i pojašnjavanja osude loših djela koju je Allah propisao, smatrao sam potrebnim upozoriti na to da ukopavanje u džamijama nije dozvoljeno, već je jedno od sredstava koja vode u širk, te spada u djela židova i kršćana zbog kojih ih je Allah ukorio, a Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prokleo, kao što je preneseno u dva "Sahiha" od Aiše, radijallahu 'anha, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

«لَعَنَ اللهُ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى، اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ».

„Allah je prokleo jevreje i kršćane što su grobove svojih vjerovjesnika uzeli za bogomolje." Bilježi imam Muslim od Džunduba ibn Abdullaha da je

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

«أَلَا وَإِنَّ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ كَانُوا يَتَّخِذُونَ قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ وَصَالِحِيهِمْ مَسَاجِدَ، أَلَا فَلَا تَتَّخِذُوا الْقُبُورَ مَسَاجِدَ؛ فَإِنِّي أَنْهَاكُمْ عَنْ ذَلِكَ».

„Znajte da su oni prije vas pretvarali mezare svojih vjerovjesnika i dobrih ljudi u mesdžide. Zato, ne pretvarajte mezare u mesdžide, jer vam to zaista zabranjujem.“ Dakle, hadisi na ovu temu su mnogobrojni.

Stoga je obaveza muslimanima na svakom mjestu – vladama i narodima – da se boje Allaha, da se čuvaju onoga što je On zabranio i da ukopavaju svoje umrle izvan mesdžida, kao što su Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, njegovi ashabi i oni koji su ih u dobru slijedili ukopavali umrle izvan mesdžida.

Što se tiče činjenice da se kabur Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i dvojice njegovih drugova, Ebu Bekra i Omera, radijallahu anhuma, nalazi u njegovoj džamiji, sallallahu alejhi ve sellem, to nije dokaz za ukopavanje mrtvih u džamijama, jer je on, sallallahu alejhi ve sellem, ukopan u svojoj kući – u kući Aiše, radijallahu anha, a zatim su s njim ukopana i dvojica njegovih drugova. Kada je Velid b. Abdulmelik proširio mesdžid na kraju prvog hidžretskog stoljeća, uveo je sobu u sastav džamije. Učenjaci su mu to osudili, ali je on smatrao da to ne

sprečava proširenje i da je stvar jasna te da ne dovodi do zabune.

Time svakom muslimanu postaje jasno da Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i njegova dva ashaba, radijallahu 'anhuma, nisu ukopani u mesdžidu, te da njihovo uvrštavanje u džamiju zbog proširenja nije dokaz o dozvoljenosti ukopavanja u mesdžidima, jer oni nisu u mesdžidu, nego u njegovoj kući, alejhis-salatu ves-selam. Osim toga, postupak Velida ne može nikome poslužiti kao dokaz za to, nego je dokaz u Kur'anu i Sunnetu, te u idžmau selefa ummeta, radijallahu 'anhum, a molimo Allaha da nas učini od onih koji ih u dobru slijede.

Radi savjeta i oslobađanja od odgovornosti, sastavljeno je 14/5/1415. h. g.

Allah je Zaštitnik i On daje uspjeh. Neka su salavat i selam na našeg vjerovjesnika Muhameda, na njegovu porodicu, njegove ashabe i sve one koji ih budu slijedili u dobru.

Pojašnjenje nevjerstva i zablude onoga ko tvrdi da za neke ljude ne važi šerijat koji je objavljen Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem

Abdulaziz ibn Abdullah ibn Baz

Knjiga pojašnjava nevjerstvo onoga ko tvrdi da za neke ljude ne važi šerijat Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Ona osuđuje tvrdnju nekih autora da jevreji i kršćani mogu ostati pri svojoj vjeri te

potvrđuje da poslanica našeg Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, obuhvata cijelo čovječanstvo i da je islam jedina istinska vjera, kao što to potvrđuju Kur'an i Sunnet.

***

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Dvanaesta poslanica:

Pojašnjenje nevjerstva i zablude onoga ko tvrdi da je dozvoljeno nekome od ljudi izlaziti iz šerijata koji je objavljen Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem

Neka je hvala Allahu, Gospodaru svjetova, i neka su salavati i selami na posljednjeg vjerovjesnika i poslanika, našeg vjerovjesnika Muhammeda, njegovu časnu porodicu i sve ashabe.

A zatim: Pročitao sam članak objavljen u listu „Eš-Šerkul-evsat“, u broju 5824 od 5. 6. 1415. h. g., koji je napisao onaj koji sebe naziva Abdul-Fettah el-Hajik, pod naslovom „Pogrešno razumijevanje“.

Sažetak teksta je sljedeći: Njegovo negiranje onoga što je iz vjere islama nužno poznato, a što je utvrđeno šerijatskim tekstom i konsenzusom, a to je da je poslanica Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, upućena svim ljudima; zatim njegova tvrdnja da onaj koji ne bude slijedio Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i ne bude mu pokoran, nego ostane jevrej ili kršćanin, jeste na istinitoj vjeri. Zatim se drznuo na Gospodara svjetova, subhanehu, u pogledu Njegove mudrosti u kažnjavanju nevjernika i grešnika, proglasivši to

besmislom.

On je iskrivio šerijatske tekstove, stavljajući ih izvan njihovog konteksta i tumačeći ih shodno onome što mu nalažu njegove strasti. Okrenuo se od šerijatskih dokaza i jasnih tekstova koji ukazuju na univerzalnost poslanice Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, na nevjerstvo onoga ko čuje za njega, a ne slijedi ga, te na to da Allah ne prihvata nijednu drugu vjeru mimo islama, kao i od ostalih jasnih tekstova od kojih se okrenuo, kako bi se njegovim govorom obmanule neznalice. Ovo što je učinio jeste očito nevjerstvo, otpadništvo od islama, te poricanje i negiranje Uzvišenog Allaha i Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kao što to zna svako od ljudi znanja i vjerovanja ko je pročitao članak.

Obaveza je nadležnih organa da ga proslijede sudu kako bi se od njega zatražilo pokajanje, te da mu sude onako kako to nalaže čisti šerijat.

Allah, neka je uzvišen i čist od svake mahane, pojasnio je sveobuhvatnost poslanice Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i da je svim ljudima i džinima obaveza da ga slijede, a to nije nepoznato nijednom muslimanu koji posjeduje i najmanje znanja.

Uzvišeni Allah je kazao:

﴿قُلۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنِّي رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيۡكُمۡ جَمِيعًا ٱلَّذِي لَهُۥ مُلۡكُ

ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحۡيِۦ وَيُمِيتُۖ فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ٱلنَّبِيِّ ٱلۡأُمِّيِّ ٱلَّذِي يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ وَكَلِمَٰتِهِۦ وَٱتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ١٥٨﴾

"Reci: 'O ljudi, ja sam, zaista, svima vama Allahov Poslanik, Njegova vlast je i na nebesima i na Zemlji; nema drugog boga osim Njega, On život i smrt daje, i zato vjerujte u Allaha i Poslanika Njegova, Vjerovjesnika, koji ne zna čitati i pisati, koji vjeruje u Allaha i riječi Njegove; njega slijedite – da biste bili upućeni!'" (El-A'raf, 158) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿...وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانُ لِأُنذِرَكُم بِهِۦ وَمَنۢ بَلَغَ...﴾

"...A meni se ovaj Kur'an objavljuje da njime vas i one do kojih on dopre upozoravam..." (El-En'am, 19) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿قُلۡ إِن كُنتُمۡ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِي يُحۡبِبۡكُمُ ٱللَّهُ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡ ذُنُوبَكُمۡۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ٣١﴾

"Reci: 'Ako vi Allaha volite, onda mene slijedite, i vas će Allah voljeti i grijehe vam oprostiti! A Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.'" (Alu Imran, 31) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَمَن يَبۡتَغِ غَيۡرَ ٱلۡإِسۡلَٰمِ دِينٗا فَلَن يُقۡبَلَ مِنۡهُ وَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ مِنَ

ٱلۡخَٰسِرِينَ ﴿٨٥﴾

"A onaj ko želi neku drugu vjeru osim islama, neće mu biti primljena, i on će na drugom svijetu biti među gubitnicima." (Alu Imran, 85) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا كَآفَّةٗ لِّلنَّاسِ بَشِيرٗا وَنَذِيرٗا...﴾

"Mi smo te poslali svim ljudima da radosne vijesti donosiš i da opominješ..." (Sebe', 28) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا رَحۡمَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٠٧﴾﴾

"A tebe smo samo kao milost svjetovima poslali." (El-Enbija', 107) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿...وَقُل لِّلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡأُمِّيِّـۧنَ ءَأَسۡلَمۡتُمۡۚ فَإِنۡ أَسۡلَمُواْ فَقَدِ ٱهۡتَدَواْۖ وَّإِن تَوَلَّوۡاْ فَإِنَّمَا عَلَيۡكَ ٱلۡبَلَٰغُۗ وَٱللَّهُ بَصِيرُۢ بِٱلۡعِبَادِ﴾

"I reci onima kojima je data Knjiga i nepismenima: 'Da li ste islam primili?' Pa ako prime islam, onda su oni na Pravom putu, a ako odbiju, tvoje je jedino da obznaniš. A Allah dobro vidi robove Svoje." (Alu Imran, 20) Uzvišeni je rekao:

﴿تَبَارَكَ ٱلَّذِي نَزَّلَ ٱلۡفُرۡقَانَ عَلَىٰ عَبۡدِهِۦ لِيَكُونَ لِلۡعَٰلَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾﴾

"Neka je uzvišen Onaj Koji robu Svom objavljuje Kur'an da bi svjetovima bio opomena." (El-Furkan, 1)

Buhari i Muslim prenose od Džabira, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

«أُعْطِيتُ خَمْسًا لَمْ يُعْطَهُنَّ أَحَدٌ قَبْلِي: نُصِرْتُ بِالرُّعْبِ مَسِيرَةَ شَهْرٍ، وَجُعِلَتْ لِيَ الْأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهُورًا، فَأَيُّمَا رَجُلٍ مِنْ أُمَّتِي أَدْرَكَتْهُ الصَّلَاةُ، فَلْيُصَلِّ، وَأُحِلَّتْ لِيَ الْمَغَانِمُ، وَلَمْ تُحَلَّ لِأَحَدٍ قَبْلِي، وَأُعْطِيتُ الشَّفَاعَةَ، وَكَانَ النَّبِيُّ يُبْعَثُ إِلَى قَوْمِهِ خَاصَّةً، وَبُعِثْتُ إِلَى النَّاسِ عَامَّةً».

"Dato mi je pet svojstava koja nisu bila prije mene data nikome: potpomognut sam strahom koji neprijatelji osjećaju na daljini jednomjesečnog putovanja; cijela površina Zemlje učinjena mi je mjestom za obavljanje namaza i sredstvom za čišćenje i gdje god kojeg čovjeka iz mog ummeta zatekne namaz neka tu i klanja; dozvoljen mi je ratni plijen; dato mi je pravo zauzimanja (šefa'at); svaki vjerovjesnik bio je poslan samo svom narodu, dok sam ja poslan cijelome čovječanstvu."

Ovo jasno ukazuje da poslanstvo našeg vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, obuhvata sve ljude, i da ono derogira sva prethodna poslanstva, te da onaj koji ne bude

slijedio Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i koji mu se ne bude pokoravao, takav je nevjernik, nepokoran, koji zaslužuje Njegovu kaznu. Uzvišeni kaže:

﴿...وَمَن يَكۡفُرۡ بِهِۦ مِنَ ٱلۡأَحۡزَابِ فَٱلنَّارُ مَوۡعِدُهُۥ...﴾

"A ko god ga negira, među raznim grupacijama, Vatra će mu mjesto gdje će skončati biti." (Hud, 17) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿...فَلۡيَحۡذَرِ ٱلَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنۡ أَمۡرِهِۦٓ أَن تُصِيبَهُمۡ فِتۡنَةٌ أَوۡ يُصِيبَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾

"...Neka se pripaze oni koji postupaju suprotno naređenju njegovu da ih iskušenje kakvo ne stigne ili da ih patnja bolna ne snađe." (En-Nur, 63) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿وَمَن يَعۡصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُۥ يُدۡخِلۡهُ نَارًا خَٰلِدٗا فِيهَا وَلَهُۥ عَذَابٞ مُّهِينٞ ١٤﴾

"A onoga ko bude nepokoran Allahu i Poslaniku Njegovom, te preko granica Njegovih bude prelazio, On će uvesti u Vatru u kojoj će vječno ostati; njemu pripada patnja ponižavajuća." (En-Nisa', 14) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿...وَمَن يَتَبَدَّلِ ٱلۡكُفۡرَ بِٱلۡإِيمَٰنِ فَقَدۡ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ﴾

"...A ko vjerovanje zamijeni nevjerovanjem, taj je s Pravog puta zalutao." (El-Bekara, 108) Mnogo je ajeta u kojima se o ovome govori.

Uzvišeni Allah je povezao pokornost Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, sa pokornošću Njemu, te je pojasnio da će onaj ko za vjeru prihvati nešto mimo islama sigurno doživjeti gubitak. Od njega se neće primiti nikakav otkup niti nadoknada, pa je Uzvišeni kazao:

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾﴾

"A onaj ko želi neku drugu vjeru osim islama, neće mu biti primljena, i on će na drugom svijetu biti među gubitnicima." (Alu Imran, 85) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ...﴾

"Ko se pokori Poslaniku, pokorio se i Allahu." (En-Nisa', 80) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا...﴾

"Reci: 'Pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku!' A ako ne htjednete, on je dužan raditi ono što se njemu naređuje, a vi ste dužni raditi ono što se vama naređuje, pa ako mu budete

poslušni, bit ćete na Pravom putu." (En-Nur, 54) Također, Uzvišeni je rekao:

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝٦﴾

"Oni sljedbenici Knjige koji ne vjeruju i višebošci, bit će, sigurno, u vatri džehennemskoj, u njoj će vječno ostati: oni su najgora stvorenja." (El-Bejjine, 6)

Bilježi imam Muslim u svom "Sahihu" da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

«وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ؛ لَا يَسْمَعُ بِي أَحَدٌ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ، يَهُودِيٌّ وَلَا نَصْرَانِيٌّ، ثُمَّ يَمُوتُ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ؛ إِلَّا كَانَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ».

"Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, koji god Jevrej ili kršćanin čuje za mene, a umre prije nego što povjeruje u ono s čime sam poslan, ući će u Vatru."

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, svojim je postupcima i riječima pojasnio da je religija onih koji ne uđu u islam nevažeća. Borio se protiv jevreja i kršćana, kao što se borio i protiv drugih nevjernika, i uzimao je džizju od onih među njima koji su mu je davali, kako ne bi spriječili da poziv stigne do ostalih, te kako bi u islam ušao onaj od njih ko to želi, bez straha od svog naroda da će

ga odvratiti, spriječiti ili ubiti.

Buhari i Muslim prenose od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je kazao: "Dok smo bili u mesdžidu, izašao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao:

«انْطَلِقُوا إِلَى يَهُودَ، فَخَرَجْنَا مَعَهُ حَتَّى جِئْنَا بَيْتَ الْمِدْرَاسِ، فَقَامَ النَّبِيُّ ﷺ، فَنَادَاهُمْ فَقَالَ :يَا مَعْشَرَ يَهُودَ، أَسْلِمُوا تَسْلَمُوا، فَقَالُوا: قَدْ بَلَّغْتَ يَا أَبَا الْقَاسِمِ، فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللهِ ﷺ: ذَلِكَ أُرِيدُ، أَسْلِمُوا تَسْلَمُوا، فَقَالُوا: قَدْ بَلَّغْتَ يَا أَبَا الْقَاسِمِ، فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللهِ ﷺ: ذَلِكَ أُرِيدُ، ثُمَّ قَالَهَا الثَّالِثَةَ...».

'Krenite jevrejima!', pa smo izašli s njim dok nismo došli do Bejtul-midrasa. Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ustade, pozva ih i reče: 'O skupino jevreja, primite islam, bit ćete spašeni!' Oni rekoše: "Obznanio si, o Ebul-Kasime!" Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, reče: 'To i želim. Primite islam, bit ćete spašeni!' Oni rekoše: "Obznanio si, o Ebul-Kasime!" Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, reče: 'To i želim', a zatim je to izgovorio i treći put..." Hadis.

Suština je da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, otišao sljedbenicima vjere među jevrejima u njihovo učilište, pa ih je pozvao u islam i rekao im: "Prihvatite islam, bit ćete spašeni", i to im je

ponovio.

Također, poslao je svoje pismo Herakliju da ga pozove u islam i obavijesti ga da će, ukoliko odbije, snositi grijeh onih koji odbiju islam zbog njegovog odbijanja. Buhari i Muslim u svojim "Sahihima" bilježe da je Herakle zatražio pismo Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, te ga pročitao, a u njemu je pisalo:

«بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، مِنْ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللهِ إِلَى هِرَقْلَ عَظِيمِ الرُّومِ، سَلَامٌ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى، أَمَّا بَعْدُ: فَإِنِّي أَدْعُوكَ بِدِعَايَةِ الْإِسْلَامِ، أَسْلِمْ تَسْلَمْ، وَأَسْلِمْ يُؤْتِكَ اللهُ أَجْرَكَ مَرَّتَيْنِ، فَإِنْ تَوَلَّيْتَ، فَإِنَّ عَلَيْكَ إِثْمَ الْأَرِيسِيِّينَ وَ

"U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog! Od Muhammeda, Allahovog Poslanika, Herakliju, velikanu Bizantije. Selam onome ko slijedi Uputu. A zatim: pozivam te pozivom islama. Primi islam, bit ćeš spašen; primi islam, Allah će ti dati dvostruku nagradu. A ako odbiješ, onda ćeš snositi grijeh erisijjina (podanika) i"

﴿يَـٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَـٰبِ تَعَالَوۡاْ إِلَىٰ كَلِمَةٖ سَوَآءِۭ بَيۡنَنَا وَبَيۡنَكُمۡ أَلَّا نَعۡبُدَ إِلَّا ٱللَّهَ وَلَا نُشۡرِكَ بِهِۦ شَيۡـٔٗا وَلَا يَتَّخِذَ بَعۡضُنَا بَعۡضًا أَرۡبَابٗا مِّن دُونِ ٱللَّهِۚ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَقُولُواْ ٱشۡهَدُواْ بِأَنَّا مُسۡلِمُونَ ٦٤﴾

"Reci: 'O vi kojima je Knjiga data, dođite da se okupimo uz riječi koje mi i vi podjednako dijelimo: da nikoga osim Allaha ne obožavamo, da Mu ništa ne pridružujemo, i da jedni druge, pored Allaha, bogovima ne smatramo!' Pa, ako se oni okrenu, vi recite: 'Budite svjedoci da smo mi muslimani!'" (Alu Imran, 64)

Zatim, kada su okrenuli leđa i odbili da uđu u islam, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovi ashabi, radijallahu anhum, borili su se protiv njih, te im je nametnuo džizju.

Da bi se potvrdila njihova zabluda i to da su na neispravnoj vjeri nakon što je derogirana vjerom Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, Allah je naredio muslimanu da svakog dana, u svakom namazu i na svakom rekatu moli Allaha da ga uputi na Pravi put, ispravan i prihvaćen, a to je islam. Isto, da ga udalji sa puta onih na koje se rasrdio, a to su židovi i njima slični, koji znaju da su na neistini i ustrajavaju u tome. Također, udaljava ga od puta onih koji su u zabludi, koji ibadet čine bez znanja i tvrde da su na putu upute, a oni su na putu zablude, a to su kršćani i oni koji im sliče iz drugih naroda, koji ibadet čine u zabludi i neznanju. Sve to je kako bi musliman sa čvrstim uvjerenjem znao da je svaka vjera osim islama lažna, da je svako ko robuje Allahu mimo islama u zabludi, a onaj ko u to ne vjeruje – ne pripada muslimanima. Dakle, dokazi iz

Kur'ana i sunneta na ovu temu su mnogobrojni.

Obaveza je autoru članka – Abdulfettahu – da se što prije iskreno pokaje i da napiše članak u kojem će obznaniti svoje pokajanje. A onaj koji se Allahu iskreno pokaje, Allah će mu primiti pokajanje, jer Uzvišeni Allah kaže:

﴿...وَتُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ﴾

"...I svi se Allahu pokajte, o vjernici, da biste postigli ono što želite." (En-Nur, 31) I riječi Uzvišenog:

﴿وَٱلَّذِينَ لَا يَدۡعُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ وَلَا يَقۡتُلُونَ ٱلنَّفۡسَ ٱلَّتِي حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلۡحَقِّ وَلَا يَزۡنُونَۚ وَمَن يَفۡعَلۡ ذَٰلِكَ يَلۡقَ أَثَامٗا ٦٨ يُضَٰعَفۡ لَهُ ٱلۡعَذَابُ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وَيَخۡلُدۡ فِيهِۦ مُهَانًا ٦٩ إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلٗا صَٰلِحٗا فَأُوْلَٰٓئِكَ يُبَدِّلُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِهِمۡ حَسَنَٰتٖۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ٧٠﴾

"i oni koji mimo Allaha drugog boga ne mole, i koji one koje je Allah zabranio ne ubijaju, osim kad se na to ima pravo, i koji ne bludniče; a ko to radi, iskusit će kaznu.

Patnja će mu na onom svijetu udvostručena biti i vječno će u njoj ponižen ostati.

Ali onima koji se pokaju i uzvjeruju i dobra djela čine, Allah će njihova hrđava djela u dobra

promijeniti, a Allah prašta i samilostan je." (El-Furkan, 68–70) Također, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je:

«الإِسْلَامُ يَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهُ، وَالتَّوبَةُ تَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهَا».

"Islam poništava ono što je bilo prije njega, a pokajanje poništava ono što je bilo prije njega." Osim toga, Poslanik je kazao:

«التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ».

"Onaj koji se pokaje od grijeha je kao onaj koji nema grijeha."

Dakle, ajeti i hadisi na ovu temu su mnogobrojni.

Molim Allaha, subhanehu ve te'ala, da nam istinu pokaže istinom i podari nam da je slijedimo, a da nam neistinu pokaže neistinom i podari nam da je se klonimo; da nama, piscu Abdulfettahu i svim muslimanima podari iskreno pokajanje, te da nas sve sačuva od smutnji koje u zabludu odvode, kao i od pokoravanja strastima i šejtanu. On je Zaštitnik toga i On je za to Svemoćan.

Neka su salavat i selam na našeg vjerovjesnika Muhammeda, njegovu porodicu, ashabe i sve koji ih slijede u dobru do Sudnjega dana.

***

Sadržaj

Prva poslanica 2
Vjerovanje – između ispravnog i pogrešnog..... 2
Prvi temelj: Vjerovanje u Uzvišenog Allaha 6
Drugi temelj: Vjerovanje u meleke 20
Treći temelj: Vjerovanje u Knjige, a ono obuhvata dvije stvari: 21
Četvrti temelj: Vjerovanje u poslanike 24
Peti temelj: Vjerovanje u Sudnji dan 25
Šesti temelj: Vjerovanje u kader (Allahovu odredbu) 26
Vjerovanja koja su suprotna ispravnom vjerovanju 32
Druga poslanica: O propisu traženja pomoći od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem 41
Treća poslanica 59
Propis traženja pomoći od džina i šejtana, te zavjetovanja njima 59
Četvrta poslanica 81
O propisu obredoslovlja novotarskim virdovima i onima koji sadrže širk 81
Peta poslanica 108
Propis obilježavanja rođenja Poslanika (mevluda) i drugih rođendana 108
Šesta poslanica 120
Propis obilježavanja noći Isra'a i Mi'radža 120
Sedma poslanica 127

Propis obilježavanja noći polovine mjeseca ša'bana 127
Osma poslanica 141
Važno upozorenje o lažnoj pripisanoj oporuci 141
Šejhu Ahmedu, slugi časnog Poslanikovog harema 141
Deveta poslanica: Propis o sihru i gatanju i onome što je s tim povezano 157
Deseta poslanica: Upozorenje na izgradnju džamija na grobovima.....174
Jedanaesta poslanica: Ukop umrlih u džamijama 181
Dvanaesta poslanica: Pojašnjenje nevjerstva i zablude onoga ko tvrdi da je dozvoljeno nekome od ljudi izlaziti iz šerijata koji je objavljen Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem 185

❋❋❋

bs397v5.0 - 04/06/2026

رئاسة الشؤون الدينية بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

رسالة الحرمين

Poruka Dva harema

Šerijatski instruktivni sadržaj
za posjetioce el-Mesdžidul-harama i
el-Mesdžidun-nebevijja na brojnim jezicima

978-603-517-648-4